

Uradni list

Evropske unije

L 304

Slovenska izdaja

Zakonodaja

Zvezek 54

22. november 2011

Vsebina

I Zakonodajni akti

UREDBE

- ★ Uredba (EU) št. 1168/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o spremembah Uredbe Sveta (ES) št. 2007/2004 o ustanovitvi Evropske agencije za upravljanje operativnega sodelovanja na zunanjih mejah držav članic Evropske unije (FRONTEX) 1
- ★ Uredba (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom, spremembah uredb (ES) št. 1924/2006 in (ES) št. 1925/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Komisije 87/250/EGS, Direktive Sveta 90/496/EGS, Direktive Komisije 1999/10/ES, Direktive 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Komisije 2002/67/ES in 2008/5/ES in Uredbe Komisije (ES) št. 608/2004 ⁽¹⁾ 18

DIREKTIVE

- ★ Direktiva 2011/83/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o pravicah potrošnikov, spremembi Direktive Sveta 93/13/EGS in Direktive 1999/44/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Sveta 85/577/EGS in Direktive 97/7/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ 64

Cena: 4 EUR

⁽¹⁾ Besedilo velja za EGP

SL

Akti z rahlo natisnjenimi naslovi so tisti, ki se nanašajo na dnevno upravljanje kmetijskih zadev in so splošno veljavni za omejeno obdobje.

Naslovi vseh drugih aktov so v mastnem tisku in pred njimi stoji zvezdica.

I

(Zakonodajni akti)

UREDBE

UREDBA (EU) št. 1168/2011 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 25. oktobra 2011

o spremembah Uredbe Sveta (ES) št. 2007/2004 o ustanovitvi Evropske agencije za upravljanje operativnega sodelovanja na zunanjih mejah držav članic Evropske unije (FRONTEX)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

predvidena določitev skupnih pravil o standardih in postopkih za kontrolo ter nadzor zunanjih meja držav članic.

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti člena 74 in točk (b) in (d) člena 77(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

- (3) Za učinkovito izvajanje skupnih pravil o standardih in postopkih za kontrolo in nadzor zunanjih meja držav članic je treba okrepiti usklajevanje operativnega sodelovanja med državami članicami.

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

- (4) Učinkovito upravljanje zunanjih meja z izvajanjem preverjanj in nadzora prispeva k boju proti nezakonitemu priseljevanju in trgovini z ljudmi ter k zmanjšanju groženj notranji varnosti, javnemu redu, javnemu zdravju in mednarodnim odnosom držav članic.

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (5) Nadzor meja na zunanjih mejah ni le v interesu države članice, na katere zunanjih mejah se opravlja, temveč tudi v interesu vseh držav članic, ki so odpravile nadzor na svojih notranjih mejah.

- (1) Razvoj napredne in celovite evropske migracijske politike, ki temelji na človekovih pravicah, solidarnosti in odgovornosti, zlasti do tistih držav članic, ki se soočajo s posebnimi in nesorazmernimi pritiski, ostaja še naprej ključni politični cilj Unije.

- (2) Cilj politike Unije na področju zunanjih meja je skladno upravljanje meja, ki zagotavlja enotno in visoko raven kontrole in nadzora, kar je nujna posledica prostega gibanja oseb znotraj Unije in temeljni sestavni del območja svobode, varnosti in pravice. V ta namen je

- (6) Svet je leta 2004 sprejel Uredbo (ES) št. 2007/2004 z dne 26. oktobra 2004 o ustanovitvi Evropske agencije za upravljanje operativnega sodelovanja na zunanjih mejah držav članic Evropske unije ⁽³⁾ (FRONTEX) (v nadaljnjem besedilu: Agencija), ki je začela delovati maja 2005. Leta 2007 je bila Uredba (ES) št. 2007/2004 spremenjena z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 863/2007 z dne 11. julija 2007 o vzpostavitvi mehanizma za ustanovitev skupin za hitro posredovanje na mejah ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ UL C 44, 11.2.2001, str. 162.

⁽²⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 13. septembra 2011 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 10. oktobra 2011.

⁽³⁾ UL L 349, 25.11.2004, str. 1.

⁽⁴⁾ UL L 199, 31.7.2007, str. 30.

- (7) Dodatna okrepitev vloge Agencije je v skladu s ciljem Unije, da razvije politiko postopne vzpostavitve koncepta skladnega upravljanja meja. Agencija bi morala v okviru meja svojih pooblastil podpirati države članice pri izvajanju tega koncepta, kot je opredeljen v sklepih Sveta z dne 4. in 5. decembra 2006 o skladnem upravljanju meja.
- (8) Večletni program za območje svobode, varnosti in pravice za državljane (Stockholmski program), ki ga je Evropski svet sprejel 10. in 11. decembra 2009, poziva k razjasnitvi in okrepitvi vloge Agencije glede upravljanja zunanjih meja.
- (9) Zato je treba prilagoditi mandat Agencije, da bi se okrepile zlasti operativne zmogljivosti Agencije, obenem pa bi se zagotovilo, da so vsi sprejeti ukrepi sorazmerni z zastavljenimi cilji, da so učinkoviti in da v celoti upoštevajo temeljne pravice ter pravice beguncev in prosilcev za azil, vključno zlasti s prepovedjo vračanja.
- (10) Sedanje možnosti za zagotavljanje učinkovite pomoči državam članicam v zvezi z operativnimi vidiki upravljanja zunanjih meja bi morale biti okrepljene v smislu tehničnih sredstev, ki so na voljo. Agenciji bi moralo biti omogočeno, da lahko z zadovoljivo natančnostjo načrtuje usklajevanje skupnih operacij in poskusnih projektov.
- (11) Minimalne količine potrebne tehnične opreme, ki bi jo morale obvezno zagotoviti države članice na podlagi letnih dvostranskih pogajanj in sporazumov med Agencijo in državami članicami, bodo zelo pripomogle k boljšemu načrtovanju in izvajanju predvidenih operacij, ki jih usklajuje Agencija.
- (12) Agencija bi morala voditi sezname tehnične opreme v lasti držav članic ali Agencije in opreme v skupnem lastništvu držav članic in Agencije, tako da bi vzpostavila in vodila osrednjo evidenco v naboru tehnične opreme. Ta nabor bi moral vsebovati minimalno število kategorij tehnične opreme, potrebne za to, da je Agenciji omogočeno izvajanje njenih dejavnosti.
- (13) Da bi se operacije izvajale učinkovito, bi morala Agencija vzpostaviti skupine pripadnikov mejnih straž. Države članice bi morale v te skupine prispevati ustrezno število usposobljenih pripadnikov mejnih straž in jih dati na razpolago za razporeditev, razen ko bi bile soočene z izrednimi razmerami, ki bi znatno vplivale na opravljanje nacionalnih nalog.
- (14) Agenciji bi moralo biti omogočeno, da bi v navedene skupine prispevala pripadnike mejnih straž, ki so začasno napoteni iz držav članic v Agencijo, za katere pa bi pri izvajanju njihovih nalog in pooblastil moral veljati enak pravni okvir kot za gostujoče uradnike, ki jih v te skupine prispevajo neposredno države članice. Agencija bi morala prilagoditi notranja pravila glede napotenih nacionalnih strokovnjakov, da bi država gostiteljica pripadnikom mejnih straž med skupnimi operacijami in poskusnimi projekti lahko dajala neposredna navodila.
- (15) Jasno opredeljen operativni načrt, ki vključuje oceno in obveznost poročanja o izrednih dogodkih, dogovorjen med Agencijo in državo gostiteljico pred začetkom skupnih operacij ali poskusnih projektov, ob posvetovanju s sodelujočimi državami članicami, bo zelo pripomogel k ciljem te uredbe, in sicer z bolj usklajenim načinom delovanja pri usklajevanju skupnih operacij in poskusnih projektov.
- (16) Agencija bi morala uporabljati shemo poročanja o izrednih dogodkih, kadar med skupnimi operacijami, poskusnimi projekti ali hitrimi posredovanji pristojnim nacionalnim javnim organom in svojemu upravnemu odboru (v nadaljnjem besedilu: upravni odbor) posreduje kakršne koli podatke o verodostojnih obdolžitvah glede kršitev zlasti Uredbe (ES) št. 2007/2004 ali Zakonika o schengenskih mejah, sprejetega z Uredbo (ES) št. 562/2006 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾, vključno s temeljnimi pravicami.
- (17) Pokazalo se je, da je analiza tveganja ključna za izvajanje operacij na zunanjih mejah. Njeno kakovost bi bilo treba izboljšati z dodatno metodo za ocenjevanje zmogljivosti držav članic, da se soočijo s prihajajočimi izzivi, vključno s sedanjimi in prihodnjimi grožnjami ter pritiski na svojih zunanjih mejah. Vendar pa ta ocenjevanja ne bi smela posegati v schengenski ocenjevalni mehanizem.
- (18) Agencija bi morala na evropski ravni inštruktorjem pripadnikov nacionalnih mejnih straž držav članic zagotoviti usposabljanje, ki bi obravnavalo tudi temeljne pravice, dostop do mednarodne zaščite in dostop do azilnih postopkov, uradnikom pristojnih nacionalnih služb pa dodatno usposabljanje in seminarje v zvezi s kontrolo in nadzorom na zunanjih mejah ter odstranitvijo državljanov tretjih držav, ki se nezakonito zadržujejo na območju držav članic. Agencija lahko v sodelovanju z državami članicami na njihovem ozemlju organizira dejavnosti v zvezi z usposabljanjem, vključno s programom izmenjave. Države članice bi morale iz tega vidika v nacionalne programe izobraževanja in usposabljanja pripadnikov svojih mejnih straž vključiti rezultate dela Agencije.
- (19) Agencija bi morala spremljati razvoj znanstvenega raziskovanja, ki je pomembno za njeno področje delovanja, in k takšnemu razvoju prispevati, podatke v zvezi s tem pa pošiljati Komisiji in državam članicam.

⁽¹⁾ UL L 105, 13.4.2006, str. 1.

- (20) Operativni vidiki vračanja državljanov tretjih držav, ki se nezakonito zadržujejo na območju držav članic, so v večini držav članic v pristojnosti organov, ki so odgovorni za nadzor zunanjih meja. Glede na to, da pri izvajanju teh nalog na ravni Unije nedvomno nastane dodana vrednost, bi morala Agencija temu ustrezno, ob polnem upoštevanju politike Unije na področju vračanja, zagotoviti usklajevanje ali organizacijo skupnih operacij vračanja s strani držav članic, ter opredeliti najboljšo prakso za pridobitev potnih listin in določiti kodeks ravnanja, ki bi ga bilo treba upoštevati pri odstranitvi državljanov tretjih držav, ki se nezakonito zadržujejo na območju držav članic. Za dejavnosti in operacije, ki se ne izvajajo v skladu z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina o temeljnih pravicah), se ne bi smelo dati na voljo nobenih finančnih sredstev Unije.
- (21) Agencija lahko za izpolnitev svojega poslanstva in kolikor je to potrebno za opravljanje svojih nalog, sodeluje z Europolom, Evropskim azilnim podpornim uradom, Agencijo Evropske unije za temeljne pravice ter drugimi agencijami in organi Unije, pristojnimi organi tretjih držav ter mednarodnimi organizacijami, pristojnimi za zadeve, ki jih zajema Uredba (ES) št. 2007/2004, v okviru delovnih dogovorov, sklenjenih v skladu z ustreznimi določbami Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU). Agencija bi morala olajšati operativno sodelovanje med državami članicami in tretjimi državami v okviru politike zunanjih odnosov Unije.
- (22) Sodelovanje s tretjimi državami glede zadev, ki jih zajema Uredba (ES) št. 2007/2004, je vse bolj pomembno. Da bi Agencija lahko vzpostavila trdno obliko sodelovanja z zadevnimi tretjimi državami, bi ji moralo biti omogočeno, da v tretjih državah v sodelovanju s pristojnimi organi teh držav začne izvajati projekte tehnične pomoči in jih financira ter razporedi uradnike za zvezo. Agenciji bi bilo treba omogočiti, da po zagotovljenem potrebnem usposabljanju k sodelovanju pri svojih dejavnostih povabi opazovalce iz tretjih držav. Vzpostavitev sodelovanja s tretjimi državami je prav tako pomembna za promocijo standardov Unije glede upravljanja meja, vključno s spoštovanjem temeljnih pravic in človekovega dostojanstva.
- (23) Za zagotovitev odprtih in preglednih pogojev zaposlovanja ter enake obravnave zaposlenih bi se za zaposlene v Agenciji in njenega izvršnega direktorja morali uporabljati Kadrovske predpisi za uradnike Evropske unije in Pogoji za zaposlitev drugih uslužbencev Evropske unije iz Uredbe Sveta (EGS, Euratom, ESPJ) št. 259/68⁽¹⁾, vključno s pravili glede poklicne molčečnosti ali drugih enakovrednih obvez zaupnosti.
- (24) Upravni odbor bi tudi moral sprejeti posebne določbe, ki bi omogočale, da se nacionalne strokovnjake iz držav članic napoti na delo pri Agenciji. Takšne določbe bi med drugim morale opredeliti, da je napotene pripadnike nacionalnih mejnih straž, ki naj bi se jih razporedilo med skupnimi operacijami, poskusnimi projekti ali hitrimi posredovanji, treba obravnavati kot gostujoče uradnike z ustrežajočimi nalogami in pooblastili.
- (25) Agencija pri obdelavi osebnih podatkov uporablja Uredbo (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov⁽²⁾. Evropski nadzornik za varstvo podatkov bi moral zato spremljati obdelavo osebnih podatkov v Agenciji in bi moral biti pooblaščen za pridobitev dostopa do vseh podatkov Agencije, potrebnih za njegove preiskave.
- (26) Kolikor države članice obdelujejo osebne podatke, se v celoti uporablja Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 95/46/ES z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov⁽³⁾.
- (27) Pri zagotavljanju operativnega upravljanja informacijskih sistemov bi morala Agencija delovati v skladu z evropskimi in mednarodnimi standardi, vključno s tistimi o varstvu podatkov, ter pri tem upoštevati najstrožje strokovne zahteve.
- (28) Zato bi bilo treba ustrezno spremeniti Uredbo (ES) št. 2007/2004.
- (29) Ta uredba spoštuje temeljne pravice ter upošteva načela, priznana zlasti s PDEU in z Listino o temeljnih pravicah, in sicer pravico do človekovega dostojanstva, prepoved mučenja in nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja, pravico do svobode in varnosti, pravico do varstva osebnih podatkov, pravico do azila, načelo nevračanja, načelo nediskriminacije, pravice otroka ter pravico do učinkovitega pravnega sredstva. Države članice bi morale to uredbo uporabljati v skladu s temi pravicami in načeli. Kakršna koli uporaba sile bi morala biti v skladu z nacionalnim pravom države članice gostiteljice, vključno z načeli nujnosti in sorazmernosti.

⁽¹⁾ UL L 56, 4.3.1968, str. 1.

⁽²⁾ UL L 8, 12.1.2001, str. 1.

⁽³⁾ UL L 281, 23.11.1995, str. 31.

- (30) Izvajanje te uredbe ne bi smelo vplivati na pravice ali obveznosti držav članic iz Konvencije Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu, Mednarodne konvencije o varstvu človeškega življenja na morju, Mednarodne konvencije o iskanju in reševanju na morju ali Ženevske konvencije o statusu beguncev.
- (31) Ker cilja te uredbe, namreč prispevati k vzpostavitvi skladnega upravljanja operativnega sodelovanja na zunanjih mejah držav članic, države članice ne morejo zadovoljivo doseči in ker se ta cilj zato lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji (PEU). V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.
- (32) Ta uredba predstavlja za Islandijo in Norveško razvoj določb schengenskega pravnega reda v smislu Sporazuma med Svetom Evropske unije ter Republiko Islandijo in Kraljevino Norveško o pridružitvi obeh k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda⁽¹⁾, ki sodijo na področje iz točke A člena 1 Sklepa Sveta 1999/437/ES z dne 17. maja 1999 o nekaterih izvedbenih predpisih za uporabo navedenega sporazuma⁽²⁾. Posledično bi morali delegaciji Republike Islandije in Kraljevine Norveške sodelovati kot članici upravnega odbora, vendar z omejenimi glasovalnimi pravicami.
- (33) Ta uredba predstavlja za Švico razvoj določb schengenskega pravnega reda v smislu Sporazuma med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda⁽³⁾, ki sodijo na področje iz točk A, B in G člena 1 Sklepa 1999/437/ES, v povezavi s členom 3 Sklepa Sveta 2008/146/ES⁽⁴⁾. Posledično bi morala delegacija Švicarske konfederacije sodelovati kot članica upravnega odbora, vendar z omejenimi glasovalnimi pravicami.
- (34) Ta uredba predstavlja za Lihtenštajn razvoj določb schengenskega pravnega reda v smislu Protokola, podpisanega med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo, Švicarsko konfederacijo in Kneževino Lihtenštajn o pristopu Kneževine Lihtenštajn k Sporazumu med Evropsko unijo, Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o pridružitvi Švicarske konfederacije k izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda⁽⁵⁾, ki sodijo na področje iz točk A, B in G člena 1 Sklepa 1999/437/ES, v povezavi s členom 3 Sklepa Sveta 2011/350/EU⁽⁶⁾. Posledično bi morala delegacija Kneževine Lihtenštajn sodelovati kot članica upravnega odbora, vendar z omejenimi glasovalnimi pravicami.
- (35) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola št. 22 o stališču Danske, ki je priložen k PEU in PDEU, Danska ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja. Ker ta uredba nadgrajuje schengenski pravni red, se Danska v skladu s členom 4 navedenega protokola v šestih mesecih od dne, ko Svet sprejme to uredbo, odloči, ali bo to uredbo prenesla v svoje nacionalno pravo.
- (36) Ta uredba predstavlja razvoj določb schengenskega pravnega reda, pri katerem Združeno kraljestvo ne sodeluje v skladu s Sklepom Sveta 2000/365/ES z dne 29. maja 2000 o prošnji Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska za sodelovanje pri izvajanju nekaterih določb schengenskega pravnega reda⁽⁷⁾. Združeno kraljestvo torej ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njem ne uporablja.
- (37) Ta uredba predstavlja razvoj določb schengenskega pravnega reda, pri katerem Irska ne sodeluje v skladu s Sklepom Sveta 2002/192/ES z dne 28. februarja 2002 o prošnji Irske, da sodeluje pri izvajanju nekaterih določb schengenskega pravnega reda⁽⁸⁾. Irska torej ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja.
- (38) Agencija bi morala olajšati organizacijo operativnih dejavnosti, pri katerih lahko države članice izkoristijo strokovno znanje in izkušnje ter objekte in naprave, ki bi jih Irska in Združeno kraljestvo bila pripravljena ponuditi, na način, ki bi ga upravni odbor določil za vsak primer posebej. V ta namen bi bilo treba predstavnike Irske in Združenega kraljestva povabiti, da se udeležijo vseh srečanj upravnega odbora, z namenom omogočiti njihovo popolno sodelovanje pri razpravah o pripravi takšnih operativnih dejavnosti.

⁽¹⁾ UL L 176, 10.7.1999, str. 36.

⁽²⁾ UL L 176, 10.7.1999, str. 31.

⁽³⁾ UL L 53, 27.2.2008, str. 52.

⁽⁴⁾ UL L 53, 27.2.2008, str. 1.

⁽⁵⁾ UL L 160, 18.6.2011, str. 21.

⁽⁶⁾ UL L 160, 18.6.2011, str. 19.

⁽⁷⁾ UL L 131, 1.6.2000, str. 43.

⁽⁸⁾ UL L 64, 7.3.2002, str. 20.

(39) Med Kraljevino Španijo in Združenim kraljestvom obstaja spor o določitvi meja Gibraltarja.

(40) Začasna odložitev uporabljivosti te uredbe za meje Gibraltarja ne pomeni nobene spremembe v stališčih zadevnih držav –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Spremembe

Uredba (ES) št. 2007/2004 se spremeni, kot sledi:

1. v členu 1 se odstavka 2 in 3 nadomestita z naslednjim:

„2. Ob upoštevanju dejstva, da so za kontrolo in nadzor zunanjih meja odgovorne države članice, Agencija kot organ Unije, kakor je opredeljeno v členu 15 in v skladu s členom 19 te uredbe, poskrbi za lažje in učinkovitejše izvajanje že obstoječih in prihodnjih ukrepov Unije v zvezi z upravljanjem zunanjih meja, zlasti Zakonik o schengenskih mejah, sprejet z Uredbo (ES) št. 562/2006 (*). To doseže z zagotavljanjem usklajevanja dejavnosti držav članic pri izvajanju teh ukrepov in s tem prispeva k učinkoviti, visoki in enotni ravni kontrole oseb in nadzora zunanjih meja držav članic.

Agencija izpolnjuje svoje naloge ob polnem spoštovanju ustreznega prava Unije, vključno z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina o temeljnih pravicah); zadevnega mednarodnega prava, vključno s Konvencijo o statusu beguncev, sestavljeno v Ženevi dne 28. julija 1951 (v nadaljnjem besedilu: Ženevska konvencija); obveznosti v zvezi z dostopom do mednarodne zaščite, zlasti načela nevračanja; in temeljnih pravic ter ob upoštevanju poročil svetovalnega foruma iz člena 26a te uredbe.

3. Agencija prav tako zagotovi Komisiji in državam članicam potrebno tehnično podporo ter strokovno znanje in izkušnje na področju upravljanja zunanjih meja ter spodbuja solidarnost med državami članicami, zlasti tistimi, soočenimi s posebnimi ali nesorazmernimi pritiski.

(*) Uredba (ES) št. 562/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2006 o Zakoniku Skupnosti o pravilih, ki urejajo gibanje oseb prek meja (Zakonik o schengenskih mejah) (UL L 105, 13.4.2006, str. 1).“;

2. člen 1a se spremeni, kot sledi:

(a) vstavi se naslednja točka:

„1a. „skupine Evropskih mejnih policistov“ pomenijo za namene člena 3, člena 3b, člena 3c, člena 8 in člena 17 skupine za razporeditev med skupnimi operacijami in poskusnimi projekti; za namene členov 8a do 8g skupine za hitra posredovanja na mejah (v nadaljnjem besedilu: hitra posredovanja) v smislu Uredbe (ES) št. 863/2007 (*), za namene točk (ea) in (g) člena 2(1) in člena 5 pa skupine za razporeditev med skupnimi operacijami, poskusnimi projekti in hitrimi posredovanji;

(*) Uredba (ES) št. 863/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julija 2007 o vzpostavitvi mehanizma za ustanovitev skupin za hitro posredovanje na mejah (UL L 199, 31.7.2007, str. 30).“;

(b) točka 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. „država članica gostiteljica“ pomeni državo članico, na ozemlju katere poteka ali od koder se začne skupna operacija, poskusni projekt ali hitro posredovanje;“;

(c) točki 4 in 5 se nadomestita z naslednjim:

„4. „člani skupin“ pomenijo pripadnike mejnih straž držav članic, ki sodelujejo v skupinah Evropskih mejnih policistov in niso iz države članice gostiteljice;

5. „država članica prosilka“ pomeni državo članico, katere pristojni organi zaprosijo Agencijo za skupine za hitra posredovanja na njenem ozemlju;“;

3. člen 2 se spremeni, kot sledi:

(a) odstavek 1 se spremeni, kot sledi:

(i) točki (c) in (d) se nadomestita z naslednjim:

„(c) izvaja analize tveganja, vključno z oceno zmogljivosti držav članic soočiti se z grožnjami in pritiski na zunanjih mejah;

(d) sodeluje v razvoju na področju raziskav, ki so pomembne za kontrolo in nadzor zunanjih meja;“;

(ii) vstavi se naslednja točka:

„(da) državam članicam pomaga v okoliščinah, ki zahtevajo okrepljeno tehnično in operativno pomoč na zunanjih mejah, ob upoštevanju, da lahko v nekaterih razmerah to vključuje humanitarne krize in reševanje na morju;“;

(iii) točka (e) se nadomesti z naslednjim:

„(e) državam članicam pomaga v okoliščinah, ki zahtevajo okrepljeno tehnično in operativno pomoč na zunanjih mejah, zlasti tistim državam članicam, ki se soočajo s posebnimi ali nesorazmernimi pritiski;“;

(iv) vstavi se naslednja točka:

„(ea) vzpostavi skupine Evropskih mejnih policistov, ki se jih razporedi med skupnimi operacijami, poskusnimi projekti in hitrimi posredovanji;“;

(v) točki (f) in (g) se nadomestita z naslednjim:

„(f) državam članicam zagotovi potrebno pomoč, ki na njihovo prošnjo vključuje tudi usklajevanje ali organizacijo skupnih operacij vračanja;

(g) razporedi pripadnike mejnih straž iz skupin Evropskih mejnih policistov v države članice na skupne operacije, poskusne projekte ali hitra posredovanja v skladu z Uredbo (ES) št. 863/2007;“;

(vi) dodata se naslednji točki:

„(h) v skladu z Uredbo (ES) št. 45/2001 razvija informacijske sisteme, ki omogočajo hitro in zanesljivo izmenjavo podatkov glede pojavljajočih se tveganj na zunanjih mejah držav članic, vključno z informacijskim in usklajevalnim omrežjem, ustanovljenim z Odločbo Sveta 2005/267/ES (*), in upravlja z njimi;

(i) zagotavlja potrebno pomoč pri razvoju in delovanju evropskega sistema nadzora meja in po potrebi pri razvoju skupnega okolja za izmenjavo podatkov, vključno z interoperabilnostjo sistemov.

(*) Odločba Sveta 2005/267/ES z dne 16. marca 2005 o vzpostavitvi varnega spletno podprtega informacijskega in usklajevalnega omrežja, namenjenega službam držav članic za migracije (UL L 83, 1.4.2005, str. 48).“;

(b) vstavi se naslednji odstavek:

„1a. V skladu s pravom Unije in mednarodnim pravom se nobene osebe ne izkrca ali kako drugače preda organom države, ki krši načelo nevračanja ali v kateri obstaja tveganje izгона ali vrnitve v drugo državo, ki krši navedeno načelo. Za posebne potrebe otrok, žrtev trgovine z ljudmi, oseb, ki potrebujejo zdravniško pomoč, oseb, ki potrebujejo mednarodno zaščito, in drugih ranljivih oseb se poskrbi v skladu s pravom Unije in mednarodnim pravom.“;

(c) v odstavku 2 se zadnji pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Države članice Agenciji poročajo o teh operativnih zadevah na zunanjih mejah, ki se odvijajo zunaj njenega okvira. Izvršni direktor Agencije (v nadaljnjem besedilu: izvršni direktor) o teh zadevah redno in najmanj enkrat letno obvešča upravni odbor Agencije (v nadaljnjem besedilu: upravni odbor).“;

4. vstavi se naslednji člen:

„Člen 2a

Kodeks ravnanja

Agencija pripravi in nadalje razvije kodeks ravnanja, ki se uporablja za vse operacije, ki jih usklajuje Agencija. Kodeks ravnanja določa postopke, ki so namenjeni zagotavljanju načel vladavine prava in spoštovanju temeljnih pravic, s posebnim osredotočenjem na mladoletnike brez spremstva in ranljivih oseb, pa tudi oseb, ki zaprosijo za mednarodno zaščito, in se uporabljajo za vse osebe, ki sodelujejo v dejavnostih Agencije.

Agencija razvije kodeks ravnanja v sodelovanju s svetovalnim forumom iz člena 26a.“;

5. člen 3 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 3

Skupne operacije in poskusni projekti na zunanjih mejah

1. Agencija oceni, odobri in uskladi predloge držav članic za skupne operacije in poskusne projekte, vključno s prošnjami držav članic v zvezi z okoliščinami, ki zahtevajo okrepljeno tehnično in operativno pomoč, zlasti v primerih posebnih in nesorazmernih pritiskov.

Agencija lahko sama sproži pobudo za skupne operacije in poskusne projekte in jih izvaja v sodelovanju z zadevnimi državami članicami in v dogovoru z državo članico gostiteljico.

Lahko se tudi odloči svojo tehnično opremo dati na razpolago državam članicam, ki sodelujejo pri skupnih operacijah ali poskusnih projektih.

Pred začetkom izvajanja skupnih operacij in poskusnih projektov je treba opraviti temeljito analizo tveganja.

1a. Agencija lahko po tem, ko je obvestila zadevno državo članico, prekine skupne operacije in poskusne projekte, če pogoji za izvajanje teh skupnih operacij in poskusnih projektov niso več izpolnjeni.

Države članice, ki sodelujejo v skupni operaciji ali poskusnem projektu, lahko Agencijo zaprosijo, da ustavi to skupno operacijo ali poskusni projekt.

V primeru kršitev temeljnih pravic ali obveznosti v zvezi z mednarodno zaščito med izvajanjem skupne operacije ali poskusnega projekta, matična država članica predvidi ustrezne disciplinske ali druge ukrepe v skladu s svojim nacionalnim pravom.

Izvršni direktor prekine ali v celoti ali delno ustavi skupne operacije in poskusne projekte, če meni, da so navedene kršitve resne ali da je verjetno, da bi se nadaljevale.

1b. Agencija sestavi nabor pripadnikov mejnih straž, ki se v skladu s členom 3b imenujejo skupine Evropskih mejnih policistov, za namene morebitne razporeditve med skupnimi operacijami in poskusnimi projekti iz odstavka 1. Sprejme odločitev o razporeditvi človeških virov in tehnične opreme v skladu s členoma 3a in 7.

2. Agencija lahko za praktično organizacijo skupnih operacij in poskusnih projektov uporabi svoje specializirane podružnice iz člena 16.

3. Agencija oceni rezultate skupnih operacij in poskusnih projektov ter upravnemu odboru v 60 dneh po zaključku teh operacij in projektov pošlje podrobno ocenjevalno poročilo, skupaj z ugotovitvami uradnika za temeljne pravice iz člena 26a. Agencija sestavi izčrpno primerjalno analizo teh rezultatov z namenom zvišanja kakovosti, skladnosti in učinkovitosti prihodnjih skupnih operacij in poskusnih projektov ter jo vključi v svoje splošno poročilo iz točke (b) člena 20(2).

4. Agencija financira ali sofinancira skupne operacije in poskusne projekte iz odstavka 1 s sredstvi iz svojega proračuna v skladu s finančnimi pravili, ki se uporabljajo za Agencijo.

5. Odstavka 1a in 4 se uporabljata tudi za hitra posredovanja.“;

6. vstavijo se naslednji členi:

„Člen 3a

Organizacijski vidiki skupnih operacij in poskusnih projektov

1. Izvršni direktor pripravi operativni načrt za skupne operacije in poskusne projekte iz člena 3(1). Izvršni direktor in država članica gostiteljica se pred predvidenim začetkom skupne operacije ali poskusnega projekta ob posvetovanju z državami članicami, ki sodelujejo pri tej skupni operaciji ali poskusnem projektu, pravočasno dogovorita o operativnem načrtu, v katerem se podrobno opredelijo organizacijski vidiki.

Operativni načrt zajema vse vidike, ki štejejo za potrebne za izvajanje skupnih operacij in poskusnih projektov, vključno z naslednjim:

- (a) opis razmer z načinom delovanja in cilji razporeditve, vključno z operativnim ciljem;
- (b) predvideno trajanje skupne operacije ali poskusnega projekta;
- (c) geografsko območje, kjer bo potekala skupna operacija ali poskusni projekt;

- (d) opis nalog in posebna navodila za gostujoče uradnike, tudi glede dopustnega vpogleda v zbirke podatkov in dopustnega službenega orožja, streliva in opreme v državi članici gostiteljici;
- (e) sestavo skupin gostujočih uradnikov, kot tudi razporeditev drugega ustreznega osebja;
- (f) določbe o poveljevanju in kontroli, vključno z imeni in čini pripadnikov mejnih straž države članice gostiteljice, odgovornih za sodelovanje z gostujočimi uradniki in Agencijo, zlasti tistih pripadnikov mejnih straž, ki poveljujejo v času razporeditve, ter položajem gostujočih uradnikov v liniji poveljevanja;
- (g) tehnično opremo, ki jo je treba razporediti med skupno operacijo ali poskusnim projektom, vključno s posebnimi zahtevami, kot so pogoji uporabe, zahtevano osebje, prevoz in druga logistika, ter finančne določbe;
- (h) podrobne določbe o takojšnjem poročanju Agencije o izrednih dogodkih upravnemu odboru in ustreznim nacionalnim javnim organom;
- (i) shema poročanja in ocenjevanja, ki vsebuje referenčna merila za ocenjevalno poročilo in končni datum predložitve končnega ocenjevalnega poročila v skladu s členom 3(3);
- (j) kar zadeva operacije na morju, posebne podatke o uporabi ustrezne pristojnosti in zakonodaje na geografskem območju, kjer poteka skupna operacija ali poskusni projekt, vključno s sklicevanjem na mednarodno pravo in pravo Unije glede prestrežanja, reševanja na morju in izkrcanja;
- (k) podrobnosti o načinu sodelovanja s tretjimi državami, drugimi agencijami in organi Unije ali mednarodnimi organizacijami.

2. Vsakršne spremembe ali prilagoditve operativnega načrta terjajo dogovor izvršnega direktorja in države članice gostiteljice. Agencija nemudoma pošlje izvod spremenjenega ali prilagojenega operativnega načrta sodelujočim državam članicam.

3. Agencija v okviru svojih usklajevalnih nalog zagotovi operativno izvajanje vseh organizacijskih vidikov, vključno s prisotnostjo člana osebja Agencije med skupnimi operacijami in poskusnimi projekti iz tega člena.

Člen 3b

Sestava in razporeditev skupin Evropskih mejnih policistov

1. Upravni odbor na predlog izvršnega direktorja z absolutno večino svojih članov, ki imajo pravico glasovanja, odloči o profilih in skupnem številu pripadnikov mejnih straž, ki bodo dani na voljo skupinam Evropskih mejnih policistov. Enak postopek se uporabi za morebitne naknadne spremembe profilov in skupnega števila. Države članice v skupine Evropskih mejnih policistov prispevajo preko nacionalnega nabora na podlagi različnih določenih profilov, in sicer z imenovanjem pripadnikov mejnih straž, ki ustrezajo zahtevanim profilom.

2. Prispevek držav članic, kar zadeva njihove pripadnike mejnih straž za posamezne skupne operacije in poskusne projekte za prihodnje leto, se načrtuje na podlagi letnih dvostranskih pogajanj in dogovorov med Agencijo in državami članicami. Države članice v skladu s temi dogovori na zahtevo Agencije dajo na voljo pripadnike mejnih straž za razporeditev, razen ko so soočene z izrednimi razmerami, ki znatno vplivajo na opravljanje nacionalnih nalog. Taka zahteva se predloži vsaj 45 dni pred nameravano razporeditvijo. Avtonomnost matične države članice v zvezi z izborom osebja in trajanjem njihove razporeditve ostane nespremenjena.

3. Tudi Agencija prispeva v skupine Evropskih mejnih policistov usposobljene pripadnike mejnih straž, ki so jih kot nacionalne strokovnjake v Agencijo napotile države članice v skladu s členom 17(5). Prispevek držav članic, kar zadeva napotitve njihovih pripadnikov mejnih straž v Agencijo za prihodnje leto, se načrtuje na podlagi letnih dvostranskih pogajanj in dogovorov med Agencijo in državami članicami.

Države članice v skladu s temi dogovori dajo pripadnike mejnih straž na voljo za napotitev, razen če bi to resno vplivalo na opravljanje nacionalnih nalog. V takih okoliščinah lahko države članice odpokličejo svoje napotene pripadnike mejnih straž.

Take napotitve trajajo največ šest mesecev v obdobju 12 mesecev. Za namene te uredbe se nacionalni strokovnjaki obravnavajo kot gostujoči uradniki z nalogami in pooblastili iz člena 10. Država članica, ki je napotila zadevne pripadnike mejnih straž, se obravnava kot „matična država članica“, kakor je opredeljena v točki 3 člena 1a, za namene uporabe členov 3c, 10 in 10b. Drugi uslužbenci, ki so začasno zaposleni v Agenciji in ki niso usposobljeni za opravljanje dejavnosti nadzora meja, se razporedijo le med skupnimi operacijami in poskusnimi projekti, in sicer zaradi usklajevalnih nalog.

4. Člani skupin Evropskih mejnih policistov pri opravljanju svojih nalog in izvajanju pooblastil v polni meri spoštujejo temeljne pravice, vključno z dostopom do azilnih postopkov, in človekovo dostojanstvo. Vsi ukrepi, ki se izvajajo pri opravljanju nalog ali izvajanju pooblastil, so sorazmerni ciljem, ki jih taki ukrepi zasledujejo. Pri opravljanju nalog in izvajanju pooblastil ne diskriminirajo oseb na podlagi njihovega spola, rasnega ali etničnega porekla, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti.

5. Agencija v skladu s členom 8g imenuje uradnika za usklajevanje za vsako skupno operacijo ali poskusni projekt, v katerem bodo razporejeni člani skupin Evropskih mejnih policistov.

Vloga uradnika za usklajevanje je, da spodbuja sodelovanje in usklajevanje med državo članico gostiteljico in sodelujočimi državami članicami.

6. Agencija v skladu s členom 8h krije stroške, ki nastanejo državam članicam pri tem, ko v skladu z odstavkom 1 tega člena dajo pripadnike svojih mejnih straž na voljo skupinam Evropskih mejnih policistov.

7. Agencija vsako leto Evropski parlament obvesti o številu pripadnikov mejnih straž, ki jih posamezna država članica dodeli skupinam Evropskih mejnih policistov v skladu s tem členom.

Člen 3c

Navodila skupinam Evropskih mejnih policistov

1. Država članica gostiteljica daje skupinam Evropskih mejnih policistov med njihovo razporeditvijo navodila v skladu z operativnim načrtom iz člena 3a(1).

2. Agencija lahko prek uradnika za usklajevanje iz člena 3b(5) državi članici gostiteljici sporoči svoja stališča o navodilih iz odstavka 1. V tem primeru država članica gostiteljica ta stališča upošteva.

3. Država članica gostiteljica v skladu s členom 8g uradniku za usklajevanje nudi vso potrebno pomoč, vključno s polnim dostopom do skupin Evropskih mejnih policistov skozi ves čas napotitve.

4. Člani skupin Evropskih mejnih policistov med opravljanjem nalog in izvajanjem pooblastil ostanejo še naprej podvrženi disciplinskim ukrepom njihove matične države članice.“;

7. člen 4 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 4

Analiza tveganja

Agencija razvije ter uporablja skupni integrirani model analize tveganja.

Pripravi tako splošne kot ciljne analize tveganja, ki jih predloži Svetu in Komisiji.

Agencija lahko za namene analize tveganja po predhodnem posvetovanju z zadevnimi državami članicami oceni njihove zmogljivosti za soočanje s prihajajočimi izzivi, vključno s trenutnimi in prihodnjimi grožnjami ter pritiski na zunanjih mejah držav članic, zlasti za tiste države članice, ki se soočajo s posebnimi in nesorazmernimi pritiski. Agencija lahko v ta namen oceni opremo in zmogljivosti držav članic v zvezi z nadzorom meje. Ocenjevanje temelji na podatkih, ki jih nudijo zadevne države članice, ter poročilih in rezultatih skupnih operacij, poskusnih projektov, hitrih posredovanj in drugih dejavnosti Agencije. Ta ocenjevanja ne posegajo v schengenski ocenjevalni mehanizem.

Rezultati teh ocenjevanj se predstavijo upravnemu odboru.

Države članice za namene tega člena Agenciji zagotovijo vse potrebne podatke v zvezi z razmerami in morebitnimi grožnjami na zunanjih mejah.

Agencija pri razvoju skupnih osnovnih učnih načrtov za usposabljanje pripadnikov mejnih straž iz člena 5 vključuje rezultate skupnega integriranega modela analize tveganja.“;

8. člen 5 se spremeni, kot sledi:

(a) prvi odstavek se nadomesti z naslednjim:

„Agencija pripadnikom mejnih straž, ki so člani skupin Evropskih mejnih policistov, zagotovi nadaljevalno usposabljanje, pomembno za njihove naloge in pooblastila, in s temi pripadniki mejnih straž izvaja redne vaje v skladu z razporedom za nadaljevalno usposabljanje in vaje, navedenem v letnem delovnem programu Agencije.“;

Agencija stori tudi vse potrebno, da se vsi pripadniki mejnih straž in ostali uslužbenci držav članic, ki sodelujejo pri skupinah Evropskih mejnih policistov, kot tudi uslužbenci Agencije pred sodelovanjem pri operativnih dejavnostih, ki jih organizira Agencija, udeležijo usposabljanj na področju zadevnega prava Unije in mednarodnega prava, vključno s temeljnimi pravicami in dostopom do mednarodne zaščite ter smernicami za prepoznavanje oseb, ki iščejo zaščito, in njihovo usmeritev k ustreznim strukturam.

Agencija vzpostavi in nadalje razvija skupne osnovne učne načrte za usposabljanje pripadnikov mejnih straž in inštruktorjem pripadnikov nacionalnih mejnih straž držav članic zagotovi usposabljanje na evropski ravni, vključno v zvezi s temeljnimi pravicami, dostopom do mednarodne zaščite in ustreznim pomorskim pravom.

Agencija po posvetovanju s svetovalnim forumom iz člena 26a pripravi skupne osnovne učne načrte.

Države članice skupne osnovne učne načrte vključijo v usposabljanje pripadnikov svojih nacionalnih mejnih straž.“;

(b) za zadnjim odstavkom se vstavi naslednji odstavek:

„Agencija vzpostavi program izmenjave, ki pripadnikom mejnih straž, ki sodelujejo v skupinah Evropskih mejnih policistov, omogoči, da prek dela s pripadniki mejnih straž v državi članici, ki ni njihova, iz izkušenj in dobre prakse drugih držav pridobijo posebna strokovna znanja ali izkušnje.“;

9. člena 6 in 7 se nadomestita z naslednjim:

„Člen 6

Spremljanje raziskav in sodelovanje pri njih

Agencija na lastno pobudo spremlja razvoj na področju raziskav, ki so pomembne za kontrolo in nadzor zunanjih meja držav članic, in pri takšnih raziskavah sodeluje, podatke v zvezi s tem pa pošilja Komisiji in državam članicam.

Člen 7

Tehnična oprema

1. Agencija lahko sama ali v skupnem lastništvu z drugo državo članico nabavi ali zakupi tehnično opremo za nadzor zunanjih meja, ki se razporedi med skupnimi operacijami, poskusnimi projekti, hitrimi posredovanji, skupnimi operacijami vračanja ali projekti tehnične pomoči v skladu s

finančnimi pravili, ki se uporabljajo za Agencijo. Pred vsakim nakupom ali najemom opreme, ki za Agencijo pomeni precejšnje stroške, se opravita temeljita analiza potreb ter analiza stroškov in koristi. Vsak tak odhodek se predvidi v proračunu Agencije, kot ga je sprejel upravni odbor v skladu s členom 29(9). Pri večjih nakupih ali zakupih tehnične opreme, na primer plovil skupine za uporabo na odprtem morju ali ob obali oziroma vozil skupine, se uporabljajo naslednji pogoji:

(a) pri nakupu in skupnem lastništvu Agencija sklene formalni dogovor z državo članico, da slednja opremo registrira v skladu z zakonodajo, ki se uporablja v tej državi članici;

(b) v primeru zakupa se oprema registrira v državi članici.

Na podlagi vzorčnega dogovora, ki ga pripravi Agencija, se vsaka država članica, v kateri se oprema registrira, in Agencija dogovorita o načinu, ki Agenciji zagotavlja obdobja popolne razpoložljivosti sredstev v skupnem lastništvu, kakor tudi o pogojih za uporabo opreme.

Država članica, v kateri se oprema registrira, ali dobavitelj tehnične opreme zagotovi potrebne strokovnjake in tehnično osebje, ki bodo tehnično opremo upravljali zakonito in varno.

2. Agencija za namene nadzora zunanjih meja vzpostavi in vodi osrednjo evidenco opreme v naboru tehnične opreme, ki je sestavljena iz opreme v lasti bodisi držav članic bodisi Agencije in opreme v skupnem lastništvu držav članic in Agencije. Nabor tehnične opreme vsebuje minimalno količino tehnične opreme glede na vrsto, kakor je določeno v odstavku 5 tega člena. Oprema s seznama nabora tehnične opreme se razporedi tekom dejavnosti iz členov 3, 8a in 9.

3. Države članice prispevajo v nabor tehnične opreme iz odstavka 2. Prispevek držav članic v nabor in razporeditev tehnične opreme za posebne operacije se načrtujeta na podlagi letnih dvostranskih pogajanj in dogovorov med Agencijo in državami članicami. V skladu z navedenimi dogovori in v kolikor to ne presega minimalne količine tehnične opreme za zadevno leto, države članice na zahtevo Agencije dajo svojo tehnično opremo na voljo za razporeditev, razen ko so soočene z izrednimi razmerami, ki znatno vplivajo na opravljanje nacionalnih nalog. Taka zahteva se predloži vsaj 45 dni pred nameravano razporeditvijo. Prispevki v nabor tehnične opreme se pregledujejo vsako leto.

4. Agencija evidenco nabora tehnične opreme upravlja po naslednjih kategorijah:

- (a) razvrstitev po vrsti opreme in operacije;
- (b) razvrstitev glede na lastnika (država članica, Agencija, drugi);
- (c) skupna količina potrebne opreme;
- (d) morebitne zahteve glede osebja;
- (e) ostali podatki, kot so podrobnosti o registraciji, zahteve glede prevoza in vzdrževanja, veljavni nacionalni izvozni režimi, tehnična navodila ali drugi pomembni podatki za pravilno ravnanje z opremo.

5. Agencija financira razporeditev tehnične opreme, ki je v okviru minimalne količine tehnične opreme, ki jo zagotovi zadevna država članica v zadevnem letu. Agencija razporeditev tehnične opreme, ki presega minimalno količino tehnične opreme, sofinancira do največ 100 % upravičenih stroškov, pri tem pa upošteva posebne okoliščine države članice, ki razporedi takšno tehnično opremo.

Upravni odbor na predlog izvršnega direktorja v skladu s členom 24 vsako leto odloči o pravilih v zvezi s tehnično opremo, vključno s potrebnimi skupnimi minimalnimi količinami tehnične opreme glede na vrsto, pogoji za razporeditev in povračili stroškov. Za namene proračuna bi moral upravni odbor to odločitev sprejeti do 31. marca vsako leto.

Agencija predlaga minimalno količino tehnične opreme v skladu s svojimi potrebami, zlasti zato, da je zmožna izvajati skupne operacije, poskusne projekte, hitra posredovanja in operacije vračanja, v skladu s svojim delovnim programom za zadevno leto.

Če se izkaže, da minimalna količina tehnične opreme ne zadošča za izvedbo skupnih operacij, poskusnih projektov, hitrega posredovanja ali operacij vračanja, jo Agencija na osnovi upravičenih potreb in v dogovoru z državami članicami opredeli na novo.

6. Agencija vsak mesec upravnemu odboru poroča o sestavi in razporeditvi opreme, ki je del nabora tehnične opreme. Kadar minimalna količina tehnične opreme iz odstavka 5 ni dosežena, izvršni direktor brez odlašanja obvesti upravni odbor. Upravni odbor nemudoma sprejme odločitev o prednostni razporeditvi tehnične opreme in

izvede ustrezne ukrepe za odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti. O ugotovljenih pomanjkljivostih in izvedenih ukrepih obvesti Komisijo. Komisija o tem obvesti Evropski parlament in Svet, priloži pa še svojo oceno.

7. Agencija vsako leto Evropski parlament obvesti o količini tehnične opreme, ki jo posamezna država članica dodeli naboru tehnične opreme v skladu s tem členom.“;

10. člen 8 se spremeni, kot sledi:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Brez poseganja v člen 78(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) lahko ena ali več držav članic v primeru soočanja s posebnimi in nesorazmernimi pritiski ter z okoliščinami, ki pri izpolnjevanju njihovih obveznosti glede kontrole in nadzora zunanjih meja zahtevajo okrepljeno tehnično in operativno pomoč na zunanjih mejah, zaprosi(-jo) za pomoč Agencije. Agencija v skladu s členom 3 organizira ustrezno tehnično in operativno pomoč za državo(-e) članico(-e), ki to zahteva(-jo).“;

(b) v odstavku 2 se doda naslednja točka:

„(c) razporedi pripadnike mejnih straž iz skupin Evropskih mejnih policistov.“;

(c) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Agencija lahko nabavi tehnično opremo za kontrolo in nadzor zunanjih meja, ki jo uporabljajo njeni strokovnjaki, in sicer v okviru hitrih posredovanj za čas njegovega trajanja.“;

11. člen 8a se nadomesti z naslednjim:

„Člen 8a

Hitra posredovanja

Na zahtevo države članice, soočene z nenadnim in izjemnim pritiskom, zlasti s prihodom velikega števila državljanov tretjih držav, ki poskušajo na točkah zunanjih meja nezakonito vstopiti na njeno ozemlje, lahko Agencija na ozemlju te države članice prosilke za ustrezno dolgo omejeno obdobje razporedi eno ali več skupin Evropskih mejnih policistov (v nadaljnjem besedilu: skupina) v skladu s členom 4 Uredbe (ES) št. 863/2007.“;

12. v členu 8d se odstavek 5 nadomesti z naslednjim:

„5. Če izvršni direktor sklene razporediti eno ali več skupin, Agencija, skupaj z državo članico prosilko, v skladu s členom 8e pripravi operativni načrt nemudoma, vsekakor pa najpozneje v petih delovnih dneh od datuma odločitve.“;

13. v členu 8e se odstavek 1 spremeni, kot sledi:

(a) točke (e), (f) in (g) se nadomestijo z naslednjim:

„(e) sestavo skupin kot tudi razporeditev drugega ustreznega osebja;

(f) določbe o poveljevanju in kontroli, vključno z imeni in čini pripadnikov mejnih straž države članice gostiteljice, odgovornih za sodelovanje s skupinami, zlasti tistih pripadnikov mejnih straž, ki med razporeditvijo skupinam poveljujejo, ter položajem skupin v liniji poveljevanja;

(g) tehnično opremo, ki se razporedi skupaj s skupinami, vključno s posebnimi zahtevami, kot so pogoji uporabe, zahtevano osebje, prevoz in druga logistika, ter finančne določbe.“;

(b) dodajo se naslednje točke:

„(h) podrobne določbe o takojšnjem poročanju Agencije o izrednih dogodkih upravnemu odboru in ustreznim nacionalnim javnim organom;

(i) shemo poročanja in ocenjevanja, ki vsebuje referenčna merila za ocenjevalno poročilo in končni datum predložitve končnega ocenjevalnega poročila v skladu s členom 3(3);

(j) kar zadeva operacije na morju, posebne podatke o uporabi ustrezne pristojnosti in zakonodaje na geografskem območju, kjer poteka hitro posredovanje, vključno s sklicevanjem na mednarodno pravo in pravo Unije glede prestrežanja, reševanja na morju in izkrcaja;

(k) podrobnosti o načinu sodelovanja s tretjimi državami, drugimi agencijami in organi Unije ali mednarodnimi organizacijami.“;

14. uvodni stavek člena 8h(1) se nadomesti z naslednjim besedilom:

„1. Agencija v celoti krije naslednje stroške, ki nastanejo državam članicam pri tem, ko dajo pripadnike svojih mejnih straž na voljo za namene iz člena 3(1b), člena 8a in člena 8c.“;

15. člen 9 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 9

Sodelovanje na področju vračanja

1. Agencija v skladu s politiko vračanja Unije in zlasti z Direktivo 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o skupnih standardih in postopkih v državah članicah za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav (*) in ne glede na vsebinsko ustreznost odločitev o vračanju zagotovi potrebno pomoč, na zahtevo sodelujočih držav članic pa poskrbi za usklajevanje ali organizacijo skupnih operacij vračanja držav članic, vključno z zakupom zrakoplovov za namen takšnih operacij. Agencija financira ali sofinancira operacije in projekte iz tega odstavka s prispevki iz svojega proračuna v skladu s finančnimi pravili, ki se zanjo uporabljajo. Agencija lahko uporabi tudi finančna sredstva Unije, ki so na voljo za področje vračanja. Agencija zagotovi, da je v njenih sporazumih o dodelitvi sredstev z državami članicami vsa finančna podpora pogojena s popolnim upoštevanjem Listine o temeljnih pravicah.

1a. Agencija pripravi kodeks ravnanja za vračanje nezakonito navzočih državljanov tretjih držav, ki se uporabljajo pri vseh skupnih operacijah vračanja, ki jih usklajuje Agencija, v njih pa opiše skupne standardizirane postopke, s katerimi bi se morala poenostaviti organizacija skupnih operacij vračanja in zagotoviti vrnitev na human način in ob popolnem spoštovanju temeljnih pravic, zlasti načel človekovega dostojanstva, prepovedi mučenja in nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja, pravice do svobode in varnosti, pravice do varstva osebnih podatkov in prepovedi diskriminacije.

1b. V kodeksu ravnanja se zlasti upošteva obveznost iz člena 8(6) Direktive 2008/115/ES o zagotovitvi učinkovitega sistema za spremljanje prisilnega vračanja in strategija za temeljne pravice iz člena 26a(1) te uredbe. Spremljanje skupnih operacij vračanja bi se moralo opraviti na podlagi objektivnih in preglednih meril ter za celotno skupno operacijo vračanja od faze pred odhodom do predaje vrnjenih državi vrnitve.

1c. Države članice redno obveščajo Agencijo o svojih potrebah po pomoči ali usklajevanju Agencije. Agencija pripravi osveževalni operativni načrt, da bi državam članicam, ki za to zaprosijo, zagotovila potrebno operativno podporo, vključno s tehnično opremo iz člena 7(1). Upravni odbor o vsebini in načinu delovanja osveževalnega operativnega načrta odloči na predlog izvršnega direktorja v skladu s členom 24.

2. Agencija sodeluje s pristojnimi organi tretjih držav iz člena 14, opredeli najboljšo prakso za pridobitev potnih listin in vrnitev nezakonito navzočih državljanov tretjih držav.

(*) UL L 348, 24.12.2008, str. 98.;

16. v členu 10 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

„2. Pri opravljanju svojih nalog in izvajanju pooblastil gostujoči uradniki ravna v skladu s pravom Unije in mednarodnim pravom ter pri tem upoštevajo temeljne pravice in nacionalno pravo države članice gostiteljice.“;

17. člen 11 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 11

Sistemi izmenjave podatkov

Agencija lahko sprejme vse potrebne ukrepe za olajšanje izmenjave podatkov, pomembnih za njene naloge, s Komisijo in državami članicami in, kadar je to ustrezno, agencijami Unije iz člena 13. Razvije in upravlja informacijski sistem, s katerim bo mogoče z navedenimi akterji izmenjevati tajne podatke, vključno z osebnimi podatki iz členov 11a, 11b in 11c.

Agencija lahko sprejme vse potrebne ukrepe za olajšanje izmenjave podatkov, pomembnih za njene naloge, z Združenim kraljestvom in Irsko, če se nanašajo na dejavnosti, pri katerih sodelujejo v skladu s členom 12 in členom 20(5).“;

18. vstavijo se naslednji členi:

„Člen 11a

Varstvo podatkov

Za obdelavo osebnih podatkov s strani Agencije se uporablja Uredba (ES) št. 45/2001.

Upravni odbor sprejme ukrepe, na podlagi katerih Agencija uporablja Uredbo (ES) št. 45/2001, vključno z ukrepi v

zvezi z uradno osebo za varstvo podatkov v Agenciji. Te ukrepe se sprejme po posvetovanju z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov. Brez poseganja v člena 11b in 11c lahko Agencija obdeluje osebne podatke v administrativne namene.

Člen 11b

Obdelava osebnih podatkov pri skupnih operacijah vračanja

1. Pri izvajanju svojih nalog organiziranja in usklajevanja skupnih operacij vračanja držav članic iz člena 9 Agencija lahko obdeluje osebne podatke oseb, ki so udeleženci takšnih skupnih operacij vračanja.

2. Obdelava takih osebnih podatkov spoštuje načeli nujnosti in sorazmernosti. Še zlasti je strogo omejena na tiste osebne podatke, ki so potrebni za namene skupne operacije vračanja.

3. Osebnih podatki se izbrišejo takoj, ko je dosežen namen, za katerega so bili zbrani, in najpozneje deset dni po zaključku skupne operacije vračanja.

4. Kadar država članica ne prenese osebnih podatkov prevozniku, jih lahko prenese Agencija.

5. Ta člen se uporablja v skladu z ukrepi iz člena 11a.

Člen 11c

Obdelava osebnih podatkov, zbranih med skupnimi operacijami, poskusnimi projekti in hitrimi posredovanji

1. Brez poseganja v pristojnosti držav članic, da pri skupnih operacijah, poskusnih projektih in hitrih posredovanjih zbirajo osebne podatke, ter podvržena omejitvam iz odstavkov 2 in 3, lahko Agencija nadalje obdeluje osebne podatke, ki so jih zbrale države članice med takimi operativnimi dejavnostmi in jih prenesle k Agenciji z namenom prispevati k varnosti zunanjih meja držav članic.

2. Taka obdelava osebnih podatkov s strani Agencije je omejena na osebne podatke o osebah, ki jih pristojni organi držav članic utemeljeno sumijo vpletenosti v čezmejna kazniva dejanja, omogočanja dejavnosti nezakonitega priseljevanja ali trgovine z ljudmi, kakor je to opredeljeno v točkah (a) in (b) člena 1(1) Direktive Sveta 2002/90/ES z dne 28. novembra 2002 o opredelitvi pomoči pri nedovoljenem vstopu, tranzitu in prebivanju (*).

3. Agencija nadalje obdeluje osebne podatke iz odstavka 2 samo za naslednje namene:

(a) prenos Europolu ali drugim organom pregona Unije pod pogoji iz člena 13, za vsak primer posebej;

(b) uporabo pri pripravi analiz tveganj iz člena 4. Rezultati analiz tveganj ne vsebujejo osebnih podatkov.

4. Osebnih podatki se izbrišejo takoj potem, ko so preneseni Europolu ali drugim agencijam Unije ali uporabljeni pri pripravi analiz tveganj iz člena 4. Obdobje hrambe v nobenem primeru ne presega treh mesecev od datuma, ko so bili podatki zbrani.

5. Obdelava takih osebnih podatkov spoštuje načeli nujnosti in sorazmernosti. Agencija ne uporablja osebnih podatkov za namene preiskav, ki še naprej ostajajo v pristojnosti pristojnih organov držav članic.

Še zlasti je strogo omejena na tiste osebne podatke, ki so potrebni za namene iz odstavka 3.

6. Brez poseganja v Uredbo (ES) št. 1049/2001 je prepo-vedano nadaljnje posredovanje ali drugačno sporočanje osebnih podatkov, ki jih obdelava Agencija, tretjim državam ali drugim tretjim strankam.

7. Ta člen se uporablja v skladu z ukrepi iz člena 11a.

Člen 11d

Pravila o varnosti na področju zaščite tajnih podatkov in občutljivih podatkov, ki niso tajni

1. Agencija uporablja pravila Komisije o varnosti, kakor so določena v Prilogi k Sklepu Komisije št. 2001/844 (ES, ESPJ, Euratom) z dne 29. novembra 2001 o spremembah njenega Poslovnika (**). Ta pravila se med drugim uporabljajo za izmenjavo, obdelavo in hrambo tajnih podatkov.

2. Agencija uporablja tudi varnostna načela v zvezi z obdelavo občutljivih podatkov, ki niso tajni, kakor so določena v Sklepu iz odstavka 1 tega člena in jih izvaja Komisija. Upravni odbor določi ukrepe, na podlagi katerih Agencija uporablja ta varnostna načela.

19. člena 13 in 14 se nadomestita z naslednjim:

„Člen 13

Sodelovanje z agencijami in organi Evropske unije ter mednarodnimi organizacijami

Agencija lahko sodeluje z Europolom, Evropskim azilnim podpornim uradom, Agencijo Evropske unije za temeljne pravice (v nadaljnjem besedilu: Agencija za temeljne pravice), drugimi agencijami in organi Evropske unije ter mednarodnimi organizacijami, pristojnimi za zadeve, zajete v tej uredbi, v okviru delovnih dogovorov, sklenjenih s temi organi, in v skladu z ustreznimi določbami PDEU ter določbami o pristojnosti navedenih organov. Agencija v vsakem primeru o kakršnih koli takšnih dogovorih obvešča Evropski parlament.

Nadaljnje posredovanje ali drugačno sporočanje osebnih podatkov, ki jih obdelava Agencija, drugim agencijam ali organom Evropske unije je pogojeno z določenimi delovnimi dogovori, ki zadevajo izmenjavo osebnih podatkov, ter predhodno odobritvijo Evropskega nadzornika za varstvo podatkov.

Agencija lahko poleg tega ob soglasju zadevnih(-e) držav(-e) članic(-e) povabi opazovalce iz agencij in organov Unije ali mednarodnih organizacij, da sodelujejo pri njenih dejavnostih iz členov 3, 4 in 5, kolikor je njihova prisotnost v skladu s cilji teh dejavnosti in lahko prispeva k izboljšanju sodelovanja in izmenjavi najboljših praks ter ne vpliva na splošno varnost teh dejavnosti. Sodelovanje navedenih opazovalcev pri dejavnostih iz členov 4 in 5 je mogoče samo ob soglasju zadevnih(-e) držav(-e) članic(-e), pri dejavnostih iz člena 3 pa samo ob soglasju gostujoče države članice. Podrobna pravila za udeležbo opazovalcev se vključijo v operativni načrt iz člena 3a(1). Ti opazovalci se pred sodelovanjem pri dejavnostih Agencije udeležijo ustreznih usposabljanj, ki jih organizira Agencija.

Člen 14

Olajševanje operativnega sodelovanja s tretjimi državami in sodelovanja s pristojnimi organi tretjih držav

1. Agencija v okviru politike zunanjih odnosov Unije pri zadevah, zajetih v njenih dejavnostih, in kolikor je to potrebno za izpolnitev njenih nalog, olajšuje operativno sodelovanje med državami članicami in tretjimi državami, vključno v zvezi s človekovimi pravicami.

Agencija in države članice izpolnjujejo normative in standarde, ki so vsaj enakovredni standardom iz zakonodaje Unije, tudi ko sodelujejo s tretjimi državami na ozemlju teh držav.

(*) UL L 328, 5.12.2002, str. 17.

(**) UL L 317, 3.12.2001, str. 1.“;

Vzpostavitev sodelovanja s tretjimi državami služi spodbujanju evropskih standardov upravljanja meja, vključno s spoštovanjem temeljnih pravic in človekovega dostojanstva.

2. Agencija lahko sodeluje z organi tretjih držav, ki so pristojni za zadeve, zajete v tej uredbi, v okviru delovnih dogovorov, sklenjenih s temi organi, in v skladu z ustreznimi določbami PDEU. Ti delovni dogovori zadevajo zgolj upravljanje operativnega sodelovanja.

3. Agencija lahko v tretjih državah razporedi svoje uradnike za zvezo, ki bi jim morala biti pri izvajanju njihovih nalog zagotovljena najboljša možna zaščita. Ti uradniki so del krajevnih ali regionalnih mrež za sodelovanje uradnikov držav članic za zvezo za priseljevanje, ustanovljenih v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 377/2004 z dne 19. februarja 2004 o vzpostavitvi mreže uradnikov za zvezo za priseljevanje (*). Uradniki za zvezo se razporedijo le v tiste tretje države, v katerih so prakse upravljanja meja v skladu z minimalnimi standardi človekovih pravic. Upravni odbor potrdi njihovo razporeditev. V okviru zunanje politike Unije bi morale biti pri razporeditvi prednostno obravnavane tiste tretje države, za katere se na podlagi analize tveganja ugotovi, da so države izvora ali tranzita v zvezi z nezakonitim preseljevanjem. Na podlagi vzajemnosti lahko tudi Agencija za omejeno obdobje sprejme uradnike za zvezo, ki jih napotijo navedene tretje države. Upravni odbor na predlog izvršnega direktorja in v skladu s členom 24 vsako leto sprejme seznam prednostnih nalog.

4. Naloge uradnikov Agencije za zvezo so v skladu s pravom Unije in temeljnimi pravicami med drugim tudi vzpostavitev in ohranjanje stikov s pristojnimi organi tretje države, ki so ji dodeljeni, da bi prispevali k preprečevanju in boju zoper nezakonito priseljevanje ter vračanju nezakonitih priseljencev.

5. Agencija lahko prejme sredstva Unije v skladu z določbami ustreznih instrumentov, na katerih temelji politika zunanjih odnosov Unije. V tretjih državah lahko začne izvajati projekte tehnične pomoči glede zadev, ki jih zajema ta uredba.

6. Agencija lahko v dogovoru z zadevnimi(-o) državami(-o) članicami(-o) povabi tudi opazovalce iz tretjih držav, da sodelujejo pri njenih dejavnostih iz členov 3, 4 in 5, kolikor je njihova prisotnost v skladu s cilji teh dejavnosti in če lahko prispeva k izboljšanju sodelovanja in izmenjavi najboljših praks ter ne vpliva na splošno varnost teh dejavnosti. Sodelovanje navedenih opazovalcev pri dejavnostih iz členov 4 in 5 je mogoče samo ob soglasju zadevnih(-e) držav(-e) članic(-e), pri dejavnostih iz

člena 3 pa samo ob soglasju gostujoče države članice. Podrobna pravila za udeležbo opazovalcev se vključijo v operativni načrt iz člena 3a(1). Ti opazovalci se pred sodelovanjem pri dejavnostih Agencije udeležijo ustreznih usposabljanj, ki jih organizira Agencija.

7. Države članice lahko pri sklepanju dvostranskih sporazumov s tretjimi državami iz člena 2(2) vključijo določbe v zvezi z vlogo in pristojnostmi Agencije, zlasti glede izvrševanja izvršilnih pooblastil, ki jih imajo člani skupin, ki jih razporedi Agencija med skupnimi operacijami in poskusnimi projekti iz člena 3.

8. Dejavnosti iz odstavkov 2 in 3 tega člena se lahko začnejo izvajati, ko Komisija v zvezi z njimi sprejme predhodno mnenje, Evropski parlament pa je o teh dejavnostih čim prej in v celoti obveščen.

(*) UL L 64, 2.3.2004, str. 1.“;

20. prvi odstavek člena 15 se nadomesti z naslednjim:

„Agencija je organ Unije. Je pravna oseba.“;

21. vstavi se naslednji člen:

„Člen 15a

Sporazum o sedežu

Agencija in država članica, v kateri ima Agencija sedež, po pridobitvi odobritve upravnega odbora skleneta sporazum o sedežu, v katerem so določbe glede nastanitve, ki se zagotovi Agenciji v tej državi članici, in opreme, ki jo da na voljo ta država članica, ter posebna pravila, ki se v tej državi članici uporabljajo za izvršnega direktorja, namestnika izvršnega direktorja, člane upravnega odbora, osebje Agencije in njihove družinske člane. Država članica, v kateri ima Agencija sedež, bi morala zagotoviti najboljše možne pogoje za ustrezno delovanje Agencije, vključno z večjezičnim in evropsko usmerjenim izobraževanjem ter ustreznimi prometnimi povezavami.“;

22. člen 17 se spremeni, kot sledi:

(a) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Za namen izvajanja člena 3b(5) je lahko samo član osebja Agencije, za katerega veljajo Kadrovske predpisi za uradnike Evropske unije in naslov II Pogojev za zaposlitev drugih uslužbencev Evropske unije, imenovan kot uradnik za usklajevanje v skladu s členom 8g. Za namen izvajanja člena 3b(3) so lahko samo nacionalni strokovnjaki, napoteni iz države članice v Agencijo, imenovani v dodelitev skupinam Evropskih mejnih policistov. Agencija te nacionalne strokovnjake, ki se dodelijo skupinam Evropskih mejnih policistov, imenuje v skladu z navedenim členom.“;

(b) dodata se naslednja odstavka:

„4. Upravni odbor sprejme potrebne izvedbene ukrepe v soglasju s Komisijo na podlagi člena 110 Kadrovskih predpisov za uradnike Evropske unije.

5. Upravni odbor lahko sprejme določbe, s katerimi omogoči, da se nacionalni strokovnjaki iz držav članic napotijo v Agencijo. Te določbe upoštevajo zahteve iz člena 3b(3), zlasti dejstvo, da se ti strokovnjaki obravnavajo kot gostujoči uradniki z nalogami in pooblastili, določenimi v členu 10. Vključujejo določbe o pogojih za razporeditev.“;

23. člen 20 se spremeni, kot sledi:

(a) odstavek 2 se spremeni, kot sledi:

(i) točka (h) se nadomesti z naslednjim:

„(h) določa organizacijsko strukturo Agencije in sprejme kadrovske politike Agencije, zlasti večletni načrt kadrovske politike. V skladu z ustreznimi določbami Uredbe Komisije (ES, Euratom) št. 2343/2002 z dne 19. novembra 2002 o okvirni finančni uredbi za organe iz člena 185 Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 o finančni uredbi, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti (*), se večletni načrt kadrovske politike predloži Komisiji in proračunskemu organu po prejetju pozitivnega mnenja Komisije.

(ii) doda se naslednja točka:

„(i) sprejme večletni načrt Agencije, ki je namenjen kratki predstavitvi prihodnje dolgoročne strategije v zvezi z dejavnostmi Agencije.“;

(b) odstavek 4 se nadomesti z naslednjim:

„4. Upravni odbor lahko svetuje izvršnemu direktorju pri kateri koli zadevi, ki je strogo povezana z razvojem operativnega upravljanja zunanjih meja, vključno z dejavnostmi na področju raziskav, določenih v členu 6.“;

24. člen 21 se spremeni:

(a) v odstavku 1 se zadnji stavek nadomesti z naslednjim:

„Mandat se lahko podaljša.“;

(b) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Države, pridružene izvajanju, uporabi in razvoju schengenskega pravnega reda, sodelujejo pri dejavnostih Agencije. Vsaka ima v upravnem odboru enega predstavnika in njegovega namestnika. V skladu z ustreznimi določbami njihovih pridružitvenih sporazumov so bili pripravljeni ukrepi, ki določajo naravo, obseg in podrobna pravila udeležbe teh držav pri delu Agencije, vključno z določbami o finančnih prispevkih in osebju.“;

25. člen 25 se spremeni, kot sledi:

(a) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Evropski parlament ali Svet lahko izvršnega direktorja povabi, da poroča o izvajanju svojih nalog, predvsem v zvezi z izvajanjem in spremljanjem strategije za temeljne pravice, splošnim poročilom Agencije za preteklo leto, delovnim programom za prihodnje leto in večletnim načrtom Agencije iz točke (i) člena 20(2).“;

(b) v odstavku 3 se doda naslednja točka:

„(g) zagotavlja izvajanje operativnih načrtov iz členov 3a in 8e.“;

(*) UL L 357, 31.12.2002, str. 72.“;

26. vstavi se naslednji člen:

„Člen 26a

Strategija za temeljne pravice

1. Agencija pripravi in nadalje razvija ter izvaja svojo strategijo za temeljne pravice. Vzpostavi učinkovit mehanizem, s katerim spremlja spoštovanje temeljnih pravic v vseh dejavnostih Agencije.

2. Agencija ustanovi svetovalni forum, ki pomaga izvršnemu direktorju in upravnemu odboru v zadevah v zvezi s temeljnimi pravicami. Agencija k sodelovanju v svetovalnem forumu povabi Evropski azilni podporni urad, Agencijo za temeljne pravice, visokega komisarja Združenih narodov za begunce in druge ustrezne organizacije. Upravni odbor na predlog izvršnega direktorja odloči o sestavi in načinu dela svetovalnega foruma ter obliki prenosa podatkov svetovalnemu forumu.

S svetovalnim forumom se posvetuje o nadaljnjem razvoju in izvajanju strategije za temeljne pravice, kodeksa ravnanja in skupnih osnovnih učnih načrtov.

Svetovalni forum pripravlja letna poročila o svojih dejavnostih. Ta poročila se da na voljo javnosti.

3. Upravni odbor imenuje uradnika za temeljne pravice, ki ima potrebne kvalifikacije in izkušnje na področju temeljnih pravic. Pri izvajanju svojih nalog uradnika za temeljne pravice je neodvisen in neposredno poroča upravnemu odboru in svetovalnemu forumu. Svoja poročila

oddaja redno in s tem prispeva k mehanizmu za spremljanje spoštovanja temeljnih pravic.

4. Uradnik za temeljne pravice in svetovalni forum imata dostop do vseh podatkov, ki zadevajo spoštovanje človekovih pravic, v zvezi z vsemi dejavnostmi Agencije.“;

27. v členu 33 se vstavi naslednja odstavka:

„2a. Pri pripravi prve ocene po začetku veljavnosti Uredbe (EU) št. 1168/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o spremembah Uredbe Sveta (ES) št. 2007/2004 o ustanovitvi Evropske agencije za upravljanje operativnega sodelovanja na zunanjih mejah držav članic Evropske unije (*) je treba analizirati tudi potrebe po nadaljnjem povečanem usklajevanju upravljanja zunanjih meja držav članic, vključno z izvedljivostjo ustanovitve evropskega sistema mejne policije.

2b. V oceni je zajeta tudi posebna analiza, kako je bila pri uporabi te uredbe upoštevana Listina o temeljnih pravicah.

(*) UL L 304, 22.11.2011, str. 1.“

Člen 2

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v državah članicah v skladu s Pogodbama.

V Strasbourgu, 25. oktobra 2011

Za Evropski parlament
Predsednik
J. BUZEK

Za Svet
Predsednik
M. DOWGIELEWICZ

UREDBA (EU) št. 1169/2011 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 25. oktobra 2011

o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom, spremembah uredb (ES) št. 1924/2006 in (ES) št. 1925/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Komisije 87/250/EGS, Direktive Sveta 90/496/EGS, Direktive Komisije 1999/10/ES, Direktive 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Komisije 2002/67/ES in 2008/5/ES in Uredbe Komisije (ES) št. 608/2004

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Člen 169 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) določa, da Unija prispeva k doseganju visoke ravni varstva potrošnikov z ukrepi, ki jih sprejme v skladu s členom 114 Pogodbe.

(2) Prosti pretok varnih in kakovostnih živil je pomemben vidik notranjega trga in znatno prispeva k zdravju in dobremu počutju državljanov ter k njihovim socialnim in gospodarskim interesom.

(3) Za doseganje visoke ravni varovanja zdravja potrošnikov in zagotovitev njihove pravice do obveščenosti bi bilo treba zagotoviti, da so potrošniki ustrezno obveščeni o živilih, ki jih uživajo. Na izbire potrošnikov lahko med drugim vplivajo zdravstveni, gospodarski, okoljski, socialni in etični vidiki.

(4) V Uredbi (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane ⁽³⁾, je določeno splošno načelo živilske zakonodaje, to je zagotoviti potrošnikom podlago za ozaveščeno izbiro v zvezi z živili, ki jih uživajo, ter preprečiti vse postopke, ki bi lahko potrošnika zavajali.

(5) V Direktivi 2005/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. maja 2005 o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov na notranjem trgu ⁽⁴⁾ so zajeti nekateri vidiki zagotavljanja informacij potrošnikom, zlasti za preprečevanje zavajajočih dejanj in opustitev informacij. Splošna načela o nepoštenih poslovnih praksah bi bilo treba dopolniti s posebnimi pravili v zvezi z zagotavljanjem informacij o živilih potrošnikom.

(6) Pravila Unije o označevanju živil, ki se uporabljajo za vsa živila, so določena v Direktivi 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. marca 2000 o približevanju zakonodaje držav članic o označevanju, predstavljanju in oglaševanju živil ⁽⁵⁾. Večina določb iz navedene direktive je iz leta 1978, zato bi jih bilo treba posodobiti.

(7) Direktiva Sveta 90/496/EGS z dne 24. septembra 1990 o označevanju hranilne vrednosti živil ⁽⁶⁾ določa pravila o vsebini in predstavitvi informacij o hranilni vrednosti na predpakiranih živilih. V skladu s temi pravili je vključitev informacij o hranilni vrednosti prostovoljna, razen če na živilu ni navedena prehranska trditev. Večina določb iz navedene direktive je iz leta 1990, zato bi jih bilo treba posodobiti.

(8) Splošne zahteve za označevanje so dopolnjene s številnimi določbami, ki se uporabljajo za vsa živila v posebnih okoliščinah ali za nekatere kategorije živil. Razen tega obstajajo številna posebna pravila, ki se uporabljajo za posebna živila.

⁽¹⁾ UL C 77, 31.3.2009, str. 81.

⁽²⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 16. junija 2010 (UL C 236 E, 12.8.2011, str. 187) in stališče Sveta v prvi obravnavi z dne 21. februarja 2011 (UL C 102 E, 2.4.2011, str. 1). Stališče Evropskega parlamenta z dne 6. julija 2011 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 29. septembra 2011.

⁽³⁾ UL L 31, 1.2.2002, str. 1.

⁽⁴⁾ UL L 149, 11.6.2005, str. 22.

⁽⁵⁾ UL L 109, 6.5.2000, str. 29.

⁽⁶⁾ UL L 276, 6.10.1990, str. 40.

- (9) Medtem ko prvotni cilji in osrednji sestavni deli sedanje zakonodaje o označevanju še vedno veljajo, je zakonodajo treba poenostaviti, da se zagotovita enostavnejše usklajevanje in večja jasnost za zainteresirane strani, in posodobiti, tako da se upošteva nov razvoj na področju informacij o živilih. Ta uredba bo v interesu notranjega trga, saj poenostavlja zakonodajo, zagotavlja pravno varnost in odpravlja upravno breme, pa tudi potrošnikov, saj predpisuje jasno, razumljivo in čitljivo označevanje živil.
- (10) Splošno javnost zanima povezava med prehrano in zdravjem ter izbiro ustrezne prehrane, ki ustreza potrebam posameznika. Komisija v Beli knjigi z dne 30. maja 2007 o strategiji za Evropo glede vprašanj v zvezi s prehrano, prekomerno telesno težo in debelostjo (v nadaljnjem besedilu: Bela knjiga Komisije) ugotavlja, da je označevanje hranilne vrednosti eden od pomembnih načinov obveščanja potrošnikov o sestavi živil in jim pomaga do ozaveščene izbire. V sporočilu Komisije z dne 13. marca 2007 z naslovom „Strategija potrošniške politike EU za obdobje 2007–2013 – Usposabljanje potrošnikov, izboljševanje blaginje potrošnikov, učinkovito varstvo potrošnikov“ je poudarjeno, da je omogočanje ozaveščene izbire potrošnikom bistveno tako za učinkovito konkurenco kot za blaginjo potrošnikov. Poznavanje osnovnih načel prehranjevanja in ustreznih informacij o hranilni vrednosti na živilih bi lahko znatno prispevalo k temu, da se potrošniku omogoči takšna ozaveščena izbira. Kampanje za izobraževanje in obveščanje so pomemben mehanizem za izboljšanje njihovega razumevanja informacij o živilih.
- (11) Za večjo pravno varnost ter zagotovitev racionalnosti in skladnosti izvajanja je primerno, da se direktivi 90/496/EGS in 2000/13/ES razveljavita ter nadomestita z enotno uredbo, ki zagotavlja zanesljivost za potrošnike in zainteresirane strani ter zmanjšuje upravno breme.
- (12) Zaradi jasnosti je primerno, da se razveljavijo in v to uredbo vključijo tudi drugi horizontalni akti, in sicer Direktiva Komisije 87/250/EGS z dne 15. aprila 1987 o navajanju volumenskega deleža alkohola pri označevanju alkoholnih pijač za prodajo končnim potrošnikom⁽¹⁾, Direktiva Komisije 1999/10/ES z dne 8. marca 1999 o odstopanjih od določb člena 7 Direktive Sveta 79/112/EGS v zvezi z označevanjem živil⁽²⁾, Direktiva Komisije 2002/67/ES z dne 18. julija 2002 o označevanju živil, ki vsebujejo kinin in kofein⁽³⁾, Uredba Komisije (ES) št. 608/2004 z dne 31. marca 2004 o označevanju živil in sestavin živil z dodanimi fitosteroli, estri fitosterolov, fitostanoli in/ali estri fitostanolov⁽⁴⁾ ter Direktiva Komisije 2008/5/ES z dne 30. januarja 2008 o obveznih navedbah na označbah nekaterih živil poleg tistih, določenih v Direktivi 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁽⁵⁾.
- (13) Določiti je treba sklop skupnih opredelitev, načel, zahtev in postopkov, da se oblikujeta jasen okvir in skupna podlaga za ukrepe Unije in nacionalne ukrepe za upravljanje informacij o živilih.
- (14) Za celosten in evolucijski pristop k informacijam, zagotovljenim potrošnikom v zvezi z živili, ki jih uživajo, sta potrebni široka opredelitev zakonodaje o informacijah o živilih, ki bi zajemala pravila splošne in posebne narave, in široka opredelitev informacij o živilih, ki bi zajemala informacije, zagotovljene ne le z označbami, temveč tudi z drugimi sredstvi.
- (15) Pravila Unije bi se morala uporabljati samo za podjetja, katerih koncept vključuje določeno stalnost dejavnosti in določeno stopnjo organizacije. Operacije, kot so občasno ravnanje z živili in dostava živil ter strežba obrokov in prodajanje živil, ki jih izvajajo posamezniki, kot so na primer dobrodelne prireditve ali sejmi in srečanja lokalnih skupnosti, ne bi smele spadati na področje uporabe te uredbe.
- (16) Zakonodaja o informacijah o živilih bi morala biti dovolj prožna, da gre lahko v korak z novimi zahtevami potrošnikov po informacijah ter da zagotavlja ravnotežje med varstvom notranjega trga in razlikami v razumevanju potrošnikov v državah članicah.
- (17) Glavni dejavnik za zahtevo po obveznih informacijah o živilih bi moral biti, da se potrošnikom omogoči, da prepoznajo in ustrezno uporabijo živila ter se odločajo glede na svoje prehranske potrebe. V skladu s tem ciljem bi morali nosilci živilske dejavnosti olajšati dostop do teh informacij slabovidnim osebam.
- (18) Vse pripombe o potrebi po obveznih informacijah o živilih bi morale upoštevati tudi veliko zanimanje večine potrošnikov za navedbo nekaterih informacij, da se tako omogoči prilagoditev zakonodaje o informacijah o živilih spreminjajočim se potrebam potrošnikov po informacijah.
- (19) Vendar bi bilo treba nove zahteve po obveznih informacijah o živilih oblikovati le, če in kadar je to potrebno, v skladu z načeli subsidiarnosti, sorazmernosti in trajnosti.

⁽¹⁾ UL L 113, 30.4.1987, str. 57.

⁽²⁾ UL L 69, 16.3.1999, str. 22.

⁽³⁾ UL L 191, 19.7.2002, str. 20.

⁽⁴⁾ UL L 97, 1.4.2004, str. 44.

⁽⁵⁾ UL L 27, 31.1.2008, str. 12.

- (20) Zakonodaja o informacijah o živilih bi morala prepovedovati uporabo zavajajočih informacij za potrošnika, zlasti kar zadeva značilnosti, učinke ali lastnosti živil, ali ki bi živilom pripisovale zdravilne lastnosti. Da bi bila ta prepoved učinkovita, bi se morala uporabljati tudi za oglaševanje in predstavitev živil.
- (21) Da se prepreči razdrobljenost pravil glede odgovornosti nosilcev živilske dejavnosti v zvezi z informacijami o živilih, je primerno, da se na tem področju pojasnijo odgovornosti nosilcev živilske dejavnosti. To pojasnilo bi moralo biti v skladu z odgovornostmi do potrošnika iz člena 17 Uredbe (ES) št. 178/2002.
- (22) Pripraviti bi bilo treba seznam vseh obveznih informacij, ki bi jih bilo načeloma treba zagotoviti za vsa živila, namenjena končnemu potrošniku in obratom javne prehrane. Ta seznam bi moral vključevati informacije, ki jih že zahteva obstoječa zakonodaja Unije, glede na to, da se na splošno šteje kot koristen pravni red glede obveščanja potrošnikov.
- (23) Zaradi upoštevanja sprememb in razvoja dogodkov na področju informacij o živilih bi bilo treba oblikovati določbe za pooblastitev Komisije, da omogoči razpoložljivost nekaterih podatkov prek drugih sredstev. Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi bi morala olajšati pravočasne in ciljno usmerjene spremembe zahtev po informacijah o živilih.
- (24) Nekatere sestavine ali druge snovi ali proizvodi (na primer pomožna tehnološka sredstva), kadar se uporabljajo v proizvodnji živil in so v njih še vedno prisotni, so lahko vzrok alergij ali preobčutljivosti pri nekaterih osebah, pri čemer so nekatere od teh alergij oziroma preobčutljivosti nevarne za zdravje potrošnikov. Pomembno je, da se zagotovijo informacije o prisotnosti aditivov za živila, pomožnih tehnoloških sredstev in drugih snovi ali proizvodov, za katere je znanstveno dokazano, da povzročajo alergijske reakcije ali učinke preobčutljivosti, tako da lahko potrošniki, zlasti tisti z alergijo ali preobčutljivostjo na hrano, sprejmejo varne odločitve zase na podlagi prejetih informacij.
- (25) Da bi potrošnike obvestili o prisotnosti proizvedenih nanomaterialov v hrani, je primerno zagotoviti opredelitev proizvedenih nanomaterialov. Ob upoštevanju možnosti, da je lahko živilo, ki vsebuje ali je sestavljeno iz proizvedenih nanomaterialov, novo živilo, bi bilo treba ustrezen zakonodajni okvir za to opredelitev preučiti v okviru prihodnjega pregleda Uredbe (ES) št. 258/97 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. januarja 1997 v zvezi z novimi živili in novimi živilskimi sestavinami⁽¹⁾.
- (26) Označbe živil bi morale biti jasne in razumljive, da bi bile v pomoč potrošnikom, ki želijo več informacij pri izbiri živil in vrsti prehrane. Študije kažejo, da je dobra čitljivost pomembna za povečanje možnosti vpliva informacij na označbah na uporabnike in da so lahko nečitljive informacije o proizvodu eden glavnih vzrokov za nezadovoljstvo potrošnikov v zvezi z označbami na živilih. Zato bi bilo treba za upoštevanje vseh vidikov v zvezi s čitljivostjo razviti celosten pristop, ki vključuje tudi vrsto pisave, barvo in kontrast.
- (27) Za zagotavljanje informacij o živilih je treba upoštevati vse načine dobave živil potrošnikom, vključno s prodajo živil s sredstvi komuniciranja na daljavo. Čeprav je jasno, da bi morala vsa živila, ki se dobavljajo prek prodaje na daljavo, izpolnjevati enake zahteve po informacijah kot živila, ki se prodajajo v trgovinah, je treba pojasniti, da bi morale biti v takšnih primerih ustrezne obvezne informacije o živilih na voljo tudi pred zaključkom nakupa.
- (28) Tehnologija, ki se uporablja za zamrzovanje živil, se je v zadnjih desetletjih znatno razvila in se množično uporablja, tako za izboljšanje kroženja dobrin na notranjem trgu Unije kot tudi za zmanjšanje tveganj glede varnosti hrane. Vendar zamrzovanje in kasnejše odmrzovanje določenih živil, zlasti mesnih in ribjih proizvodov, omejuje možnosti njihove nadaljnje uporabe in lahko tudi vpliva na njihovo varnost, okus in fizično kakovost. Obratno pa pri drugih proizvodih, zlasti pri maslu, zamrzovanje nima takšnih učinkov. Zato bi moral biti končni potrošnik, kadar je bil proizvod odmrznjen, ustrezno obveščen o njegovem stanju.
- (29) Navedba države izvora ali kraja porekla živila bi morala biti podana, kadar koli je verjetno, da bo odsotnost teh informacij potrošnika zavedla glede prave države izvora ali kraja porekla tega proizvoda. V vsakem primeru bi morala biti navedba države izvora ali kraja porekla podana na način, ki ne zavede potrošnika, in bi morala temeljiti na jasno opredeljenih merilih, ki zagotavljajo enake konkurenčne pogoje za industrijo in izboljšujejo potrošnikovo razumevanje informacij v zvezi z državo izvora ali krajem porekla živila. Takšna merila se ne bi smela uporabljati za navedbe, povezane z imenom ali naslovom nosilca živilske dejavnosti.
- (30) V nekaterih primerih nosilci živilske dejavnosti morda želijo prostovoljno navesti izvor živila in s tem pozornost potrošnikov usmeriti na lastnosti svojega proizvoda. Takšne navedbe bi morale biti prav tako skladne z usklajenimi merili.

⁽¹⁾ UL L 43, 14.2.1997, str. 1.

(31) V Uniji je navedba izvora, kot posledica krize zaradi goveje spongiformne encefalopatije, trenutno obvezna za goveje meso in proizvode iz govejega mesa ⁽¹⁾, kar je pri potrošnikih vzbudilo pričakovanja. Ocena učinka Komisije potrjuje, da je izvor mesa, kot kaže, poglavitna skrb potrošnikov. V Uniji so še druge vrste mesa široke potrošnje, npr. prašičje, ovčje, kozje in perutninsko meso. Zato je primerno, da se tudi za te proizvode predpiše obvezna označba izvora. Posebne zahteve po navedbi izvora bi lahko bile za različne vrste mesa različne glede na značilnosti posamezne živalske vrste. Primerno je, da se z izvedbenimi pravili predvidi vzpostavitev obveznih zahtev, ki bi lahko bile ob upoštevanju načela sorazmernosti in upravnega bremena nosilcev živilske dejavnosti in izvršnih organov za različne vrste mesa različne.

(32) Določbe o obvezni označbi izvora so bile oblikovane na podlagi vertikalnega pristopa na primer za med ⁽²⁾, sadje in zelenjavo ⁽³⁾, ribe ⁽⁴⁾, goveje meso in proizvode iz govejega mesa ⁽⁵⁾ in oljčno olje ⁽⁶⁾. Treba je preučiti možnost za razširitev obveznega označevanja izvora na druga živila. Zato je primerno Komisijo zaprositi za pripravo poročil, ki bi zajemala naslednja živila: vrste mesa, ki ni goveje, prašičje, ovčje, kozje ali perutninsko meso; mleko; mleko, ki se uporablja kot sestavina v mlečnih proizvodih; meso, ki se uporablja kot sestavina; nepredelana živila; proizvode z eno samo sestavino; sestavine, ki predstavljajo več kot 50 % živila. Ker je mleko eden od proizvodov, za katerega je navedba izvora še posebej zanimiva, bi moralo biti poročilo Komisije o tem proizvodu na voljo čim prej. Komisija lahko na podlagi sklepov iz teh poročil predloži predloge za spremembo zadevnih določb zakonodaje Unije ali da nove pobude, po potrebi po posameznih sektorjih.

(33) Nepreferencialna pravila Unije o poreklu blaga so določena v Uredbi Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti ⁽⁷⁾, njene izvedbene določbe pa v Uredbi Komisije (EGS) št. 2454/93 z dne 2. julija 1993 o določbah za izvajanje Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 o carinskem zakoniku Skupnosti ⁽⁸⁾.

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 1760/2000 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. julija 2000 o uvedbi sistema za identifikacijo in registracijo govedi ter o označevanju govejega mesa in proizvodov iz govejega mesa (UL L 204, 11.8.2000, str. 1).

⁽²⁾ Direktiva Sveta 2001/110/ES z dne 20. decembra 2001 o medu (UL L 10, 12.1.2002, str. 47).

⁽³⁾ Uredba Komisije (ES) št. 1580/2007 z dne 21. decembra 2007 o določitvi izvedbenih pravil za uredbe Sveta (ES) št. 2200/96, (ES) št. 2201/96 in (ES) št. 1182/2007 v sektorju sadja in zelenjave (UL L 350, 31.12.2007, str. 1).

⁽⁴⁾ Uredba Sveta (ES) št. 104/2000 z dne 17. decembra 1999 o skupni ureditvi trgov za ribiške proizvode in proizvode iz ribogojstva (UL L 17, 21.1.2000, str. 22).

⁽⁵⁾ Uredba (ES) št. 1760/2000.

⁽⁶⁾ Uredba Komisije (ES) št. 1019/2002 z dne 13. junija 2002 o tržnih standardih za oljčno olje (UL L 155, 14.6.2002, str. 27).

⁽⁷⁾ UL L 302, 19.10.1992, str. 1.

⁽⁸⁾ UL L 253, 11.10.1993, str. 1.

Določitev države izvora živil bo temeljila na teh pravilih, ki so dobro znana trgovskim subjektom in upravam in bi morala olajšati njihovo izvajanje.

(34) Označba hranilne vrednosti živila vključuje informacije o energijski vrednosti in nekaterih hranilih v živilih. Obvezno zagotavljanje informacij o hranilni vrednosti na embalaži bi moralo podpreti ukrepe na področju prehranjevanja kot sestavni del ukrepov v zvezi z javnim zdravjem, kar bi lahko vključilo zagotavljanje znanstvenih priporočil na področju izobraževanja javnosti o prehranjevanju in prispevalo k izbiri živil na podlagi prejetih informacij.

(35) Zaradi lažje primerjave med proizvodi v različnih velikostih embalaže je primerno, da je še naprej obvezno navedanje hranilne vrednosti na 100 g ali 100 ml, po potrebi pa so dovoljene dodatne navedbe na porcijo. Če je živilo predpakirano in so posamezne porcije ali jedilne enote navedene, bi bilo zato treba poleg navedbe na 100 g ali na 100 ml dovoliti označbo hranilne vrednosti na porcijo ali na jedilno enoto. Nadalje, za zagotovitev primerljive navedbe glede porcij ali jedilnih enot, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje pravil o označbi hranilne vrednosti na porcijo ali na jedilno enoto za posebne kategorije živil.

(36) Bela knjiga Komisije je izpostavila nekatera hranila, pomembna za javno zdravje, kot so nasičene maščobe, sladkorji in natrij. Zato je primerno, da bi zahteve o obveznem zagotavljanju informacij o hranilni vrednosti upoštevale takšne elemente.

(37) Ker je eden od ciljev te uredbe končnemu potrošniku zagotoviti podlago za ozaveščeno izbiro, je pomembno, da se v tej zvezi zagotovi, da bo končni potrošnik zlahka razumel informacije na označbah. Zato je primerno, da se na označbah uporablja izraz „sol“ in ne sorodni izraz za hranilo „natrij“.

(38) Zaradi doslednosti in usklajenosti zakonodaje Unije bi morala biti prostovoljna vključitev prehranskih ali zdravstvenih trditvev na označbah živil v skladu z Uredbo (ES) št. 1924/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o prehranskih in zdravstvenih trditvah na živilih ⁽⁹⁾.

⁽⁹⁾ UL L 404, 30.12.2006, str. 9.

- (39) Da bi se izognili nepotrebnemu obremenjevanju nosilcev živilske dejavnosti, je nekatere kategorije živil, ki niso predelana ali pri katerih informacije o hranilni vrednosti niso odločilen dejavnik za potrošnikovo odločitev o nakupu ali pri katerih je embalaža premajhna, da bi lahko izpolnili zahteve za obvezno označevanje, primerno izvzeti iz obveznih določb označevanja hranilne vrednosti, razen če ni obveznost zagotovitve takšnih informacij določena z drugimi pravili Unije.
- (40) Ob upoštevanju posebne narave alkoholnih pijač, je primerno pozvati Komisijo, da nadalje analizira zahteve v zvezi z informacijami, ki se zagotovijo v zvezi s temi proizvodi. Zato bi morala Komisija, ob upoštevanju potrebe po zagotovitvi skladnosti z drugimi relevantnimi politikami Unije, v treh letih po začetku veljavnosti te uredbe pripraviti poročilo v zvezi z uporabo zahtev za zagotovitev informacij o sestavinah in informacije o hranilni vrednosti alkoholnih pijač. Poleg tega, ob upoštevanju Resolucije Evropskega parlamenta z dne 5. septembra 2007 o strategiji Evropske unije za podporo državam članicam pri zmanjševanju škode zaradi uživanja alkohola⁽¹⁾, mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora⁽²⁾, dela Komisije in zaskrbljenosti splošne javnosti nad škodljivimi učinki alkohola, zlasti pri mladih in ranljivih potrošnikih, bi morala Komisija po posvetovanju z zainteresiranimi stranmi in državami članicami preučiti potrebo po opredelitvi pijač, kot so „pijače alkopop“, ki so namenjene zlasti mladim. Komisija bi morala, če je ustrezno, predlagati posebne zahteve v zvezi alkoholnimi pijačami v okviru te uredbe.
- (41) Informacije o hranilni vrednosti živil bi morale biti glede na sedanjo raven znanja o prehrani preproste in zlahka razumljive, saj to nagovarja povprečnega potrošnika in izpolnjuje namen informiranja, zaradi katerega je bilo označevanje uvedeno. Če so informacije o hranilni vrednosti deloma v osrednjem vidnem polju, običajno poimenovanem „sprednja stran embalaže“, in deloma na drugi strani embalaže, na primer na „zadnji strani embalaže“, bi to potrošnike utegnilo zvesti. Zato bi morala biti označba hranilne vrednosti v istem vidnem polju. Poleg tega bi se lahko na prostovoljni osnovi najpomembnejši elementi informacij o hranilni vrednosti ponovili v osrednjem vidnem polju, kar bi potrošnikom pomagalo, da bi lahko pri kupovanju živil brez težav videli bistvene informacije o hranilni vrednosti. Prosta izbira informacij, ki bi se lahko ponovile, bi potrošnike utegnila zvesti. Zato je treba pojasniti, katere informacije se lahko ponovijo.
- (42) Da bi spodbudili nosilce živilske dejavnosti k prostovoljnemu zagotavljanju informacij, vsebovanih v označbi hranilne vrednosti za živila, kot so alkoholne pijače in nepredpakirana živila, ki so lahko izvzeta iz označbe hranilne vrednosti, bi morala biti dana možnost navedbe zgolj določenih elementov označbe hranilne vrednosti. Kljub temu je primerno, da se jasno določijo informacije, ki se lahko zagotovijo prostovoljno, s čimer se prepreči, da bi bil potrošnik zaveden zaradi proste izbire nosilca živilske dejavnosti.
- (43) Oblika označbe hranilne vrednosti, razen na 100 g, na 100 ml ali na porcijo, ali njen prikaz z grafičnimi oblikami ali simboli je nedavno še napredovala v nekaterih državah članicah in organizacijah v živilskem sektorju. Zaradi takšnih dodatnih oblik navajanja in prikaza lahko potrošniki lažje razumejo označbo hranilne vrednosti. Vendar v vsej Uniji ni dovolj dokazov o tem, kako povprečen potrošnik razume in uporablja drugače navedene ali prikazane informacije. Zato je primerno, da se omogočijo drugačne oblike navajanja in prikaza, ki bodo izdelane na podlagi meril, določenih v tej uredbi, in pozvati Komisijo, naj pripravi poročilo o uporabi teh oblik navajanja in prikaza, njihovem vplivu na notranji trg in priporočljivosti nadaljnjega usklajevanja.
- (44) Države članice bi morale Komisiji zagotoviti ustrezne informacije o uporabi dodatnih oblik navajanja in prikaza označbe hranilne vrednosti na trgu na njenem ozemlju, da bi ji tako pomagale pri pripravi navedenega poročila. Zato bi morale biti države pooblašene, da od nosilcev živilske dejavnosti, ki na njihovem ozemlju dajejo v promet živila z dodatnimi oblikami navajanja in prikaza, zahtevajo, da nacionalnim organom sporočijo uporabo takšnih dodatnih oblik in jim zagotovijo ustrezna potrdila glede izpolnjevanja zahtev iz te uredbe.
- (45) Zaželeno je, da se zagotovi določena raven doslednosti v izdelavi dodatnih oblik navajanja in prikaza označbe hranilne vrednosti. Zato je primerno spodbujati stalno izmenjavo najboljših praks in izkušenj med državami članicami in Komisijo ter spodbujati sodelovanje zainteresiranih strani v takšni izmenjavi.
- (46) Navedbe količine hranilnih snovi in primerjalnih kazalcev v istem vidnem polju v zlahka prepoznavni obliki, da se omogoči ocena hranilnih lastnosti živila, bi bilo treba v celoti upoštevati kot del označbe hranilne vrednosti in se ne bi smele obravnavati kot skupina posameznih trditev.

⁽¹⁾ UL C 187 E, 24.7.2008, str. 160.

⁽²⁾ UL C 77, 31.3.2009, str. 81.

- (47) Izkušnje kažejo, da prostovoljno zagotavljanje informacij o živilih v številnih primerih ogroža jasnost obveznih informacij o živilih. Zato bi bilo treba določiti merila, ki bodo nosilec živilske dejavnosti in izvršnim organom pomagala pri vzpostavitvi ravnovesja med zagotavljanjem obveznih in prostovoljnih informacij o živilih.
- (48) Države članice bi morale imeti – odvisno od dejanskih lokalnih razmer in okoliščin – še naprej pravico, da določijo pravila o zagotavljanju informacij v zvezi z nepredpakiranimi živilami. Čeprav je v takšnih primerih zahteva potrošnika po drugih informacijah omejena, se informacije o možnih alergenih štejejo za zelo pomembne. Dokazi kažejo, da je mogoče večino primerov alergij na živila izslediti nazaj do nepredpakiranega živila. Zato bi bilo treba potrošniku vedno zagotoviti informacije o možnih alergenih.
- (49) Države članice ne bi smele imeti možnosti sprejemanja nacionalnih predpisov o zadevah, izrecno usklajenih s to uredbo, razen če to ni dovoljeno z zakonodajo Unije. Ta uredba državam članicam ne bi smela preprečiti, da sprejmejo nacionalne ukrepe o zadevah, ki niso izrecno usklajene s to uredbo. Vendar takšni ukrepi ne bi smeli prepovedati, ovirati ali omejevati prostega pretoka blaga, ki je v skladu s to uredbo.
- (50) Potrošniki v Uniji izražajo vedno večji interes za izvajanje pravil s področja dobrega počutja živali v času zakola, vključno če je bila žival pred zakolom omamljena. S tem v zvezi bi bilo treba razmisliti o študiji, v kateri se preuči možnost, da se potrošnikom zagotovijo pomembne informacije o omamljanju živali v okviru prihodnje strategije Unije za zaščito in dobro počutje živali.
- (51) Pravila o informacijah o živilih bi morala biti možno prilagoditi hitrim spremembam v socialnem, gospodarskem in tehnološkem okolju.
- (52) Države članice bi morale izvesti uradni nadzor za zagotavljanje skladnosti s to uredbo v skladu z Uredbo (ES) št. 882/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o izvajanju uradnega nadzora, da se zagotovi preverjanje skladnosti z zakonodajo o krmi in živilih ter s pravili o zdravstvenem varstvu živali in zaščiti živali⁽¹⁾.
- (53) Da bi upoštevali to uredbo, bi bilo treba posodobiti sklicovanja na Direktivo 90/496/EGS v Uredbi (ES) št. 1924/2006 in Uredbi (ES) št. 1925/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o dodajanju vitaminov, mineralov in nekaterih drugih snovi živilom⁽²⁾. Zato bi bilo treba ustrezno spremeniti uredbi (ES) št. 1924/2006 in (ES) št. 1925/2006.
- (54) Nepravilno in pogosto posodabljanje zahtev o informacijah o živilih lahko za živilsko dejavnost, zlasti za mala in srednje velika podjetja, pomeni precejšnjo upravno breme. Zato je ustrezno zagotoviti, da se ukrepi, ki jih Komisija lahko sprejme pri izvajanju svojih pooblastil na podlagi te uredbe, začnejo uporabljati na isti dan vsakega koledarskega leta po ustreznem prehodnem obdobju. V nujnih primerih, kadar je namen ukrepov varovanje zdravja ljudi, bi bilo treba dovoliti odstopanja od tega načela.
- (55) Za uporabo te uredbe je pomembno zagotoviti ustrezna prehodna obdobja, da bi lahko nosilci živilske dejavnosti prilagodili označevanje svojih proizvodov novim zahtevam, ki jih uvaja ta uredba.
- (56) Zaradi bistvenih sprememb zahtev glede označevanja hranilne vrednosti, ki jih uvaja ta uredba, zlasti sprememb glede vsebine označbe hranilne vrednosti, je primerno, da se nosilec živilske dejavnosti omogoči, da vnaprej predvidijo uporabo te uredbe.
- (57) Ker ciljev te uredbe države članice ne morejo zadovoljivo doseči in ker se te cilje zato lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.
- (58) Na Komisijo bi bilo treba prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme delegirane akte, med drugim glede zagotavljanja nekaterih obveznih podatkov na druge načine kot na embalaži ali označbi, seznama živil, za katera ni treba navesti seznama sestavin, ponovnega pregleda seznama snovi ali proizvodov, ki povzročajo alergije ali preobčutljivosti, ali seznama hranil, ki so lahko prostovoljno navedena. Zlasti je pomembno, da Komisija pri svojem pripravljalnem delu opravi ustrezna posvetovanja, vključno na ravni strokovnjakov. Komisija bi morala pri pripravi in oblikovanju delegiranih aktov zagotoviti, da so ustrezni dokumenti predloženi Evropskemu parlamentu in Svetu istovčasno, pravočasno in na ustrezen način.

⁽¹⁾ UL L 165, 30.4.2004, str. 1.

⁽²⁾ UL L 404, 30.12.2006, str. 26.

(59) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila za sprejem izvedbenih aktov, med drugim glede načinov navajanja enega ali več podatkov s piktogrami ali simboli namesto z besedami ali številkami, načina navedbe datuma minimalne trajnosti, načina navedbe države izvora ali kraja porekla za meso, natančnosti navedenih vrednosti za označbo hranilne vrednosti ali navajanja označbe hranilne vrednosti na porcijo ali jedilno enoto. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije ⁽¹⁾ –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Vsebina in področje uporabe

1. Ta uredba določa podlago za zagotavljanje visoke ravni varstva potrošnikov v zvezi z informacijami o živilih, ob upoštevanju razlik v razumevanju potrošnikov in njihovih potreb po informacijah, ter hkrati zagotavlja nemoteno delovanje notranjega trga.

2. Ta uredba določa splošna načela, zahteve in odgovornosti glede informacij o živilih in zlasti za označevanje živil. Določa sredstva, ki zagotavljajo pravico potrošnikov do informacij in postopke za zagotavljanje informacij o živilih, ob upoštevanju potrebe po zagotavljanju zadostne prožnosti za odzivanje na prihodnji razvoj dogodkov in nove zahteve po informacijah.

3. Ta uredba se uporablja za nosilce živilske dejavnosti na vseh stopnjah živilske verige, kadar njihove dejavnosti vključujejo zagotavljanje informacij o živilih potrošnikom. Uporablja se za vsa živila, ki so namenjena končnemu potrošniku, vključno z živili, ki jih dostavljajo obrati javne prehrane, in živili za dobavo obratom javne prehrane.

Ta uredba se uporablja za gostinske storitve, ki jih zagotavljajo prevozna podjetja, v primeru odhoda na ozemljih držav članic, za katere se uporablja Pogodba.

4. Ta uredba se uporablja brez poseganja v zahteve za označevanje, določene v posebnih določbah Unije, ki se uporabljajo za posamezna živila.

⁽¹⁾ UL L 55, 28.2.2011, str. 13.

Člen 2

Opredelitev pojmov

1. V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

(a) opredelitve pojmov „živilo“, „živilska zakonodaja“, „živilska dejavnost“, „nosilec živilske dejavnosti“, „prodaja na drobno“, „dajanje v promet“ in „končni potrošnik“ iz člena 2 ter točk 1, 2, 3, 7, 8 in 18 člena 3 Uredbe (ES) št. 178/2002;

(b) opredelitev pojmov „predelava“, „nepredelani proizvodi“ in „predelani proizvodi“ iz člena 2(1)(m), (n) in (o) Uredbe (ES) št. 852/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o higieni živil ⁽²⁾;

(c) opredelitev pojma „encim za živilo“ iz člena 3(2)(a) Uredbe (ES) št. 1332/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o encimih za živila ⁽³⁾;

(d) opredelitve pojmov „aditiv za živilo“, „pomožno tehnološko sredstvo“ in „nosilci“ iz točk (a) in (b) člena 3(2) ter točke 5 Priloge I k Uredbi (ES) št. 1333/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o aditivih za živila ⁽⁴⁾;

(e) opredelitev pojma „arome“ iz točke (a) člena 3(2) Uredbe (ES) št. 1334/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o aromah in nekaterih sestavinah živil z aromatičnimi lastnostmi za uporabo v in na živilih ⁽⁵⁾;

(f) opredelitev pojmov „meso“, „mehansko izkoščeno meso“, „mesni pripravki“, „ribji proizvodi“ in „mesni proizvodi“ iz točk 1.1, 1.14, 1.15, 3.1 in 7.1 Priloge I k Uredbi (ES) št. 853/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o posebnih higienskih pravilih za živila živalskega izvora ⁽⁶⁾;

(g) opredelitev pojma „oglaševanje“ iz točke (a) člena 2 Direktive 2006/114/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o zavajajočem in primerjalnem oglaševanju ⁽⁷⁾.

⁽²⁾ UL L 139, 30.4.2004, str. 1.

⁽³⁾ UL L 354, 31.12.2008, str. 7.

⁽⁴⁾ UL L 354, 31.12.2008, str. 16.

⁽⁵⁾ UL L 354, 31.12.2008, str. 34.

⁽⁶⁾ UL L 139, 30.4.2004, str. 55.

⁽⁷⁾ UL L 376, 27.12.2006, str. 21.

2. Uporabljajo se tudi naslednje opredelitve pojmov:

- (a) „informacije o živilih“ pomeni informacije v zvezi z živili, ki so na voljo končnemu potrošniku prek označbe, drugega spremnega gradiva ali katerih koli drugih sredstev, vključno s sodobnimi tehnološkimi orodji ali verbalno komunikacijo;
- (b) „zakonodaja o informacijah o živilih“ pomeni določbe Unije, ki urejajo informacije o živilih in zlasti označevanje, vključno s splošnimi pravili, ki se v posebnih okoliščinah uporabljajo za vsa živila ali določene kategorije živil, in pravili, ki se uporabljajo le za posebna živila;
- (c) „obvezne informacije o živilih“ pomeni podatke, ki morajo na podlagi določb Unije biti zagotovljene končnemu potrošniku;
- (d) „obrat javne prehrane“ pomeni vsak obrat (vključno z vozilom ali vgrajeno ali premično stojnico), kot so restavracije, menze, šole, bolnišnice in podjetja za pripravo in dostavo hrane, v katerih se med izvajanjem dejavnosti živila pripravijo z namenom, da jih končni potrošnik nemudoma zaužije;
- (e) „predpakirano živilo“ pomeni vsako posamezno enoto, ki se kot taka predstavi končnemu potrošniku in obratom javne prehrane ter jo sestavlja živilo in embalaža, v katero je dano, preden se ponudi za prodajo, ne glede na to, ali takšna embalaža popolnoma ali samo delno zapira živilo, vendar v vsakem primeru na tak način, da vsebine ni mogoče spremeniti, ne da bi embalažo odprli ali spremenili; „predpakirana živila“ ne zajemajo živil, pakiranih na prodajnih mestih na zahtevo potrošnika ali predpakiranih za neposredno prodajo;
- (f) „sestavina“ pomeni vsako snov ali proizvod, vključno z aromami, aditivi za živila in encimi za živila, ter vsako sestavino v sestavljenih sestavinah, ki se uporabljajo v proizvodnji ali pri pripravi živila in so še vedno prisotni v končnem proizvodu, tudi če so v spremenjeni obliki; ostanki se ne štejejo za „sestavine“;
- (g) „kraj porekla“ pomeni vsak navedeni kraj, iz katerega živilo izvira, in to ni „država izvora“, kot je določeno v skladu s členi 23 do 26 Uredbe (EGS) št. 2913/92; ime ali naslov nosilca živilske dejavnosti na označbi ne pomeni navedbe države izvora ali kraja porekla zadevnega živila v smislu te uredbe;
- (h) „sestavljena sestavina“ pomeni sestavino, ki je sama proizvod več kot ene sestavine;
- (i) „označba“ pomeni vsak žig, znamko, znak, slikovni znak ali drug opis v pisni, tiskani, odtisnjeni, označeni, vtisnjeni ali ožigosani obliki ali pritrjen na embalažo ali posodo z živilom;
- (j) „označevanje“ pomeni vse navedbe, podatke, trgovska imena, blagovne znamke, slikovno gradivo ali simbole v zvezi z živilom, ki se namestijo na kakršno koli vrsto embalaže, dokument, obvestilo, označbo, obroček ali vratno etiketo, ki spremlja ali se nanaša na takšno živilo;
- (k) „vidno polje“ pomeni vse površine embalaže, ki jih je mogoče prebrati z ene same točke;
- (l) „osrednje vidno polje“ pomeni vidno polje embalaže, ki ga potrošnik v času nakupa najverjetneje vidi na prvi pogled in ki potrošniku omogoča, da nemudoma prepozna značilnosti ali naravo proizvoda ali ime znamke, če je to primerno. Če ima embalaža več identičnih osrednjih vidnih polj, je osrednje vidno polje tisto, ki ga izbere nosilec živilske dejavnosti;
- (m) „čitljivost“ pomeni fizični izgled informacij, ki omogoča, da so informacije vidno dostopne splošni javnosti in opredeljene z različnimi elementi, med drugim z velikostjo črk, razmakom med črkami, razmakom med vrsticami, širino poteze, vrsto barve, vrsto pisave, razmerja med širino in višino črk, površino materiala in znatnim kontrastom med tiskanim besedilom in ozadjem, in omogoča, da so informacije vidno dostopne splošni javnosti;
- (n) „pravno ime“ pomeni ime živila, predpisano z določbami Unije, ki se zanj uporabljajo, oziroma, če takšnih določb Unije ni, ime, določeno v zakonih in drugih predpisih, ki se uporabljajo v državi članici, v kateri se proizvod prodaja končnemu potrošniku ali obratom javne prehrane;
- (o) „običajno ime“ pomeni ime, ki je v državi članici, v kateri se to živilo prodaja, sprejeto kot ime živila brez potrebe po dodatni razlagi potrošnikom;
- (p) „opisno ime“ pomeni ime, ki zagotavlja opis živila in po potrebi njegove uporabe in je dovolj jasno, da potrošnikom omogoča razumevanje dejanske narave živila in njegovo razlikovanje od drugih proizvodov, s katerimi bi ga utegnili zamenjati;
- (q) „osnovna(-e) sestavina(-e)“ pomeni sestavino(-e) živila, ki predstavlja(-jo) več kot 50 % tega živila ali ki jo (jih) potrošnik običajno povezuje z imenom živila in za katero(-e) se v večini primerov zahteva navedba količine;

- (r) „datum minimalne trajnosti živila“ pomeni datum, do katerega to živilo ohrani svoje značilne lastnosti, kadar je pravilno shranjeno;
- (s) „hranilo“ pomeni beljakovine, ogljikove hidrate, maščobe, prehranske vlaknine, natrij, vitamine in minerale iz točke 1 dela A Priloge XIII k tej uredbi ter druge snovi katere od teh kategorij ali ki so njihov sestavni del.
- (t) „namensko proizveden nanomaterial“ pomeni vsak namensko proizveden material, ki ima eno ali več razsežnosti v velikosti 100 nm ali manj ali je sestavljen iz ločenih funkcionalnih delov, bodisi interno bodisi na površini, od katerih imajo številni eno ali več razsežnosti velikosti 100 nm ali manj, vključno s strukturami, aglomerati ali agregati, ki imajo lahko velikost večjo od 100 nm, vendar ohranjajo lastnosti, ki so značilne za nanomerila.

Lastnosti, ki so značilne za nanomerila, vključujejo:

- (i) tiste, ki so povezane z velikimi posebnimi površinami zadevnih materialov, in/ali
- (ii) posebne fizično-kemične lastnosti, ki se razlikujejo od tistih, ki niso nano oblike, vendar iz enakega materiala;
- (u) „sredstva za komuniciranje na daljavo“ pomeni vsako sredstvo, ki se ga lahko uporablja za sklenitev pogodbe med ponudnikom in potrošnikom, ne da bi bila za to potrebna njuna hkratna fizična navzočnost.

3. Za namene te uredbe se „država izvora živila“ nanaša na izvor živila, kot je določeno v skladu s členi 23 do 26 Uredbe (EGS) št. 2913/92.

4. Uporabljajo se tudi posebne opredelitve pojmov iz Priloge I.

POGLAVJE II

SPLOŠNA NAČELA GLEDE INFORMACIJ O ŽIVILIH

Člen 3

Splošni cilji

1. Zagotavljanje informacij o živilih dosega visoko raven varovanja zdravja in interesov potrošnikov z zagotavljanjem podlage končnim potrošnikom za ozaveščeno izbiro in za varno uporabo živil, zlasti v zvezi z zdravstvenimi, gospodarskimi, okoljskimi, socialnimi in etičnimi vidiki.

2. Cilj zakonodaje o informacijah o živilih je v Uniji zagotoviti prosti pretok živil, ki se zakonito proizvajajo in tržijo, ob upoštevanju potrebe po zaščiti zakonitih interesov proizvajalcev in pospeševanju proizvodnje kakovostnih proizvodov.

3. Kadar so z zakonodajo o informacijah o živilih določene nove zahteve, se odobri prehodno obdobje po začetku veljavnosti novih zahtev, razen v utemeljenih primerih. V takšnem prehodnem obdobju se živila z označbami, ki niso v skladu z novimi zahtevami, lahko dajo v promet, in potem, da se zaloge takšnih živil, ki so bila dana v promet pred iztekom prehodnega obdobja, še naprej prodajajo, dokler se ne porabijo.

4. Med pripravo, ocenjevanjem in revizijo zakonodaje o informacijah o živilih se opravijo odprta in transparenta javna posvetovanja, vključno z zainteresiranimi stranmi, neposredno ali s predstavnimi organi, razen če nujnost zadeve tega ne dopušča.

Člen 4

Načela, ki urejajo obvezne informacije o živilih

1. Kadar zakonodaja o informacijah o živilih zahteva obvezne informacije o živilih, te zadevajo zlasti informacije, ki spadajo v eno od naslednjih kategorij:

(a) informacije o identiteti in sestavi, lastnostih ali drugih značilnostih živila;

(b) informacije o varovanju zdravja potrošnikov in varni uporabi živila. To so zlasti informacije o:

(i) lastnostih sestavin, ki lahko škodijo zdravju nekaterih skupin potrošnikov;

(ii) roku uporabnosti, shranjevanju in varni uporabi;

(iii) vplivu na zdravje, vključno s tveganjem in posledicami v zvezi s škodljivim in nevarnim uživanjem živila;

(c) informacije o hranilni vrednosti, da se potrošnikom, tudi tistim s posebnimi prehranskimi potrebami, omogoči ozaveščena izbira.

2. V zvezi s potrebo po obveznih informacijah o živilih in da se potrošnikom omogoči ozaveščena izbira, se upošteva splošna potreba večine potrošnikov po nekaterih informacijah, ki jim pripisujejo poseben pomen, ali vse splošno sprejete koristi za potrošnika.

Člen 5

Posvetovanje z Evropsko agencijo za varnost hrane

Vsi ukrepi Unije v okviru zakonodaje o informacijah o živilih, ki bi lahko vplivali na javno zdravje, se sprejmejo po posvetovanju z Evropsko agencijo za varnost hrane (v nadaljnjem besedilu: agencija).

POGLAVJE III

SPLOŠNE ZAHTEVE PO INFORMACIJAH O ŽIVILIH IN ODGOVORNOST NOSILCEV ŽIVILSKE DEJAVNOSTI

Člen 6

Osnovna zahteva

Vsem živilom, namenjenim za dobavo končnemu potrošniku ali obratom javne prehrane, so priložene informacije o živilih v skladu s to uredbo.

Člen 7

Prakse poštenega informiranja

1. Informacije o živilih ne smejo biti zavajajoče, zlasti:

(a) glede značilnosti živila in še posebej njegove narave, identitete, lastnosti, sestave, količine, roka uporabnosti, države izvora ali kraja porekla, načina proizvodnje ali pridelave;

(b) z navedbo učinkov ali lastnosti, ki jih živilo nima;

(c) z napeljevanjem, da ima živilo posebne lastnosti, če imajo take lastnosti vsa istovrstna živila, zlasti s posebnim poudarkom na prisotnosti ali odsotnosti določenih sestavin in/ali hranil;

(d) z izgledom, opisom ali slikovnimi prikazi, ki bi potrošniku namigovali o prisotnosti določenega živila ali vsebnosti sestavine, medtem ko bi sestavni del, naravno prisoten v tem živilu, oziroma sestavina, ki se v njem običajno uporablja, bila nadomeščena z drugačnim sestavnim delom oziroma drugačno sestavino.

2. Informacije o živilih so točne, jasne in potrošniku zlahka razumljive.

3. Ob upoštevanju odstopanj, določenih z zakonodajo Unije, ki se uporablja za naravne mineralne vode in živila za posebne prehranske namene, informacije o živilih nobenemu živilu ne smejo pripisovati ali opozarjati na lastnosti, kot so preprečevanje, zdravljenje ali ozdravljenje bolezni pri ljudeh.

4. Odstavki 1, 2 in 3 se uporabljajo tudi za:

(a) oglaševanje;

(b) predstavitev živil, zlasti njihove oblike, videza ali embalaže, uporabljene embalažne materiale, način, kako so razporejena, in okolje, v katerem so razstavljena.

Člen 8

Odgovornosti

1. Nosilec živilske dejavnosti, odgovoren za informacije o živilih, je nosilec dejavnosti, pod čigar imenom ali nazivom podjetja se živilo trži, oziroma če ima ta nosilec sedež zunaj Unije, uvoznik na trg Unije.

2. Nosilec živilske dejavnosti, odgovoren za informacije o živilih, zagotovi prisotnost in točnost informacij o živilih v skladu z veljavno zakonodajo o informacijah o živilih in ustreznimi nacionalnimi določbami.

3. Nosilci živilske dejavnosti, ki ne vplivajo na informacije o živilih, ne dobavljajo živil, za katera na podlagi informacij, ki jih imajo kot strokovnjaki, vedo ali domnevajo, da niso skladna z zakonodajo o informacijah o živilih, ki se uporablja, in zahtevami iz ustreznih nacionalnih določb.

4. Nosilci živilske dejavnosti pri dejavnostih pod svojim nadzorom ne spremenijo informacij, ki spremljajo živilo, če bi takšne spremembe zavedle končnega potrošnika ali drugače znižale raven varstva potrošnikov in zmanjšale možnosti končnih potrošnikov za ozaveščeno izbiro. Nosilci živilske dejavnosti so odgovorni za vse morebitne spremembe informacij, ki spremljajo živilo.

5. Brez poseganja v odstavke 2 do 4 nosilci živilske dejavnosti pri dejavnostih pod svojim nadzorom zagotovijo skladnost z zahtevami iz zakonodaje o informacijah o živilih in ustreznimi nacionalnimi določbami, ki zadevajo njihove dejavnosti, in preverijo, ali so takšne zahteve izpolnjene.

6. Nosilci živilske dejavnosti pri dejavnostih pod njihovim nadzorom zagotovijo, da se informacije v zvezi z nepredpakiranimi živilami, namenjenimi končnemu potrošniku ali za dobavo obratom javne prehrane, prenesejo nosilcu živilske dejavnosti, ki živila prejme, da bi se tako končnemu potrošniku na zahtevo zagotovile obvezne informacije o živilih.

7. V naslednjih primerih nosilci živilske dejavnosti pri dejavnostih pod svojim nadzorom zagotovijo, da so obvezni podatki, ki se zahtevajo v skladu s členoma 9 in 10, prikazani na embalaži ali nanjo pritrjeni označbi ali na trgovinskih dokumentih, ki se nanašajo na živila, kadar je mogoče zagotoviti, da so takšni dokumenti bodisi priloženi živilom, na katera se nanašajo, ali so bili poslani pred dobavo ali sočasno z njo:

- (a) kadar so predpakirana živila namenjena končnemu potrošniku, vendar se tržijo na stopnji pred prodajo končnemu potrošniku, in kadar na navedeni stopnji ne gre za prodajo obratom javne prehrane;
- (b) kadar so predpakirana živila namenjena za dobavo obratom javne prehrane za pripravo, predelavo, razdelitev ali rezanje.

Ne glede na prvi pododstavek nosilci živilske dejavnosti zagotovijo, da so podatki iz točk (a), (f), (g) in (h) člena 9(1) prikazani tudi na zunanji embalaži, v kateri so predpakirana živila predstavljena za trženje.

8. Nosilci živilske dejavnosti, ki drugim nosilcem živilske dejavnosti dobavljajo živila, ki niso namenjena končnemu potrošniku ali obratom javne prehrane, poskrbijo, da tem nosilcem živilske dejavnosti zagotovijo dovolj informacij, da jim, kadar je to potrebno, omogočijo izpolnjevanje obveznosti iz odstavka 2.

POGLAVJE IV

OBVEZNE INFORMACIJE O ŽIVILIH

ODDELEK 1

Vsebina in predstavitev

Člen 9

Seznam obveznih podatkov

1. V skladu s členi 10 do 35 in ob upoštevanju izjem iz tega poglavja je obvezna navedba naslednjih podatkov:

- (a) ime živila;
- (b) seznam sestavin;
- (c) vsaka sestavina ali pomožno tehnološko sredstvo, ki je navedeno na seznamu v Prilogi II ali pridobljeno iz snovi ali proizvoda s seznama v Prilogi II, ki povzroča alergije ali preobčutljivosti, se uporablja v proizvodnji ali pri pripravi živila in je še vedno prisotno v končnem proizvodu, čeprav v spremenjeni obliki;
- (d) količina nekaterih sestavin ali kategorij sestavin;

- (e) neto količina živila;
- (f) datum minimalne trajnosti ali datum uporabe;
- (g) posebni pogoji shranjevanja in/ali pogoji uporabe;
- (h) ime ali naziv podjetja in naslov nosilca živilske dejavnosti iz člena 8(1);
- (i) država izvora ali kraj porekla, kot je predviden(-a) v členu 26;
- (j) navodila za uporabo, kadar živila ne bi bilo mogoče enostavno uporabiti brez teh navodil;
- (k) pri pijačah, ki vsebujejo več kot 1,2 volumenskega odstotka alkohola, dejanska alkoholna stopnja v volumenskih odstotkih;
- (l) označba hranilne vrednosti.

2. Podatki iz odstavka 1 se navedejo z uporabo besed in števil. Brez poseganja v člen 35 se lahko podatki dodatno izrazijo s piktogrami ali simboli.

3. Če Komisija sprejme delegirane in izvedbene akte, navedene v tem členu, se podatki, navedeni v odstavku 1, lahko alternativno izrazijo s pomočjo piktogramov ali simbolov namesto z besedami ali številkami.

Da bi potrošnikom zagotovili koristi od drugih načinov navedbe obveznih informacij o živilih, kot so besede in številke, ter če je zagotovljena enaka raven informacij kot z besedami in številkami, lahko Komisija, ob upoštevanju dokazov o enotnem razumevanju pri potrošnikih z delegiranimi akti v skladu s členom 51 vzpostavi merila, v skladu s katerimi se lahko eden ali več podatkov iz odstavka 1 izrazi s piktogrami ali simboli namesto z besedami ali številkami.

4. Komisija lahko za namen zagotavljanja enotnega izvajanja odstavka 3 tega člena sprejme izvedbene akte o načinih uporabe meril, opredeljenih v skladu z odstavkom 3, da navede enega ali več podatkov s piktogrami ali simboli namesto z besedami ali številkami. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom preverjanja iz člena 48(2).

Člen 10

Dodatni obvezni podatki za posebne vrste ali kategorije živil

1. Poleg podatkov iz člena 9(1) so v Prilogi III določeni dodatni obvezni podatki za posebne vrste ali kategorije živil.

2. Zaradi zagotovitve obveščanja potrošnikov glede posebnih vrst ali kategorij živil in zaradi upoštevanja tehničnega napredka, znanstvenih dosežkov, varovanja zdravja potrošnikov oziroma varne uporabe živil lahko Komisija spremeni Prilogo III z delegiranimi akti v skladu s členom 51.

Kadar, v primeru pojava tveganj za zdravje potrošnikov, izredno nujni razlogi tako zahtevajo, se za delegirane akte, ki se sprejmejo v skladu s tem členom, uporabi postopek iz člena 52.

Člen 11

Količina

Člen 9 ne posega v podrobnejše določbe Unije v zvezi z označevanjem po masi in prostornini.

Člen 12

Razpoložljivost in namestitve obveznih informacij o živilih

1. Obvezne informacije o živilih so na voljo in zlahka dostopne za vsa živila v skladu s to uredbo.

2. V primeru predpakiranih živil so obvezne informacije o živilih prikazane neposredno na embalaži ali nanjo pritrjeni označbi.

3. Kot zagotovilo, da imajo potrošniki koristi od drugih načinov za pridobivanje obveznih informacij o živilih, ki so bolj prilagojeni za navedbo določenih obveznih podatkov, in če je zagotovljena enaka raven informacij kot z embalažo ali označbo, lahko Komisija, ob upoštevanju dokazov o enotnem razumevanju pri potrošnikih in širše uporabe teh načinov pri potrošnikih, z delegiranimi akti v skladu s členom 51 določi merila, v skladu s katerimi se lahko navedejo določeni obvezni podatki na načine, ki ne vključujejo embalaže ali označbe.

4. Komisija lahko za namene zagotavljanja enotnega izvajanja odstavka 3 tega člena sprejme izvedbene akte o načinih uporabe meril, opredeljenih v skladu z odstavkom 3, da bi navedla določene obvezne podatke na načine, ki ne vključujejo embalaže ali označbe. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom preverjanja iz člena 48(2).

5. Za nepredpakirana živila se uporabljajo določbe člena 44.

Člen 13

Predstavitev obveznih podatkov

1. Brez poseganja v nacionalne ukrepe, sprejete v skladu s členom 44(2), morajo biti obvezne informacije o živilih označene na dobro vidnem mestu tako, da so zlahka vidne, jasno

čitljive in, kadar je primerno, neizbrisne. Nikakor niso prekrite, zakrite ali ločene z drugim pisnim ali slikovnim gradivom ali zaradi takšnega gradiva ali katerega koli drugega dodatnega gradiva manj opazne.

2. Brez poseganja v posebne določbe Unije, ki se uporabljajo za posamezna živila, se obvezni podatki iz člena 9(1), kadar so prikazani na embalaži ali nanjo pritrjeni označbi, natisnejo na embalaži ali oznaki na način, ki zagotavlja jasno čitljivost, s črkami v velikosti, pri kateri je srednji črkovni pas (x-height), kot je opredeljeno v Prilogi IV, enak ali večji od 1,2 mm.

3. Pri embalažah ali posodah, katerih največja površina je manjša od 80 cm², je srednji črkovni pas (x-height) velikosti črk iz odstavka 2 enak ali večji od 0,9 mm.

4. Za namene doseganja ciljev te uredbe Komisija z delegiranimi akti v skladu s členom 51 določi pravila za čitljivost.

Z enakim namenom, kot je naveden v prvem pododstavku, lahko Komisija z delegiranimi akti v skladu s členom 51, razširi zahteve iz odstavka 5 tega člena na dodatne obvezne podatke za posamezne vrste ali kategorije živil.

5. Podatki iz točk (a), (e) in (k) člena 9(1) so prikazani v istem vidnem polju.

6. Odstavek 5 tega člena se ne uporablja v primerih iz člena 16(1) in (2).

Člen 14

Prodaja na daljavo

1. Brez poseganja v zahteve po obveščanju iz člena 9 so v primeru predpakiranih živil, ponujenih za prodajo s sredstvi za komuniciranje na daljavo:

(a) obvezne informacije o živilih, razen podatkov iz točke (f) člena 9(1), na voljo pred zaključkom nakupa in prikazane na podpornem gradivu za prodajo na daljavo ali zagotovljene z drugimi ustreznimi sredstvi, ki jih nosilec živilske dejavnosti jasno opredeli. Kadar se uporabljajo druga ustrezna sredstva, nosilec živilske dejavnosti obvezne informacije o živilih zagotovi brez dodatnih stroškov za potrošnika;

(b) vsi obvezni podatki na voljo ob dobavi.

2. V primeru nepredpakiranih živil, ponujenih za prodajo s sredstvi za komuniciranje na daljavo, se podatki, ki se zahtevajo v členu 44, dajo na voljo v skladu z odstavkom 1 tega člena.

3. Točka (a) odstavka 1 se ne uporablja za živila, ponujena za prodajo na prodajnih avtomatih ali v trgovskih lokalih, opremljenih z avtomati.

Člen 15

Jezikovne zahteve

1. Brez poseganja v člen 9(3) so obvezne informacije o živilih prikazane v jeziku, ki ga potrošniki držav članic, v katerih se živilo trži, zlahka razumejo.

2. Države članice, v katerih se živilo trži, lahko na svojem ozemlju predpišejo, da se podatki navedejo v enem ali več jezikih, ki spadajo med uradne jezike Unije.

3. Odstavka 1 in 2 ne izključujeta možnosti, da se podatki navedejo v več jezikih.

Člen 16

Opustitev navedbe nekaterih obveznih podatkov

1. V primeru steklenic za ponovno uporabo, ki so neizbrisno označene in zato nimajo označbe, obročka ali vratne etikete, so obvezni samo podatki iz točk (a), (c), (e), (f) in (l) člena 9(1).

2. V primeru embalaže ali posod, katerih največja površina je manjša od 10 cm², je na embalaži ali označbi obvezno navesti podatke iz točk (a), (c), (e) in (f) člena 9(1). Podatki iz točke (b) člena 9(1) se zagotovijo z drugimi sredstvi ali so na voljo na zahtevo potrošnika.

3. Brez poseganja v druge določbe Unije, ki določajo obvezno označbo hranilne vrednosti, označba iz točke (l) člena 9(1) ni obvezna za živila iz Priloge V.

4. Brez poseganja v druge določbe Unije, ki zahtevajo seznam sestavin ali obvezno označbo hranilne vrednosti, podatki iz člena 9(1)(b) in (l) niso obvezni za pijače z več kot 1,2 volumenskega odstotka alkohola.

Komisija do 13. decembra 2014 pripravi poročilo o uporabi člena 18 in člena 30(1) za proizvode iz tega odstavka, pri čemer navede, ali bi morale biti alkoholne pijače v prihodnosti vključene zlasti glede obveznosti navedbe informacij o energijski vrednosti, ter razloge za utemeljitev morebitnih izjem, ob

upoštevanju potrebe po zagotovitvi skladnosti z drugimi ustreznimi politikami Unije. V tem kontekstu Komisija preuči, ali je treba predlagati opredelitev „pijače alkopop“.

Komisija temu poročilu priloži zakonodajni predlog, če je to ustrezno, o določitvi pravil glede seznama sestavin ali obvezne označbe hranilne vrednosti za te proizvode.

ODDELEK 2

Podrobne določbe o obveznih podatkih

Člen 17

Ime živila

1. Ime živila je njegovo predpisano prodajno ime. Če prodajno ime ni predpisano, je ime živila njegovo običajno ime, če pa običajnega imena ni ali se ne uporablja, se navede opisno ime živila.

2. V državi članici trženja je dovoljena uporaba imena živila, pod katerim se proizvod zakonito proizvaja in trži v državi članici proizvodnje. Kadar pa uporaba ostalih določb te uredbe, zlasti tistih iz člena 9, potrošnikom v državi članici trženja ne bi omogočila razpoznavanja dejanske narave živila in njegovega razlikovanja od živil, s katerim bi ga lahko zamenjali, ime živila spremljajo druge opisne informacije, ki so prikazane v bližini imena živila.

3. V izjemnih primerih se ime živila v državi članici proizvodnje ne uporabi v državi članici trženja, kadar se živilo, ki ga poimenuje država članica proizvodnje, glede sestave ali proizvodnje tako razlikuje od živila, znanega pod tem imenom v državi članici trženja, da določbe odstavka 2 ne zadostujejo za zagotovitev pravilne obveščenosti potrošnika v državi članici trženja.

4. Ime, zaščiteno kot intelektualna lastnina, blagovna znamka ali izmišljeno ime, ne nadomesti prodajnega imena živila.

5. Posebne določbe o imenu živila in podatkih, ki spremljajo živilo, so določene v Prilogi VI.

Člen 18

Seznam sestavin

1. Seznam sestavin je naveden pod ustreznim naslovom, ki vključuje besedo „sestavine“. Seznam vključuje vse sestavine živila, po padajočem vrstnem redu glede na maso, kakor je zabeležena v času njihove uporabe pri proizvodnji živila.

2. Sestavine se označijo z značilnim imenom, in sicer, kjer je primerno, v skladu s pravili iz člena 17 in Priloge VI.

3. Vse sestavine, vsebovane v obliki namensko proizvedenih nanomaterialov, se jasno navedejo na seznamu sestavin. Za imenom takšnih sestavin se v oklepaju pripiše beseda „nano“.

4. Tehnična pravila za uporabo odstavkov 1 in 2 tega člena so določena v Prilogi VII.

5. Za namene doseganja ciljev te uredbe Komisija z delegiranimi akti v skladu s členom 51 prilagodi opredelitev namensko proizvedenih nanomaterialov iz točke (t) člena 2(2) tehničnemu in znanstvenemu napredku ali opredelitvam, ki so bile dogovorjene na mednarodni ravni.

Člen 19

Opustitev navedbe seznama sestavin

1. Seznama sestavin ni treba navesti za naslednja živila:

(a) sveže sadje in zelenjavo, vključno s krompirjem, ki ni bil olupljen, rezan ali podobno obdelan;

(b) gazirano vodo, katere opis navaja, da je bila gazirana;

(c) fermentirane kise, pridobljene izključno iz enega samega osnovnega proizvoda, pod pogojem, da ni bila dodana nobena druga sestavina;

(d) sir, maslo, fermentirano mleko in smetano, ki jim ni bila dodana nobena druga sestavina, razen mlečnih sestavin, encimov za živila in mikrobioloških kultur, bistvenih za proizvodnjo, ali soli, potrebne za proizvodnjo sira, razen za sveže in predelane sire;

(e) živila iz ene same sestavine, pri katerih:

(i) je ime živila enako imenu sestavine; ali

(ii) ime živila omogoča jasno prepoznavnost narave sestavine.

2. Zaradi upoštevanja ustreznosti seznama sestavin, nanašajočih se na posebne vrste ali kategorije živil, za potrošnike, lahko Komisija v izjemnih primerih z delegiranimi akti v skladu s členom 51 dopolni odstavek 1 tega člena, če opustitev informacij ne povzroči pomanjkljive obveščenosti končnega potrošnika in obratov javne prehrane.

Člen 20

Opustitev navedbe sestavnih delov živila na seznamu sestavin

Brez poseganja v člen 21 na seznam sestavin ni treba vključiti naslednjih sestavnih delov živil:

(a) sestavnih delov sestavine, ki so bili začasno izločeni med proizvodnim postopkom in pozneje ponovno vključeni, vendar ne presegajo svojih prvotnih deležev;

(b) aditivov za živila in encimov za živila:

(i) ki so v navedenem živilu prisotni le zaradi tega, ker jih vsebuje ena ali več sestavin navedenega živila, v skladu z načelom prenosa iz točk (a) in (b) člena 18(1) Uredbe (ES) št. 1333/2008, pod pogojem, da nimajo tehnološke funkcije v izdelku, ali

(ii) ki se uporabljajo kot pomožna tehnološka sredstva;

(c) nosilcev in snovi, ki niso aditivi za živila, vendar se uporabljajo na enak način in z enakim namenom kot nosilci, in ki se uporabljajo le v nujno potrebnih količinah;

(d) snovi, ki niso aditivi za živila, vendar se uporabljajo na enak način in z enakim namenom kot pomožna tehnološka sredstva ter so še vedno prisotne v končnem proizvodu, čeprav v spremenjeni obliki;

(e) vode:

(i) kadar se voda uporablja med proizvodnim postopkom samo za ponovno obnovitev sestavine, uporabljene v zgoščen ali izsušeni obliki; ali

(ii) pri tekočem mediju, ki se običajno ne zaužije.

Člen 21

Označevanje določenih snovi ali proizvodov, ki povzročajo alergije ali preobčutljivosti

1. Brez poseganja v pravila, sprejeta v skladu s členom 44(2), podatki iz točke (c) člena 9(1) izpolnjujejo naslednje zahteve:

(a) podatki se navedejo na seznamu sestavin v skladu s pravili, določenimi v členu 18(1), z jasnim sklicevanjem na ime snovi ali proizvoda iz Priloge II, in

- (b) ime snovi ali proizvoda iz Priloge II se poudari z vrsto pisave, ki se jasno razlikuje od preostalega seznama snovi, na primer po črkah, stilu ali barvi ozadja.

Če seznama sestavin ni, navedba podatkov iz člena 9(1)(c) vključuje besedo „vsebuje“, ki ji sledi ime snovi ali proizvoda iz Priloge II.

Kadar več sestavin ali pomožnih tehnoloških sredstev nekega živila izvira iz ene same snovi ali proizvoda iz Priloge II, se to pojasni na označevanju za vsako zadevno sestavino ali pomožno tehnološko sredstvo.

Navedba podatkov iz točke (c) člena 9(1) ni potrebna v primerih, kadar se ime živila jasno nanaša na zadevno sestavino ali proizvod.

2. Zaradi zagotovitve boljšega informiranja potrošnikov ter upoštevanja najnovejšega znanstvenega napredka in tehnološkega znanja Komisija z delegiranimi akti v skladu s členom 51 sistematično ponovno preuči seznam iz Priloge II in ga po potrebi posodobi.

Kadar, v primeru pojava tveganja za zdravje potrošnikov, izredno nujni razlogi tako zahtevajo, se uporabi postopek iz člena 52 za delegirane akte, ki se sprejmejo v skladu s tem členom.

Člen 22

Navedba količine sestavin

1. Navedba količine sestavine ali kategorije sestavin, ki se uporabljajo v proizvodnji ali pri pripravi živila, je potrebna, kadar je določena sestavina ali kategorija sestavin:

- (a) navedena v imenu živila ali jo potrošnik običajno povezuje s tem imenom;

- (b) poudarjena na označevanju z besedami, slikami ali grafiko; ali

- (c) bistvena za opredelitev živila in se zaradi nje razlikuje od izdelkov, s katerimi bi jo bilo možno zamenjati zaradi njenega imena ali izgleda.

2. Tehnična pravila za uporabo odstavka 1, vključno s posebnimi primeri, v katerih navedba količine za določene sestavine ni potrebna, so določena v Prilogi VIII.

Člen 23

Neto količina

1. Neto količina živila se izrazi v litrih, centilitrih, mililitrih, kilogramih ali gramih, kot je ustrezno:

- (a) pri tekočih proizvodih v enotah za merjenje prostornine;

- (b) pri drugih proizvodih v enotah za merjenje mase.

2. Da bi se potrošnikom zagotovilo boljše razumevanje informacij o živilih na označbi, lahko Komisija z delegiranimi akti v skladu s členom 51 za določena živila določi, da se neto količina navede na drugačen način, kot je določen v odstavku 1 tega člena.

3. Tehnična pravila za uporabo odstavka 1, vključno s posebnimi primeri, v katerih navedba neto količine ni potrebna, so določena v Prilogi IX.

Člen 24

Datum minimalne trajnosti, datum uporabe in datum zamrznitve

1. Pri živilih, ki so z mikrobiološkega vidika hitro pokvarljiva in lahko zato po krajšem obdobju predstavljajo neposredno nevarnost za zdravje ljudi, se datum minimalne trajnosti zamenja z datumom uporabe. Šteje se, da po datumu uporabe živilo ni varno v skladu s členom 14(2) do (5) Uredbe (ES) št. 178/2002.

2. Ustrezen datum se navede v skladu s Prilogo X.

3. Zaradi zagotovitve enotnega načina navedbe datuma minimalne trajnosti iz točke 1(c) Priloge X lahko Komisija sprejme izvedbene akte, ki določijo pravila v zvezi s tem. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom preverjanja iz člena 48(2).

Člen 25

Pogoji shranjevanja ali pogoji uporabe

1. V primerih, ko živila zahtevajo posebne pogoje shranjevanja in/ali pogoje za uporabo, je treba te pogoje navesti.

2. Da bi zagotovili ustrezno shranjevanje ali uporabo živil po odprtju embalaže, je treba pogoje shranjevanja in/ali rok za uživanje, kjer je to primerno, navesti.

Člen 26

Država izvora ali kraj porekla

1. Ta člen se uporablja brez poseganja v zahteve glede označevanja, določene v posebnih določbah Unije, zlasti Uredbi Sveta (ES) št. 509/2006 z dne 20. marca 2006 o zajamčenih tradicionalnih posebnostih kmetijskih proizvodov in živil⁽¹⁾ in Uredbi Sveta (ES) št. 510/2006 z dne 20. marca 2006 o zaščiti geografskih označb in označb porekla za kmetijske proizvode in živila⁽²⁾.

2. Navedba države izvora ali kraja porekla je obvezna:

(a) kadar bi izpustitev tega podatka lahko zavedla potrošnika glede prave države izvora ali kraja porekla živila, zlasti če bi informacije, priložene živilu, ali označba kot celota sicer pomenila, da ima živilo drugačno državo izvora ali kraj porekla;

(b) za meso, ki spada pod oznake kombinirane nomenklature (KN) iz Priloge XI. Uporaba te točke je odvisna od sprejetja izvedbenih aktov iz odstavka 8.

3. Kadar je država izvora ali kraj porekla živila naveden in ni enak državi izvora ali kraju porekla njegove osnovne sestavine, se navede:

(a) tudi država izvora ali kraj porekla osnovne sestavine; ali

(b) da država izvora ali kraj porekla osnovne sestavine ni enak državi izvora ali kraju porekla živila.

Uporaba tega odstavka je odvisna od sprejetja izvedbenih aktov iz odstavka 8 tega člena.

4. Komisija v petih letih po datumu začetka uporabe točke (b) odstavka 2 predloži Evropskemu parlamentu in Svetu poročilo, v katerem oceni obvezno navajanje države izvora ali kraja porekla pri proizvodih iz navedene točke.

5. Komisija do 13. decembra 2014 predloži Evropskemu parlamentu in Svetu poročila v zvezi z obvezno navedbo države izvora ali kraja porekla za naslednja živila:

(a) vrste mesa razen govedine in ki niso navedene v točki (b) odstavka 2;

(b) mleko;

(c) mleko, ki se uporablja kot sestavina v mlečnih proizvodih;

(d) nepredelana živila;

(e) proizvode z eno samo sestavino;

(f) sestavine, ki predstavljajo več kot 50 % živila.

6. Komisija do 13. decembra 2013 predloži Evropskemu parlamentu in Svetu poročilo v zvezi z obvezno navedbo države izvora ali kraja porekla za meso, uporabljeno kot sestavina.

7. V poročilih iz odstavkov 5 in 6 se upošteva potrošnikova potreba po obveščenosti, izvedljivost obvezne navedbe države izvora ali kraja porekla ter analiza stroškov in koristi uvedbe takšnih ukrepov, vključno s pravnim vplivom na notranji trg in vplivom na mednarodno trgovino.

Komisija lahko tem poročilom doda predloge sprememb ustreznih določb Unije.

8. Komisija do 13. decembra 2013, po izvedbi ocene vpliva, sprejme izvedbene akte v zvezi z uporabo točke (b) odstavka 2 tega člena in uporabo odstavka 3 tega člena. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom preverjanja iz člena 48(2).

9. V primeru živil iz točke (b) odstavka 2, iz točke (a) odstavka 5 in iz odstavka 6 poročila in ocene vpliva v skladu s tem členom preučijo med drugim možne načine navedbe države izvora ali kraja porekla živil, zlasti ob upoštevanju vseh naslednjih določujočih točk v življenju živali:

(a) kraj rojstva;

(b) kraj vzreje;

(c) kraj zakola.

Člen 27

Navodila za uporabo

1. Navodila za uporabo živila se navedejo na način, ki omogoča ustrezno uporabo živila.

⁽¹⁾ UL L 93, 31.3.2006, str. 1.

⁽²⁾ UL L 93, 31.3.2006, str. 12.

2. Komisija lahko sprejme izvedbene akte, ki določajo podrobna pravila o izvajanju odstavka 1 v zvezi z določenimi živili. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom preverjanja iz člena 48(2).

Člen 28

Vsebnost alkohola

1. Pravila o navedbi volumenskega odstotka alkohola so za proizvode, uvrščene pod oznako KN 2204, določena v posebnih določbah Unije, ki se uporabljajo za takšne proizvode.

2. Dejanski volumenski odstotek alkohola v pijačah, ki vsebujejo več kot 1,2 volumenskega odstotka alkohola, razen tistih iz odstavka 1, se navede v skladu s Prilogo XII.

ODDELEK 3

Označba hranilne vrednosti

Člen 29

Povezava z drugo zakonodajo

1. Ta oddelek se ne uporablja za živila v okviru področja uporabe naslednje zakonodaje:

(a) Direktive 2002/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. junija 2002 o približevanju zakonodaj držav članic o prehranskih dopolnilih ⁽¹⁾;

(b) Direktive 2009/54/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 o izkoriščanju in trženju naravnih mineralnih vod ⁽²⁾.

2. Ta oddelek se uporablja brez poseganja v Direktivo 2009/39/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. maja 2009 o živilih za posebne prehranske namene ⁽³⁾ in v posebne direktive iz člena 4(1) navedene direktive.

Člen 30

Vsebina

1. Obvezna označba hranilne vrednosti vključuje:

(a) energijsko vrednost; in

(b) količine maščob, nasičenih maščob, ogljikovih hidratov, sladkorjev, beljakovin in soli.

Po potrebi je lahko v neposredni bližini označbe hranilne vrednosti izjava, v kateri je navedeno, da je vsebnost soli izključno posledica naravno prisotnega natrija.

2. Vsebino obvezne označbe hranilne vrednosti iz odstavka 1 se lahko dopolni z navedbo količin ene ali več naslednjih snovi:

(a) enkrat nenasičenih maščob;

(b) večkrat nenasičenih maščob;

(c) poliolov;

(d) škroba;

(e) prehranskih vlaknin;

(f) kakršnih koli vitaminov ali mineralov iz točke 1 dela A Priloge XIII, ki so prisotni v znatnih količinah, kakor je opredeljeno v točki 2 dela A Priloge XIII.

3. Kadar označevanje predpakiranega živila vsebuje obvezno označbo hranilne vrednosti iz odstavka 1, se na njej lahko ponovijo naslednje informacije:

(a) energijska vrednost; ali

(b) energijska vrednost ter količine maščob, nasičenih maščob, sladkorjev in soli.

4. Kadar označevanje proizvodov iz člena 16(4) vsebuje označbo hranilne vrednosti, je lahko z odstopanjem od člena 36(1) vsebina označbe omejena le na energijsko vrednost.

5. Kadar označevanje proizvodov iz člena 44(1) vsebuje označbo hranilne vrednosti, je lahko vsebina te označbe brez poseganja v člen 44 in z odstopanjem od člena 36(1) omejena le na:

(a) energijsko vrednost; ali

(b) energijsko vrednost skupaj s količinami maščob, nasičenih maščob, sladkorjev in soli.

6. Da bi upoštevali ustreznost podatkov iz odstavkov 2 do 5 tega člena za obveščanje potrošnikov, lahko Komisija z delegiranimi akti v skladu s členom 51 z dodajanjem ali črtanjem podatkov spremeni sezname iz odstavkov 2 do 5 tega člena.

⁽¹⁾ UL L 183, 12.7.2002, str. 51.

⁽²⁾ UL L 164, 26.6.2009, str. 45.

⁽³⁾ UL L 124, 20.5.2009, str. 21.

7. Komisija do 13. decembra 2014 na podlagi znanstvenih dokazov in izkušenj držav članic predloži poročilo o vsebnosti transmaščob v živilih in v splošni prehrani prebivalstva Unije. Cilj poročila je oceniti vplive ustreznih sredstev, ki bi potrošnikom omogočila izbiro bolj zdravih živil in na splošno bolj zdrave prehrane ali ki bi lahko spodbujala zagotavljanje bolj zdravih živil za ponudbo potrošnikom, vključno z zagotavljanjem informacij potrošnikom o transmaščobah ali omejitvah njihove uporabe. Komisija poročilo po potrebi priloži zakonodajni predlog.

Člen 31

Izračun

1. Energijska vrednost se izračuna s pretvorbenimi faktorji iz Priloge XIV.

2. Komisija lahko z delegiranimi akti v skladu s členom 51 določi pretvorbene faktorje za vitamine in minerale iz točke 1 dela A Priloge XIII, da bi se vsebnost takšnih vitaminov in mineralov v živilih natančneje izračunala. Ti pretvorbeni faktorji se dodajo Prilogi XIV.

3. Energijska vrednost in količine hranil iz člena 30(1) do (5) so količine, ki se nahajajo v živilu, ki se prodaja.

Informacije se po potrebi lahko nanašajo na živilo po pripravi, pod pogojem, da so predložena dovolj natančna navodila za pripravo in se informacije nanašajo na živilo, pripravljeno za neposredno uživanje.

4. Navedene vrednosti so, glede na posamezen primer, povprečne vrednosti, ki temeljijo na:

- (a) analizi živila, ki jo je opravil proizvajalec;
- (b) izračunu iz znanih ali dejanskih povprečnih vrednosti uporabljenih sestavin; ali
- (c) izračunu iz splošno veljavnih in sprejetih podatkov.

Komisija lahko sprejme izvedbene akte, ki določajo podrobna pravila za enotno izvajanje tega odstavka v zvezi z natančnostjo navedenih vrednosti, kot so razlike med navedenimi vrednostmi ter vrednostmi, ugotovljenimi pri uradnih pregledih. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom preverjanja iz člena 48(2).

Člen 32

Navedbe na 100 g ali na 100 ml

1. Energijska vrednost in količina hranil iz člena 30(1) do (5) se izrazita z merskimi enotami iz Priloge XV.

2. Energijska vrednost in količina hranil iz člena 30(1) do (5) se izrazita na 100 g ali na 100 ml.

3. Navedba za vitamine in minerale, če je na voljo, se navede v obliki iz odstavka 2, poleg tega pa se izrazi tudi kot odstotek priporočenih vnosov iz točke 1 dela A Priloge XIII v razmerju do vrednosti na 100 g ali na 100 ml.

4. Poleg navedbe v obliki iz odstavka 2 tega člena se lahko energijska vrednost in količine hranilnih vrednosti iz člena 30(1), (3), (4) in (5) po potrebi izrazijo kot odstotek priporočenih vnosov iz dela B Priloge XIII v razmerju do vrednosti na 100 g ali na 100 ml.

5. Če so na voljo informacije v skladu z odstavkom 4, se jim v neposredni bližini doda naslednja izjava: „Priporočeni vnosi za povprečno odraslo osebo (8 400 kJ/2 000 kcal)“.

Člen 33

Navedbe na porcijo ali na jedilno enoto

1. V naslednjih primerih se lahko energijska vrednost in količine hranil iz člena 30(1) do (5) izrazijo na porcijo in/ali na jedilno enoto, ki jo potrošnik zlahka prepozna, pod pogojem, da je porcija ali jedilna enota količinsko opredeljena na označbi in da je navedeno število porcij ali jedilnih enot, vsebovanih v embalaži:

(a) poleg oblike navedbe na 100 g ali 100 ml iz člena 32(2);

(b) poleg oblike navedbe na 100 g ali 100 ml iz člena 32(3) glede na količine vitaminov in mineralov;

(c) poleg ali namesto oblike navedbe na 100 g ali 100 ml iz člena 32(4).

2. V primerih iz člena 30(3)(b) se količina hranil in/ali odstotek priporočenih vnosov iz dela B Priloge XIII z odstopanjem od člena 32(2) lahko izrazijo le na podlagi porcije ali jedilne enote.

Če so količine hranil izražene le na podlagi porcije ali jedilne enote v skladu s prvim pododstavkom, se energijska vrednost izrazi na 100 g ali na 100 ml in na podlagi porcije ali jedilne enote.

3. V primerih iz člena 30(5) se energijska vrednost in količina hranil in/ali odstotek priporočenih vnosov iz dela B Priloge XIII z odstopanjem od člena 32(2) lahko izrazijo le na podlagi porcije ali jedilne enote.

4. Porcija ali jedilna enota se navedeta v neposredni bližini označbe hranilne vrednosti.

5. Da bi zagotovili enotno navajanje označbe hranilne vrednosti na porcijo ali jedilno enoto in za potrošnike predvideli enotno podlago za primerjavo, Komisija ob upoštevanju sedanjih potrošniških navad in prehranskih priporočil z izvedbenimi akti sprejme pravila, v skladu s katerimi se za posebne kategorije živil hranilne vrednosti navedejo na porcijo ali jedilno enoto. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom preverjanja iz člena 48(2).

Člen 34

Predstavitev

1. Podatki iz člena 30(1) in (2) se vključijo v isto vidno polje. Predstavljeni so skupaj in jasno ter, kadar je ustrezno, v vrstnem redu iz Priloge XV.

2. Podatki iz člena 30(1) in (2) se predstavijo, če prostor to dopušča, v numerični obliki kot preglednica. Kadar prostor tega ne dopušča, je označba prikazana v linearni obliki.

3. Podatki iz člena 30(3) se predstavijo skupaj:

(a) v osrednjem vidnem polju; in

(b) z uporabo velikosti črk, določene v členu 13(2).

Podatki iz člena 30(3) so lahko predstavljeni v drugačni obliki, kot je tista iz odstavka 2 tega člena.

4. Podatki iz člena 30(4) in (5) so lahko predstavljeni v drugačni obliki, kot je tista iz odstavka 2 tega člena.

5. V primerih, kadar je energijska vrednost ali količina hranil v proizvodu zanemarljiva, se lahko informacije o navedenih elementih nadomestijo z izjavo, kot je „Vsebuje zanemarljive količine ...“, in se navedejo v neposredni bližini označbe hranilne vrednosti.

Da bi zagotovili enotno izvajanje tega odstavka, lahko Komisija sprejme izvedbene akte o energijski vrednosti in količini hranil

iz člena 30(1) do (5), ki se lahko štejeta za zanemarljivi. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom preverjanja iz člena 48(2).

6. Da bi zagotovili enoten prikaz označbe hranilne vrednosti v obliki iz odstavkov 1 do 4 tega člena, lahko Komisija v tej zvezi sprejme izvedbene akte. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom preverjanja iz člena 48(2).

Člen 35

Dodatne oblike navedbe in prikaza

1. Poleg oblik navedbe iz člena 32(2) in (4) ter člena 33 ter prikaza iz člena 34(2) sta energijska vrednost in količina hranil iz člena 30(1) do (5) lahko podani v drugih oblikah navedbe in/ali prikazani z uporabo ne zgolj besed in števil, temveč tudi grafičnih oblik ali simbolov, če so izpolnjene naslednje zahteve:

(a) temeljijo na natančnih in znanstveno dokazanih potrošniških raziskavah in ne zavajajo potrošnika, kot je določeno v členu 7;

(b) njihov razvoj je izid obsežnih posvetovanj z vsemi interesnimi skupinami;

(c) njihov cilj je potrošniku olajšati razumevanje deleža ali pomembnosti živila v smislu vsebnosti energije in hranil v prehrani;

(d) obstajajo znanstveni dokazi o razumevanju takšne oblike navedbe ali prikaza pri povprečnem potrošniku;

(e) v primeru drugih oblik navedbe temeljijo na usklajenih priporočenih vnosih iz Priloge XIII ali, če teh ni, na splošno sprejetih znanstvenih mnenjih o vnosih energije ali hranil;

(f) so objektivni in nediskriminatorni; ter

(g) njihova uporaba ne ovira prostega pretoka blaga.

2. Države članice lahko nosilcem živilske dejavnosti priporočijo uporabo ene ali več dodatnih oblik navajanja ali prikaza označbe hranilne vrednosti, če te po njihovem mnenju najboljše izpolnjujejo zahteve iz točk (a) do (g) odstavka 1. Države članice Komisiji sporočijo podrobnosti takšnih dodatnih oblik navajanja ali prikaza.

3. Države članice zagotovijo ustrezno spremljanje dodatnih oblik navajanja ali prikaza označbe hranilne vrednosti živil, danih v promet na njihovem ozemlju.

Zaradi lažjega spremljanja uporabe takšnih dodatnih oblik navajanja ali prikaza označbe hranilne vrednosti lahko države članice od nosilcev živilske dejavnosti, ki dajejo v promet živila na njihovem ozemlju s takšnimi informacijami, zahtevajo, da pristojne organe uradno obvestijo o uporabi dodatne oblike navajanja ali prikaza in jim zagotovijo ustrezna potrdila glede izpolnjevanja bistvenih zahtev iz točk (a) do (g) odstavka 1. V teh primerih se lahko zahteva prenehanje uporabe dodatnih oblik navajanja ali prikaza označbe hranilne vrednosti.

4. Komisija olajša in organizira izmenjavo informacij med njo, državami članicami in zainteresiranimi stranmi o zadevah, povezanih z uporabo kakršnih koli dodatnih oblik navajanja ali prikaza označbe hranilne vrednosti.

5. Komisija na podlagi pridobljenih izkušenj do 13. decembra 2017 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o uporabi dodatnih oblik navajanja in prikaza označbe hranilne vrednosti, njihovem vplivu na notranji trg in priporočljivosti nadaljnjega usklajevanja teh oblik navajanja in prikaza. V ta namen države članice Komisiji predložijo ustrezne informacije o uporabi takšnih dodatnih oblik navajanja ali prikaza označbe hranilne vrednosti za živila, dana v promet na njihovem ozemlju. Komisija lahko temu poročilu doda predloge o spremembi ustreznih določb Unije.

6. Da bi zagotovili enotno uporabo tega člena, Komisija sprejme izvedbene akte, ki določajo podrobna pravila o izvajanju odstavkov 1, 3 in 4 tega člena. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom preverjanja iz člena 48(2).

POGLAVJE V

PROSTOVOLJNO NAVAJANJE INFORMACIJ O ŽIVILIH

Člen 36

Veljavne zahteve

1. Kadar so informacije o živilih iz členov 9 in 10 navedene prostovoljno, so takšne informacije v skladu z zahtevami iz oddelkov 2 in 3 poglavja IV.

2. Informacije o živilih, ki so navedene prostovoljno, izpolnjujejo naslednje zahteve:

(a) ne zavajajo potrošnika, kot je določeno v členu 7;

(b) niso dvoumne ali nejasne za potrošnika; in

(c) po potrebi temeljijo na ustreznih znanstvenih podatkih.

3. Komisija sprejme izvedbene akte o uporabi zahtev iz odstavka 2 tega člena za naslednje prostovoljne informacije o živilih:

(a) informacije o morebitni in nenamerni prisotnosti snovi ali proizvodov v živilih, ki povzročajo alergije ali preobčutljivosti;

(b) informacije, povezane s primernostjo živil za vegetarijance ali vegane; in

(c) informacije, s katerimi se omogoči navedba priporočenega vnosa za posebne skupine prebivalstva poleg priporočenega vnosa iz Priloge XIII.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom preverjanja iz člena 48(2).

4. Če so prostovoljno navedene informacije nosilec živilske dejavnosti razhajajoče in so lahko zato zavajajoče ali nejasne za potrošnika, lahko Komisija zaradi zagotavljanja ustrezne obveščenosti potrošnikov z delegiranimi akti v skladu s členom 51 poleg opisanega primera v odstavku 3 določi dodatne primere prostovoljnega navajanja informacij.

Člen 37

Predstavitev

Prostovoljno navedene informacije se navedejo tako, da ne zavzemajo prostora, namenjenega obveznim informacijam.

POGLAVJE VI

NACIONALNI UKREPI

Člen 38

Nacionalni ukrepi

1. Države članice o zadevah, izrecno usklajenih s to uredbo, ne smejo sprejemati ali ohraniti nacionalnih ukrepov, razen če to ni dovoljeno z zakonodajo Unije. Navedeni nacionalni ukrepi ne smejo povzročati ovir za prosti pretok blaga, vključno z diskriminacijo živil iz drugih držav članic.

2. Brez poseganja v člen 39 lahko države članice sprejmejo nacionalne ukrepe o zadevah, ki niso izrecno usklajene s to uredbo, razen če bi ti ukrepi pomenili prepoved, oviranje ali omejevanje prostega pretoka blaga, ki je v skladu s to uredbo.

Člen 39**Nacionalni ukrepi o dodatnih obveznih podatkih**

1. Poleg obveznih podatkov iz člena 9(1) in člena 10 lahko države članice v skladu s postopkom iz člena 45 sprejmejo ukrepe, s katerimi se lahko zahtevajo dodatni obvezni podatki za posebne vrste ali kategorije živil iz vsaj enega od naslednjih razlogov:

- (a) varovanja javnega zdravja;
- (b) varstva potrošnikov;
- (c) preprečitve goljufij;
- (d) varstva pravic industrijske in poslovne lastnine, navedb porekla, registriranih označb porekla in preprečevanja nepoštenih konkurence.

2. V skladu z odstavkom 1 lahko države članice uvedejo ukrepe v zvezi z obvezno navedbo države izvora ali kraja porekla živil samo, kadar obstaja dokazana povezava med nekaterimi lastnostmi živila ter njegovim izvorom ali poreklom. Kadar države članice o takšnih ukrepih uradno obvestijo Komisijo, predložijo dokaze o tem, da večina potrošnikov zagotoviti teh informacij pripisuje velik pomen.

Člen 40**Mleko in mlečni proizvodi**

Države članice lahko sprejemajo ukrepe, ki odstopajo od člena 9(1) in člena 10(1), v primeru mleka in mlečnih proizvodov, ki se prodajajo v steklenicah, namenjenih za ponovno uporabo.

Komisiji nemudoma sporočijo besedilo teh ukrepov.

Člen 41**Alkoholne pijače**

Države članice lahko do sprejetja določb Unije iz člena 16(4) ohranijo nacionalne ukrepe v zvezi z navajanjem sestavin v primeru pijač, ki vsebujejo več kot 1,2 volumenskega odstotka alkohola.

Člen 42**Navajanje neto količine**

Če ni določb Unije, predvidenih v členu 23(2) o navajanju neto količine pri določenih živilih na drugačen način, kot je predviden v členu 23(1), lahko države članice ohranijo nacionalne ukrepe, sprejete pred 12. decembrom 2011.

Države članice do 13. decembra 2014 Komisijo obvestijo o takšnih ukrepih. Komisija o njih obvesti druge države članice.

Člen 43**Prostovoljna navedba priporočenega vnosa za posebne skupine prebivalstva**

Države članice lahko do sprejetja določb Unije iz člena 36(3)(c) sprejmejo nacionalne ukrepe o prostovoljni navedbi priporočenega vnosa za posebne skupine prebivalstva.

Države članice nemudoma sporočijo Komisiji besedilo teh ukrepov.

Člen 44**Nacionalni ukrepi za nepredpakirana živila**

1. Kadar so živila ponujena za prodajo končnemu potrošniku ali obratom javne prehrane v nepredpakirani obliki ali so pakirana na mestu prodaje na zahtevo potrošnika ali so predpakirana za neposredno prodajo:

- (a) so podatki iz točke (c) člena 9(1) obvezni;
- (b) so drugi podatki iz členov 9 in 10 neobvezni, razen če države članice sprejmejo nacionalne ukrepe, v skladu s katerimi je treba navesti nekatere ali vse zadevne podatke oziroma elemente teh podatkov.

2. Države članice lahko sprejmejo nacionalne ukrepe o tem, kako dati na voljo podatke ali elemente teh podatkov iz odstavka 1, kadar je ustrezno pa tudi ukrepe o obliki njihove navedbe in prikaza.

3. Države članice Komisiji nemudoma sporočijo besedilo ukrepov iz točke (b) odstavka 1 in iz odstavka 2.

Člen 45**Postopek priglasitve**

1. Ob sklicevanju na ta člen država članica, ki meni, da je treba sprejeti novo zakonodajo o informacijah o živilih, vnaprej uradno obvesti Komisijo in druge države članice o predvidenih ukrepih ter navede razloge za njihovo utemeljitev.

2. Komisija se posvetuje s Stalnim odborom za prehranjevalno verigo in zdravje živali, ustanovljenim s členom 58(1) Uredbe (ES) št. 178/2002, če meni, da bi bil takšen posvet koristen, ali če tako zahteva država članica. V tem primeru Komisija zagotovi, da je ta proces transparenten za vse zainteresirane strani.

3. Zadevna država članica, ki meni, da je treba sprejeti novo zakonodajo o informacijah o živilih, lahko predvidene ukrepe sprejme šele tri mesece po uradnem obvestilu iz odstavka 1, če od Komisije ni prejela negativnega mnenja.

4. Komisija, če je njeno mnenje negativno, pred potekom roka iz odstavka 3 tega člena začne postopek preverjanja iz člena 48(2), da bi ugotovila, ali je mogoče predvidene ukrepe izvesti, po potrebi z ustreznimi spremembami.

5. Direktiva 98/34/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. junija 1998 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih standardov in tehničnih predpisov o storitvah informacijske družbe ⁽¹⁾ se ne uporablja za ukrepe, o katerih države članice uradno obvestijo Komisijo v skladu s postopkom uradnega obveščanja iz tega člena.

POGLAVJE VII

DOLOČBE O SPREMEMBAH TER IZVEDBENE, PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

Člen 46

Spremembe prilog

Z namenom upoštevanja tehnološkega napredka, znanstvenih dosežkov, zdravja potrošnikov ali potrebe potrošnikov po informacijah ter na podlagi določb člena 10(2) in člena 21(2) v zvezi s spremembami prilog II in III, lahko Komisija z delegiranimi akti v skladu s členom 51 spremeni priloge k tej uredbi.

Člen 47

Prehodno obdobje za izvedbene ukrepe ali delegirane akte in datum začetka uporabe

1. Brez poseganja v odstavek 2 tega člena Komisija pri izvajanju pooblastil, ki so nanjo prenesena s to uredbo za sprejemanje ukrepov z izvedbenimi akti v skladu s postopkom preverjanja iz člena 48(2) ali z delegiranimi akti v skladu s členom 51:

(a) določi ustrezno prehodno obdobje za uporabo novih ukrepov, v katerem se lahko živila z označbami, ki niso v skladu z novimi ukrepi, dajo v promet in po katerem se lahko zaloge takšnih živil, ki so bila dana v promet pred

iztekom prehodnega obdobja, še naprej prodajajo, dokler se ne porabijo;

(b) zagotovi, da se ti ukrepi uporabljajo od 1. aprila vsakega koledarskega leta.

2. Odstavek 1 se ne uporablja v nujnih primerih, če je namen ukrepov iz navedenega odstavka varovanje zdravja ljudi.

Člen 48

Odbor

1. Komisiji pomaga Stalni odbor za prehranjevalno verigo in zdravje živali, ustanovljen s členom 58(1) Uredbe (ES) št. 178/2002. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Če odbor ne poda mnenja, Komisija ne sprejme osnutka izvedbenega akta in uporabi se tretji pododstavek člena 5(4) Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 49

Spremembe Uredbe (ES) št. 1924/2006

V členu 7 Uredbe (ES) št. 1924/2006 se prvi in drugi odstavek nadomestita z naslednjim:

„Označevanje hranilne vrednosti proizvodov je obvezno v primeru prisotne prehranske in/ali zdravstvene trditve, razen pri splošnem oglaševanju. Informacije, ki jih je treba navesti, vsebujejo informacije, določene v členu 30(1) Uredbe (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom (*). V primeru podane prehranske in/ali zdravstvene trditve za hranilo iz člena 30(2) Uredbe (EU) št. 1169/2011 se navede količina tega hranila v skladu s členi 31 do 34 navedene uredbe.

Količina(-e) snovi, na katero(-e) se nanaša prehranska ali zdravstvena trditev in ki ni navedena oziroma niso navedene v označevanju hranilne vrednosti, se navede(-jo) v istem vidnem polju kot označba hranilne vrednosti in na način, ki je v skladu s členi 31, 32 in 33 Uredbe (EU) št. 1169/2011. Merske enote za izražanje količine snovi ustrezajo posameznim snovem.

⁽¹⁾ UL L 204, 21.7.1998, str. 37.

(*) UL L 304, 22.11.2011, str. 18.“

Člen 50

Spremembe Uredbe (ES) št. 1925/2006

V členu 7 Uredbe (ES) št. 1925/2006 se odstavek 3 nadomesti z naslednjim:

„3. Označevanje hranilne vrednosti proizvodov, ki so jim bili dodani vitamini in minerali, in ki jih zajema ta uredba, je obvezno. Informacije, ki jih je treba navesti, zajemajo informacije, določene v členu 30(1) Uredbe (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom (*), in skupne količine vitaminov in mineralov, kadar so dodani živilom.

(*) UL L 304, 22.11.2011, str. 18.“

Člen 51

Izvajanje pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov se na Komisijo prenese pod pogoji iz tega člena.

2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 9(3), člena 10(2), člena 12(3), člena 13(4), člena 18(5), člena 19(2), člena 21(2), člena 23(2), člena 30(6), člena 31(2), člena 36(4) in člena 46 se prenese na Komisijo za obdobje petih let po 12. decembru 2011. Komisija pripravi poročilo o prenesenem pooblastilu najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljša za enako obdobje, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje temu podalšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.

3. Pooblastilo iz člena 9(3), člena 10(2), člena 12(3), člena 13(4), člena 18(5), člena 19(2), člena 21(2), člena 23(2), člena 30(6), člena 31(2), člena 36(4) in člena 46 lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. Z odločitvijo o preklicu preneha veljati prenos pooblastila, naveden v tej odločitvi. Odločitev začne veljati dan po njeni objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši datum, ki je v njej določen. Odločitev ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

4. Takoj ko Komisija sprejme delegirani akt, o tem istočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

5. Delegirani akti, sprejeti v skladu s členom 9(3), členom 10(2), členom 12(3), členom 13(4), členom 18(5), členom 19(2), členom 21(2), členom 23(2), členom 30(6), členom

31(2), členom 36(4) in členom 46 začnejo veljati le, če niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotujeta delegiranemu aktu v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu, ali če sta pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestila Komisijo, da ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 52

Postopek v nujnih primerih

1. Delegirani akti, sprejeti v skladu s tem členom, začnejo veljati nemudoma in se uporabljajo, dokler se jim ne nasprotuje v skladu z odstavkom 2. Uradno obvestilo o delegiranem aktu Evropskemu parlamentu in Svetu navaja razloge za uporabo postopka v nujnih primerih.

2. Evropski parlament ali Svet lahko nasprotuje delegiranemu aktu v skladu s postopkom iz člena 51(5). V tem primeru Komisija nemudoma po prejemu uradnega obvestila o odločitvi Evropskega parlamenta ali Sveta o nasprotovanju aktu ta akt razveljavi.

Člen 53

Razveljavitev

1. Direktive 87/250/EGS, 90/496/EGS, 1999/10/ES, 2000/13/ES, 2002/67/ES in 2008/5/ES ter Uredba (ES) št. 608/2004 se razveljavijo z dnem 13. decembra 2014.

2. Sklicevanja na razveljavljene akte se štejejo kot sklicevanja na to uredbo.

Člen 54

Prehodni ukrepi

1. Živila, ki so bila dana v promet ali označena do 13. decembra 2014 in niso v skladu z zahtevami te uredbe, se lahko tržijo do odprodaje zalog.

Živila, ki so bila dana v promet ali označena do 13. decembra 2016 in niso v skladu z zahtevami, določenimi v točki (l) člena 9(1), se lahko tržijo do odprodaje zalog.

Živila, ki so bila dana v promet ali označena do 1. januarja 2014 in niso v skladu z zahtevami, določenimi v delu B Priloge VI, se lahko tržijo do odprodaje zalog.

2. Prostovoljno navajanje označbe hranilne vrednosti mora biti med 13. decembrom 2014 in 13. decembrom 2016 v skladu s členi 30 do 35.

3. Ne glede na Direktivo 90/496/EGS, člen 7 Uredbe (ES) št. 1924/2006 in člen 7(3) Uredbe (ES) št. 1925/2006, se lahko živila, označena v skladu s členi 30 do 35 te uredbe, dajo v promet pred 13. decembrom 2014.

Ne glede na Uredbo Komisije (ES) št. 1162/2009 z dne 30. novembra 2009 o določitvi prehodnih ukrepov za izvajanje uredb (ES) št. 853/2004, (ES) št. 854/2004 in (ES) št. 882/2004

Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ se živila, označena v skladu z delom B Priloge VI k tej uredbi, lahko dajo na trg pred 1. januarjem 2014.

Člen 55

Začetek veljavnosti in datum začetka uporabe

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 13. decembra 2014, razen točke (l) člena 9(1), ki se uporablja od 13. decembra 2016, in dela B Priloge VI, ki se uporablja od 1. januarja 2014.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Strasbourgu, 25. oktobra 2011

Za Evropski parlament
Predsednik
J. BUZEK

Za Svet
Predsednik
M. DOWGIELEWICZ

⁽¹⁾ UL L 314, 1.12.2009, str. 10.

PRILOGA I

POSEBNE OPREDELITVE POJMOV

iz člena 2(4)

1. „Označba hranilne vrednosti“ ali „označevanje hranilne vrednosti“ pomeni informacije, ki določajo:
 - (a) energijsko vrednost; ali
 - (b) energijsko vrednost ter le eno ali več naslednjih hranil:
 - maščobe (nasičene maščobe, enkrat nenasičene maščobe, večkrat nenasičene maščobe),
 - ogljikove hidrate (sladkorje, poliole, škrob),
 - sol,
 - prehranske vlaknine,
 - beljakovine,
 - vitamine ali minerale iz točke 1 dela A Priloge XIII, prisotne v znatnih količinah, kakor je določeno v točki 2 dela A Priloge XIII;
2. „maščobe“ pomeni vse lipide, vključno s fosfolipidi;
3. „nasičene maščobe“ pomeni maščobne kisline brez dvojne vezi;
4. „transmaščobe“ pomeni maščobne kisline z vsaj eno nekonjugirano dvojno vezjo ogljik-ogljik (in sicer prekinjeno z vsaj eno metilno skupino) v transkonfiguraciji;
5. „enkrat nenasičene maščobe“ pomeni maščobne kisline z eno cis dvojno vezjo;
6. „večkrat nenasičene maščobe“ pomeni maščobne kisline z najmanj dvema cis, cis-metilen prekinjenima dvojnima vezema;
7. „ogljikov hidrat“ pomeni vsak ogljikov hidrat, ki ga človek presnavlja in vključuje poliole;
8. „sladkorji“ pomeni vse monosaharide in disaharide, ki jih vsebujejo živila, ne vključujejo pa poliolov;
9. „polioli“ pomeni alkohole, ki vsebujejo več kot dve hidroksilni skupini;
10. „beljakovina“ pomeni vsebnost beljakovin, izračunano po formuli: beljakovina = celoten dušik po Kjeldahlu $\times 6,25$;
11. „sol“ pomeni ekvivalent vsebnosti soli, izračunan po formuli: sol = natrij $\times 2,5$;
12. „prehranske vlaknine“ pomeni polimere ogljikovih hidratov s tremi ali več monomerskimi enotami, ki se ne prebavijo niti absorbirajo v tankem črevesu človeka in spadajo v naslednje kategorije:
 - užitni polimeri ogljikovih hidratov, naravno prisotni v živilih v obliki, v kateri se zaužijejo,
 - užitni polimeri ogljikovih hidratov, ki so bili pridobljeni iz surovine za živilo s fizikalnimi, encimskimi ali kemijskimi sredstvi in ki imajo ugoden fiziološki učinek, dokazan s splošno sprejetim znanstvenim dokazom,
 - užitni sintetični polimeri ogljikovih hidratov, ki imajo ugoden fiziološki učinek, dokazan s splošno sprejetim znanstvenim dokazom;
13. „povprečna vrednost“ pomeni vrednost, ki najbolje predstavlja količino hranila, ki jo vsebuje dano živilo, in ki upošteva količine hranila v živilu glede na sezonske spremembe, način prehrane in druge dejavnike, ki lahko povzročijo spremembo dejanske vrednosti.

PRILOGA II

SNOVI ALI PROIZVODI, KI POVZROČAJO ALERGIJE ALI PREOBČUTLJIVOSTI

1. Žita, ki vsebujejo gluten, zlasti: pšenica, rž, ječmen, oves, pira, kamut ali njihove križane vrste, in proizvodi iz njih, razen:
 - (a) glukočnih sirupov na osnovi pšenice, vključno z dekstrozo ⁽¹⁾;
 - (b) maltodekstrinov na osnovi pšenice ⁽¹⁾;
 - (c) glukočnih sirupov na osnovi ječmena;
 - (d) žit, ki se uporabljajo za alkoholne destilate, vključno z etilnim alkoholom kmetijskega izvora;
2. raki in proizvodi iz njih;
3. jajca in proizvodi iz njih;
4. ribe in proizvodi iz njih, razen:
 - (a) ribje želatine, ki se uporablja kot nosilec za vitamine ali karotenoide;
 - (b) ribje želatine ali želatine iz ribjih mehurjev, ki se uporablja kot sredstvo za bistrenje piva in vina;
5. arašidi (kikiriki) in proizvodi iz njih;
6. zrnje soje in proizvodi iz njega, razen:
 - (a) popolnoma rafiniranega sojinega olja in maščob ⁽¹⁾;
 - (b) naravnih zmesi tokoferola (E306), naravnega D-alfa-tokoferola, naravnega D-alfa-tokoferol acetata, naravnega D-alfa-tokoferol sukcinata iz soje;
 - (c) rastlinskih sterolov in estrov rastlinskih sterolov iz sojinega olja;
 - (d) rastlinskih estrov stanola, proizvedenih iz sterolov iz sojinega olja;
7. mleko in mlečni proizvodi (ki vsebujejo laktozo), razen:
 - (a) sirotke, ki se uporablja za alkoholne destilate, vključno z etilnim alkoholom kmetijskega izvora;
 - (b) laktitola;
8. oreški, in sicer mandlji (*Amygdalus communis* L.), lešniki (*Corylus avellana*), orehi (*Juglans regia*), indijski oreščki (*Anacardium occidentale*), ameriški orehi (*Carya illinoensis* (Wangenh.) K. Koch), brazilski oreščki (*Bertholletia excelsa*), pistacija (*Pistacia vera*), makadamija ali orehi Queensland (*Macadamia ternifolia*) ter proizvodi iz njih, razen oreškov, ki se uporabljajo za alkoholne destilate, vključno z etilnim alkoholom kmetijskega izvora;
9. listna zelena in proizvodi iz nje;
10. gorčično seme in proizvodi iz njega;
11. sezamovo seme in proizvodi iz njega;
12. žveplov dioksid in sulfiti v koncentraciji več kot 10 mg/kg ali 10 mg/l glede na skupni SO₂, ki se izračunajo za proizvode, ki so pripravljeni za uživanje ali obnovljeni v skladu z navodili proizvajalcev;
13. volčji bob in proizvodi iz njega;
14. mehkužci in proizvodi iz njih.

⁽¹⁾ In proizvodov iz njih, če ni možnosti, da bi se zaradi postopka njihove predelave povečala stopnja alergenosti, kakršna po ocenah Efse velja za ustrezní proizvod, iz katerega ti izhajajo.

PRILOGA III

ŽIVILA, ZA KATERA JE TREBA PRI OZNAČEVANJU VKLJUČITI ENEGA ALI VEČ DODATNIH PODATKOV

VRSTA ALI KATEGORIJA ŽIVILA	PODATKI
1. Živila, pakirana v nekaterih plinih	
1.1 Živila, katerih rok uporabnosti je podaljšan z uporabo plinov za pakiranje, dovoljenih v skladu z Uredbo (ES) št. 1333/2008.	„pakirano v kontrolirani atmosferi“
2. Živila, ki vsebujejo sladila	
2.1 Živila, ki vsebujejo sladilo ali sladila, dovoljena v skladu z Uredbo (ES) št. 1333/2008.	„s sladilom(-i)“, ta navedba se doda imenu živila
2.2 Živila, ki vsebujejo dodan sladkor ali sladkorje in sladilo ali sladila, dovoljena v skladu z Uredbo (ES) št. 1333/2008.	„s sladkorjem(-i) in sladilom(-i)“, ta navedba se doda imenu živila
2.3 Živila, ki vsebujejo aspartam/sol aspartama-acesulfama, dovoljeno v skladu z Uredbo (ES) št. 1333/2008.	„vsebuje aspartam (vir fenilalanina)“ je navedeno na označbi v primeru, da je aspartam/sol aspartama-acesulfama na seznamu sestavin le s sklicevanjem na številko E „vsebuje vir fenilalanina“ je navedeno na označbi v primeru, da je aspartam/sol aspartama-acesulfama na seznamu sestavin s svojim specifičnim imenom
2.4 Živila, ki vsebujejo več kot 10 % dodanih poliolov, dovoljenih v skladu z Uredbo (ES) št. 1333/2008.	„prekomerno uživanje ima lahko odvajalni učinek“
3. Živila, ki vsebujejo glicirizinsko kislino ali njeno amonijevo sol	
3.1 Sladčice ali pijače, ki vsebujejo glicirizinsko kislino ali amonijevo sol te kisline zaradi dodajanja snovi kot take ali sladkega korena <i>Glycyrrhiza glabra</i> pri koncentraciji 100 mg/kg ali 10 mg/l ali več.	Navedba „vsebuje sladki koren“ se doda takoj za seznamom sestavin, razen če je izraz „sladki koren“ že na seznamu sestavin ali v imenu živila. Če seznama sestavin ni, se navedba doda imenu živila.
3.2 Sladčice, ki vsebujejo glicirizinsko kislino ali amonijevo sol te kisline zaradi dodajanja snovi kot take ali sladkega korena <i>Glycyrrhiza glabra</i> pri koncentraciji 4 g/kg ali več.	Navedba „vsebuje sladki koren – ljudje s povišanim krvnim tlakom naj se izogibajo prekomernemu uživanju“ se doda takoj za seznamom sestavin. Če seznama sestavin ni, se navedba doda imenu živila.
3.3 Pijače, ki vsebujejo glicirizinsko kislino ali amonijevo sol te kisline zaradi dodajanja snovi kot take ali sladkega korena <i>Glycyrrhiza glabra</i> pri koncentraciji 50 mg/l ali več, ali 300 mg/l ali več v primeru pijač, ki vsebujejo več kot 1,2 volumenskega odstotka alkohola ⁽¹⁾ .	Navedba „vsebuje sladki koren – ljudje s povišanim krvnim tlakom naj se izogibajo prekomernemu uživanju“ se doda takoj za seznamom sestavin. Če seznama sestavin ni, se navedba doda imenu živila.

VRSTA ALI KATEGORIJA ŽIVILA	PODATKI
4. Pijače z visoko vsebnostjo kofeina ali živila z dodatkom kofeina	
4.1 Pijače, razen tistih na podlagi kave, čaja ali izvlečka kave ali čaja, pri katerih ime živila vključuje izraz „kava“ ali „čaj“, ki: — so namenjene uživanju brez spremembe in vsebujejo kofein, iz katerega koli vira, v deležu, ki presega 150 mg/l, ali — so v zgoščenih oblikah ali posušene in po rekonstituciji vsebujejo kofein iz katerega koli vira, v deležu, ki presega 150 mg/l.	Navedba „Visoka vsebnost kofeina. Ni priporočljivo za otroke ali nosečnice ali doječe matere“ je v istem vidnem polju kot ime pijače, sledi ji sklic v oklepaju, v skladu s členom 13(1) te uredbe, na vsebnost kofeina, izraženo v mg na 100 ml.
4.2 Druga živila razen pijač, ki jim je kofein dodan v fiziološke namene.	„Vsebuje kofein. Ni priporočljivo za otroke ali nosečnice“ je v istem vidnem polju kot ime živila, sledi ji sklic v oklepaju, v skladu s členom 13(1) te uredbe, na vsebnost kofeina, izraženo v mg na 100 g/ml. V primeru prehranskih dopolnil se vsebnost kofeina na označbi navede na porcijo, priporočeno za dnevno uživanje.
5. Živila z dodanimi fitosteroli, estri fitosterolov, fitostanoli ali estri fitostanolov	
5.1 Živila ali živilske sestavine z dodanimi fitosteroli, estri fitosterolov, fitostanoli ali estri fitostanolov.	(1) Navedba „z dodanimi rastlinskimi steroli“ ali „z dodanimi rastlinskimi stanoli“ v istem vidnem polju kot prodajno ime živila; (2) količina dodanih fitosterolov, estrov fitosterolov, fitostanolov ali estrov fitostanolov (izražena v odstotkih ali v gramih prostih rastlinskih sterolov/rastlinskih stanolov na 100 g ali 100 ml živila) se navede na seznamu sestavin; (3) navede se izjava, da je živilo namenjeno izključno ljudem, ki si želijo znižati višino holesterola v krvi; (4) navede se izjava, da morajo bolniki, ki jemljejo zdravila za znižanje holesterola, proizvod uživati pod nadzorom zdravnika; (5) navede se zlahka vidna izjava, da živilo morda ni prehransko ustrezno za nosečnice ali doječe matere in otroke, mlajše od 5 let; (6) nasvet, da je treba živilo uporabljati kot del uravnotežene in raznolike prehrane, ki vključuje redno uživanje sadja in zelenjave, da se ohranja količina karotenoida; (7) v istem vidnem polju kot izjava iz točke 3 zgoraj se navede izjava, da se je treba izogibati uživanja več kakor 3 g dodanih rastlinskih sterolov/rastlinskih stanolov na dan; (8) opredelitev porcije živila ali živilske sestavine (po možnosti v g ali ml) z vsebovano količino rastlinskega sterola/rastlinskega stanola v vsaki porciji.
6. Zamrznjeno meso, pripravki iz zamrznjenega mesa in zamrznjeni nepredelani ribiški proizvodi	
6.1 Zamrznjeno meso, pripravki iz zamrznjenega mesa in zamrznjeni nepredelani ribiški proizvodi	datum zamrznitve ali datum prve zamrznitve v primeru večkrat zamrznjenega proizvoda, v skladu s točko 3 Priloge X

(¹) Ta koncentracija se uporablja za proizvode, ki so kot taki pripravljeni za potrošnjo ali rekonstituirani v skladu z navodili proizvajalcev.

PRILOGA IV

OPREDELITEV SREDNJEGA ČRKOVNEGA PASU (x-HEIGHT)

Srednji črkovni pas (x-height)

Legenda

1	zgornja črkovna črta
2	črta verzalke
3	srednja črta
4	osnovna črta
5	spodnja črkovna črta
6	srednji črkovni pas
7	velikost črk

PRILOGA V

ŽIVILA, KI SO IZVZETA IZ ZAHTEVE PO OBVEZNI OZNAČBI HRANILNE VREDNOSTI

1. Nепredelani proizvodi, ki vsebujejo eno sestavino ali kategorijo sestavin;
2. predelani proizvodi, ki so bili le v enem postopku predelave z zorenjem in vsebujejo eno sestavino ali kategorijo sestavin;
3. vode za prehranjevanje ljudi, vključno s tistimi, v katerih so edine dodane sestavine ogljikov dioksid in/ali arome;
4. zelišča, dišave ali njihove mešanice;
5. sol in nadomestki soli;
6. namizna sladila;
7. proizvodi, ki jih zajema Direktiva 1999/4/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. februarja 1999 o kavnih in cikorijskih ekstraktih ⁽¹⁾, cela ali mleta zrna kave in cela ali mleta dekofeinizirana zrna kave;
8. zeliščni in sadni poparki, čaj, dekofeiniziran čaj, instant čaj ali čaj, topen v vodi, ali čajni ekstrakt, dekofeiniziran instant čaj ali čaj, topen v vodi, ali čajni ekstrakt, ki ne vsebujejo drugih dodanih sestavin razen arom, ki ne spreminjajo hranilne vrednosti čaja;
9. fermentirani kisi in nadomestki kisov, vključno s tistimi, v katerih je edina dodana sestavina aroma;
10. arome;
11. aditivi za živila;
12. pomožna tehnološka sredstva;
13. encimi za živila;
14. želatina;
15. želirne sestavine za džem;
16. kvas;
17. žvečilni gumiji;
18. živila v embalaži ali posodi, katere največja površina je manjša od 25 cm²;
19. živila, tudi obrtno proizvedena živila, ki jih proizvajalec majhnih količin proizvodov dobavlja neposredno končnemu potrošniku ali lokalnim maloprodajnim podjetjem, ki dobavljajo neposredno končnemu potrošniku.

⁽¹⁾ UL L 66, 13.3.1999, str. 26.

PRILOGA VI

IME ŽIVILA IN POSEBNI SPREMNI PODATKI

DEL A – OBVEZNI SPREMNI PODATKI OB IMENU ŽIVILA

1. Ime živila vključuje podatke o fizikalnem stanju živila ali njegovi posebni obdelavi (na primer v prahu, ponovno zamrznjeno, liofilizirano, hitro zamrznjeno, zgoščeno, dimljeno) ali se mu takšni podatki dodajo, v vseh primerih, v katerih bi opustitev takšnih informacij lahko zavedla kupca.

2. Imenu živila, ki je bilo pred prodajo zamrznjeno in se prodaja odtajano, se doda poimenovanje „odmrznjeno“.

Ta zahteva se ne uporablja za:

- (a) sestavine, prisotne v končnem proizvodu;
- (b) živila, za katera je zamrznitev tehnološko potreben korak v proizvodnem procesu;
- (c) živila, pri katerih odmrznitev nima negativnega učinka na njihovo varnost ali kakovost.

Ta točka velja brez poseganja v točko 1.

3. Živila, ki so bila obdelana z ionizirajočim sevanjem, nosijo eno od naslednjih navedb:

„obsevano“ ali „obdelano z ionizirajočim sevanjem“ in druge navedbe iz Direktive 1999/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. februarja 1999 o približevanju zakonodaje držav članic o živilih in živilskih sestavinah, obsevanih z ionizirajočim sevanjem ⁽¹⁾.

4. Pri živilih, pri katerih je bil sestavni del ali sestavina, za katero potrošnik pričakuje, da se običajno uporablja ali je običajno prisotna, nadomeščena z drugim sestavnim delom ali sestavino, se na označbi poleg seznama sestavin jasno navede sestavni del ali sestavina, uporabljena za delno ali popolno nadomestitev:

- (a) blizu imena proizvoda; in
- (b) z uporabo velikosti črk, ki je najmanj 75 % srednjega črkovnega pasu (x-height) imena proizvoda in ni manjša kot najmanjša velikost črk iz člena 13(2) te uredbe.

5. V primeru mesnih proizvodov, pripravkov iz mesa in ribiških proizvodov z dodanimi beljakovinami, tudi hidroliziranimi beljakovinami, drugega živalskega izvora je ime živila dopolnjeno z navedbo prisotnosti teh beljakovin in njihovega izvora.

6. V primeru mesnih proizvodov in pripravkov iz mesa v obliki kosa, rezine, dela ali porcije mesa ime živila vključuje navedbo prisotnosti dodane vode, če dodana voda predstavlja več kot 5 % mase končnega proizvoda. Enaka pravila veljajo v primeru ribiških proizvodov in pripravljenih ribiških proizvodov v obliki kosa, rezine, dela, porcije, fileja ali celega ribiškega proizvoda.

7. Mesni proizvodi, pripravki iz mesa in ribiški proizvodi, ki lahko dajejo vtis, da so narejeni iz celega kosa mesa ali ribe, vendar so v resnici sestavljeni iz različnih kosov z drugimi sestavinami, vključno z aditivi in encimi za živila ali drugimi sredstvi, nosijo naslednjo navedbo:

v bolgarščini: „формовано месо“ in „формована риба“;

v španščini: „combinado de piezas de carne“ in „combinado de piezas de pescado“;

v češčini: „ze spojovaných kousků masa“ in „ze spojovaných kousků rybího masa“;

v danščini: „Sammensat af stykker af kød“ in „Sammensat af stykker af fisk“;

v nemščini: „aus Fleischstücken zusammengefügt“ in „aus Fischstücken zusammengefügt“;

⁽¹⁾ UL L 66, 13.3.1999, str. 16.

- v estonščini: „liidetud liha“ in „liidetud kala“;
- v grščini: „μορφοποιημένο κρέας“ in „μορφοποιημένο ψάρι“;
- v angleščini: „formed meat“ in „formed fish“;
- v francoščini: „viande reconstituée“ in „poisson reconstitué“;
- v irščini: „píosai feola ceangailte“ in „píosai éisc ceangailte“;
- v italijanščini: „carne ricomposta“ in „pesce ricomposto“;
- v latvijščini: „formēta gaļa“ in „formēta zivs“;
- v litovščini: „sudarytas (-a) iš mėsos gabalų“ in „sudarytas (-a) iš žuvies gabalų“;
- v madžarščini: „darabokból újraformázott hús“ in „darabokból újraformázott hal“;
- v malteščini: „laħam rikostitwit“ in „hut rikostitwit“;
- v nizozemščini: „samengesteld uit stukjes vlees“ in „samengesteld uit stukjes vis“;
- v poljščini: „z połączonych kawałków mięsa“ in „z połączonych kawałków ryby“;
- v portugalsščini: „carne reconstituída“ in „peixe reconstituído“;
- v romunščini: „carne formată“ in „carne de pește formată“;
- v slovaščini: „spájané alebo formované mäso“ in „spájané alebo formované ryby“;
- v slovenščini: „sestavljeno, iz koščkov oblikovano meso“ in „sestavljene, iz koščkov oblikovane ribe“;
- v finščini: „paloista yhdistetty liha“ in „paloista yhdistetty kala“;
- v švedščini: „sammanfogade bitar av kött“ in „sammanfogade bitar av fisk“.

DEL B – POSEBNE ZAHTEVE V ZVEZI S POIMENOVANJEM „MLETO MESO“

1. Merila glede sestavin, preverjena na podlagi dnevnega povprečja:

	Vsebnost maščob	Razmerje kolagen/mesne beljakovine (¹)
— pusto mleto meso	≤ 7 %	≤ 12 %
— mleto čisto goveje meso	≤ 20 %	≤ 15 %
— mleto meso, ki vsebuje prašičje meso	≤ 30 %	≤ 18 %
— mleto meso drugih vrst	≤ 25 %	≤ 15 %

(¹) Razmerje kolagen/mesne beljakovine je izraženo kot odstotek kolagena v mesnih beljakovinah. Vsebnost kolagena pomeni vsebnost hidroksiprolina, pomnoženo s faktorjem 8.

2. Poleg zahtev iz poglavja IV oddelka V Priloge III k Uredbi (ES) št. 853/2004 označba vsebuje tudi naslednje izraze:

- „odstotek maščob manjši od ...“,
- „razmerje kolagen/mesne beljakovine manjši od ...“.

3. Države članice lahko dovolijo dajanje mletega mesa, ki ni skladno z merili iz točke 1 tega dela, na svoj nacionalni trg pod nacionalno oznako, ki je ni mogoče zamenjati z oznakami iz člena 5(1) Uredbe (ES) št. 853/2004.

DEL C – POSEBNE ZAHTEVE V ZVEZI S POIMENOVANJEM OVOJEV ZA KLOBASE

Če ovoj za klobase ni užiten, mora biti to označeno.

PRILOGA VII

NAVEDBA IN POIMENOVANJE SESTAVIN

DEL A – POSEBNE DOLOČBE V ZVEZI Z NAVEDBO SESTAVIN V PADAJOČEM VRSTNEM REDU GLEDE NA MASO

Kategorija sestavine	Določba v zvezi z navedbo glede na maso
1. Dodana voda in hitro hlapljivi proizvodi.	Navedejo se v zaporedju glede na svojo maso v končnem proizvodu. Količina dodane vode kot sestavine v živilu se izračuna tako, da se od skupne količine končnega proizvoda odšteje skupna količina drugih uporabljenih sestavin. Te količine ni treba upoštevati, če po masi ne presega 5 % mase končnega proizvoda. To odstopanje se ne uporablja za meso, mesne pripravke, nepredelane ribiške proizvode in nepredelane mehkužce.
2. Sestavine, uporabljene v zgoščenih (koncentrirani) ali posušeni (dehidrirani) obliki in obnovljene med proizvodnjo.	Lahko se navedejo v zaporedju glede na svojo maso pred zgoščanjem ali sušenjem.
3. Sestavine, uporabljene v zgoščenih ali posušeni živilih, ki jih je treba pred uporabo obnoviti z dodatkom vode.	Navedejo se lahko glede na zaporedje deležev v obnovljenem proizvodu, če seznam sestavin spremlja navedba „sestavine v razredčenem živilu“ ali „sestavine živila, pripravljenega za uporabo“.
4. Sadje, zelenjava ali gobe, pri čemer nobena sestavina ne prevladuje glede na maso in ki se uporablja v verjetno spremenljivem deležu v mešanici kot sestavina živila.	Navedejo se skupaj na seznamu sestavin kot „sadje“, „zelenjava“ ali „gobe“, ki jim sledi navedba „v spremenljivem deležu“, takoj za njo pa seznam vsebovanega sadja, zelenjave ali gob. V takšnih primerih se mešanica vključi na seznam sestavin v skladu s členom 18(1) na podlagi skupne mase vsebovanega sadja, zelenjave ali gob.
5. Mešanice začimb ali zelišč, pri čemer nobena sestavina ne prevladuje bistveno v deležu teže.	Navedejo se lahko v drugačnem zaporedju, če seznam sestavin spremlja navedba „v spremenljivem deležu“.
6. Sestavine, ki sestavljajo manj od 2 % končnega proizvoda.	Navedejo se lahko v drugačnem zaporedju za drugimi sestavinami.
7. Sestavine, ki so istovrstne ali medsebojno nadomestljive in se verjetno uporabljajo v proizvodnji ali pri pripravi živila brez spreminjanja njegove sestave, narave ali njegove zaznavne vrednosti, če sestavljajo manj kot 2 % končnega proizvoda.	Navedejo se lahko na seznamu sestavin z izjavo „vsebuje ... in/ali ...“, kadar je najmanj ena od ne več kot dveh sestavin prisotna v končnem proizvodu. Ta določba se ne uporablja za aditive za živila ali sestavine iz dela C te priloge niti za snovi ali proizvode iz Priloge II, ki povzročajo alergije ali preobčutljivosti.
8. Rafinirana olja rastlinskega izvora	Lahko se navedejo skupaj na seznamu sestavin kot „rastlinska olja“, čemur sledi seznam navedb specifičnega rastlinskega izvora, za tem pa lahko sledi stavek „v spremenljivih deležih“. V tem primeru se rastlinska olja vključijo na seznam sestavin v skladu s členom 18(1) na podlagi skupne mase vsebovanega rastlinskega olja. Ustrezen izraz „popolnoma hidrogenirano“ ali „deloma hidrogenirano“ mora spremljati navedbo hidrogeniranega olja.

Kategorija sestavine	Določba v zvezi z navedbo glede na maso
9. Rafinirane maščobe rastlinskega izvora	Lahko se navedejo skupaj na seznamu sestavin kot „rastlinske maščobe“, čemur sledi seznam navedb specifičnega rastlinskega izvora, za tem pa lahko sledi stavek „v spremenljivih deležih“. V tem primeru se rastlinske maščobe vključijo na seznam sestavin v skladu s členom 18(1) na podlagi skupne mase vsebovanih rastlinskih maščob. Ustrezen izraz „popolnoma hidrogenirano“ ali „deloma hidrogenirano“ mora spremljati navedbo hidrogeniranih maščob.

DEL B – POIMENOVANJE NEKATERIH SESTAVIN Z IMENOM KATEGORIJE NAMESTO SPECIFIČNEGA IMENA

Brez poseganja v člen 21 se lahko sestavine, ki spadajo v eno od spodaj navedenih kategorij živil in so sestavine drugega živila, poimenujejo z imenom navedene kategorije namesto z značilnim imenom.

Opredelitev kategorije živila	Poimenovanje
1. Rafinirana olja živalskega izvora.	„Olje“, skupaj s pridevnikom „živalsko“ ali z navedbo značilnega živalskega izvora. Ustrezen izraz „popolnoma hidrogenirano“ ali „deloma hidrogenirano“ mora spremljati navedbo hidrogeniranega olja.
2. Rafinirane maščobe živalskega izvora.	„Maščoba“, skupaj s pridevnikom „živalska“ ali z navedbo značilnega živalskega izvora. Ustrezen izraz „popolnoma hidrogenirano“ ali „deloma hidrogenirano“ mora spremljati navedbo hidrogenirane maščobe.
3. Mešanice moka, dobljene iz dveh ali več vrst žit.	„Moka“, čemur sledi seznam vrst žita, iz katerih je bila dobljena, v padajočem zaporedju glede na maso.
4. Škrobi in škrobi, modificirani s fizikalnim postopkom ali encimi.	„Škrob“
5. Vse vrste rib, kadar so ribe sestavina drugega živila ter pod pogojem, da se ime in predstavitev takšnega živila ne nanašata na posebno vrsto rib.	„Ribe“
6. Vse vrste sira, kadar je sir ali mešanica sirov sestavina drugega živila in pod pogojem, da se ime in predstavitev takšnega živila ne nanaša na posebno vrsto sira.	„Sir“
7. Vse začimbe, ki po masi ne presegajo 2 % mase živila.	„Začimba(-e)“ ali „mešane začimbe“
8. Vsa zelišča ali deli zelišča, ki po masi ne presegajo 2 % mase živila.	„Zelišče(-a)“ ali „mešana zelišča“
9. Vse vrste gumijevih pripravkov, ki se uporabljajo pri proizvodnji gumijeve baze za žvečilni gumi.	„Gumijeva baza“
10. Vse vrste drobljenih pečenih žitnih proizvodov.	„Drobtine“ ali „prepečenec“, kot je primerno.

Opredelitev kategorije živila	Poimenovanje												
11. Vse vrste saharoze.	„Sladkor“												
12. Brezvodna dekstroza ali monohidrat dekstroze.	„Dekstroza“												
13. Glukozni sirup in brezvodni glukozni sirup.	„Glukozni sirup“												
14. Vse vrste mlečnih beljakovin (kazeini, kazeinati in beljakovine sirotke) in njihove mešanice.	„Mlečne beljakovine“												
15. Stisnjeno, ekstrahirano ali rafinirano kakavovo maslo.	„Kakavovo maslo“												
16. Vse vrste vina, ki so zajete v Prilogi XIb k Uredbi (ES) št. 1234/2007 ⁽¹⁾ .	„Vino“												
17. Skeletno mišičevje ⁽²⁾ sesalcev in perutnine, ki se uporablja za prehrano ljudi, z naravno vsebovanim ali priraslim tkivom, pri katerem vsebnosti skupne maščobe in vezivnega tkiva ne presegata vrednosti, navedenih spodaj, in kadar je meso sestavina drugega živila. Najvišja vsebnost maščobnega in vezivnega tkiva za sestavine pod imenovanjem „... meso“.	„... meso“ in ime(-na) ⁽³⁾ vrste živali, iz katere je meso												
<table><tr><th>Vrsta</th><th>Vsebnost maščob</th><th>Razmerje kolagen/mesne beljakovine ⁽¹⁾</th></tr><tr><td>— Sesalci (razen kunčjega in prašičjega mesa) in vrste mešanega mesa, pri katerem prevladuje meso sesalcev</td><td>25 %</td><td>25 %</td></tr><tr><td>— Prašičje meso</td><td>30 %</td><td>25 %</td></tr><tr><td>— Perutninsko in kunčje meso</td><td>15 %</td><td>10 %</td></tr></table> ⁽¹⁾ Razmerje kolagen/mesne beljakovine je izraženo kot odstotek kolagena v mesnih beljakovinah. Vsebnost kolagena pomeni vsebnost hidroksiprolina, pomnoženo s faktorjem 8.	Vrsta	Vsebnost maščob	Razmerje kolagen/mesne beljakovine ⁽¹⁾	— Sesalci (razen kunčjega in prašičjega mesa) in vrste mešanega mesa, pri katerem prevladuje meso sesalcev	25 %	25 %	— Prašičje meso	30 %	25 %	— Perutninsko in kunčje meso	15 %	10 %	
Vrsta	Vsebnost maščob	Razmerje kolagen/mesne beljakovine ⁽¹⁾											
— Sesalci (razen kunčjega in prašičjega mesa) in vrste mešanega mesa, pri katerem prevladuje meso sesalcev	25 %	25 %											
— Prašičje meso	30 %	25 %											
— Perutninsko in kunčje meso	15 %	10 %											
Če so te najvišje vrednosti presežene, vendar so vsa druga merila za opredelitev „mesa“ izpolnjena, je treba vsebnost „... mesa“ ustrezno znižati, seznam sestavin pa mora poleg izraza „... meso“ navesti prisotnost maščob in/ali vezivnega tkiva. Proizvodi, ki so opredeljeni kot „mehansko izkoščeno meso“, so iz te opredelitve izključeni.													
18. Vse vrste proizvodov, ki jih zajema opredelitev „mehansko izkoščeno meso“.	„mehansko izkoščeno meso“ in ime(-na) ⁽³⁾ vrste živali, iz katere je meso dobljeno												

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1234/2007 z dne 22. oktobra 2007 o vzpostavitvi skupne ureditve kmetijskih trgov in o posebnih določbah za nekatere kmetijske proizvode (Uredba o enotni SUT) (UL L 299, 16.11.2007, str. 1).

⁽²⁾ Trebušna prepona in žvekalke so del skeletnega mišičevja, srce, jezik, mišičevje glave (z izjemo žvekalke), mišičevje zapestja, gleženj in rep pa so izključeni.

⁽³⁾ Za označevanje v angleškem jeziku se lahko to imenovanje nadomesti z generičnim imenom sestavine določene vrste živali.

DEL C – POIMENOVANJE DOLOČENIH SESTAVIN Z IMENOM NJIHOVE KATEGORIJE, KI MU SLEDI ZNAČILNO IME ALI ŠTEVILKA E

Brez poseganja v člen 21 je aditive in encime za živila, razen tistih iz točke (b) člena 20, ki spadajo v eno od kategorij iz tega dela, treba poimenovati z imenom kategorije, kateremu sledi značilno ime aditiva ali, če je ustrezno, številka E. Če sestavina spada v več kot eno kategorijo, se navede kategorija, ki ustreza glavni funkciji tega živila.

Kislina	Sredstvo za penjenje
Sredstvo za uravnavanje kislosti	Želirno sredstvo
Sredstvo proti sprijemanju	Sredstvo za glaziranje
Sredstvo proti penjenju	Sredstvo za ohranjanje vlage
Antioksidant	Modificirani škrob ⁽²⁾
Sredstvo za povečanje prostornine	Konzervans
Barvilo	Potisni plin
Emulgator	Sredstvo za vzhajanje
Emulgirne soli ⁽¹⁾	Vezivo
Utrjevalec	Stabilizator
Ojačevalec arome	Sladilo
Sredstvo za obdelavo moke	Sredstvo za zgostitev (gostila)

⁽¹⁾ Samo za topljene sire in proizvode na osnovi topljenih sirov.

⁽²⁾ Ni treba navesti imena aditiva ali številke E.

DEL D – POIMENOVANJE AROM NA SEZNAMU SESTAVIN

1. Arome se poimenujejo z besedami:

- „aroma(-e)“ ali z bolj natančnim imenom ali opisom arome, če aromatične komponente vsebujejo arome, kot so opredeljene v točkah (b), (c), (d), (e), (f), (g) in (h) člena 3(2) Uredbe (ES) št. 1334/2008,
- „aroma(-e) dima“ ali „aroma(-e) dima, pridobljene iz živil(-a) ali kategorije živil ali vira(-ov)“ (na primer aroma dima, pridobljena iz bukke), če mešanica vsebuje arome, opredeljene v točki (f) člena 3(2) Uredbe (ES) št. 1334/2008, in daje hrani aromo dima.

2. Beseda „naravna“ se za opis arom uporablja v skladu s členom 16 Uredbe (ES) št. 1334/2008.

3. Kinin in/ali kofein, ki se uporabljata kot aroma pri proizvodnji ali pripravi živil, se poimensko navedeta na seznamu sestavin takoj za besedo „aroma(-e)“.

DEL E – POIMENOVANJE SESTAVLJENIH SESTAVIN

1. Sestavljena sestavina se lahko vključi na seznam sestavin pod svojim lastnim imenom, če je to z zakonom določeno ali je običajno, in sicer glede na njeno skupno maso, in če takoj sledi seznam njenih sestavin.

2. Brez poseganja v člen 21, seznam sestavin za sestavljene sestavine ni obvezen:

- (a) kadar je sestava sestavljene sestavine opredeljena v veljavnih določbah Unije in če sestavljena sestavina predstavlja manj kot 2 % končnega proizvoda; vendar se ta določba ne uporablja za aditive, za katere veljajo določbe iz točk (a) do (d) člena 20;
- (b) za sestavljene sestavine, ki vsebujejo mešanico začimb in/ali zelišč, ki predstavljajo manj kot 2 % končnega proizvoda, z izjemo aditivov za živila, za katere veljajo določbe iz točk (a) do (d) člena 20; ali
- (c) kadar je sestavljena sestavina živilo, za katero po določbah Unije ni potreben seznam sestavin.

PRILOGA VIII

KOLIČINSKA NAVEDBA SESTAVIN

1. Količinska navedba ni potrebna:

(a) za sestavino ali kategorijo sestavin:

- (i) katerih odcejena neto količina, označena kot neto plod, je navedena v skladu s točko 5 Priloge IX;
- (ii) katerih količine je treba navesti že v okviru označevanja v skladu z določbami Unije;
- (iii) ki se uporablja v majhnih količinah za namen aromatiziranja; ali
- (iv) ki, čeprav je navedena v imenu živila, ni taka, da bi vplivala na potrošnikovo izbiro v državi trženja, ker odstopanje v njeni količini ni bistveno za značilnost živila, oziroma se po njej ne razlikuje od drugih istovrstnih živil;

(b) kadar posebne določbe Unije natančno določajo količino sestavine ali kategorije sestavin, ne da bi predvideli v okviru označevanja njeno navedbo; ali

(c) v primerih iz točk 4 in 5 dela A Priloge VII.

2. Točki (a) in (b) člena 22(1) se ne uporabljata v primeru:

- (a) nobene sestavine ali kategorije sestavin, ki jih zajema navedba „s sladilom(-i)“ ali „s sladkorjem(-i) in sladilom(-i)“, če to navedbo spremlja ime živila v skladu s Prilogo III; ali
- (b) nobenega dodanega vitamina in minerala, če je navedeno snov treba vključiti v označbo hranilne vrednosti.

3. Navedba količine sestavine ali kategorije sestavin:

- (a) se izrazi kot odstotek, ki ustreza količini sestavine ali sestavin v času njene/njihove uporabe; in
- (b) se pojavi bodisi v imenu živila ali tik ob njem ali pa na seznamu sestavin v povezavi z navedeno sestavino ali kategorijo sestavin.

4. Z odstopanjem od točke 3:

- (a) za živila z odvzeto vlago po toplotni ali drugi obdelavi je količina izražena v odstotku, ki ustreza navedeni količini uporabljenih sestavine ali sestavin v končnem proizvodu, razen kadar ta količina ali celotna količina vseh sestavin, navedenih na označbi, presega 100 % in se navedba količine nadomesti z maso sestavine/sestavlin, uporabljenih za pripravo 100 g končnega proizvoda;
 - (b) količina hlapljivih sestavin se navede na podlagi njihovega masnega deleža v končnem proizvodu;
 - (c) količina sestavin, uporabljenih v zgoščeni ali posušeni obliki in obnovljenih med proizvodnjo, se lahko navede na podlagi njihovega masnega deleža pred zgoščanjem ali sušenjem;
 - (d) pri zgoščenih ali posušeni živilih, ki jih je treba pred uporabo obnoviti z dodatkom vode, se količina sestavin lahko navede na podlagi njihovega masnega deleža v obnovljenem proizvodu.
-

PRILOGA IX

NAVEDBA NETO KOLIČINE

1. Navedba neto količine ni obvezna v primeru živil:
 - (a) ki lahko v precejšnji meri izgubijo prostornino ali maso in se prodajajo po kosih ali stehtajo v prisotnosti kupca;
 - (b) katerih neto količina je manjša od 5 g ali 5 ml; vendar ta določba ne velja za začimbe in zelišča; ali
 - (c) ki se običajno prodajajo po kosih, pod pogojem, da je od zunaj število kosov jasno razvidno in se z lahkoto prešteje, če pa ne, da je to število navedeno na označbi.
2. Kadar določbe Unije ali, kadar teh ni, nacionalni predpisi zahtevajo navedbo določene vrste količine (kot so nazivna količina, minimalna količina, povprečna količina), se ta količina za namene te uredbe šteje za neto količino.
3. Kadar predpakirana enota živila sestoji iz dveh ali več posameznih predpakiranih enot (pakiranj), ki vsebujejo enako količino enakega izdelka, se navede neto količina vsakega posameznega pakiranja in skupno število teh pakiranj. Navedba navedenih podatkov pa ni obvezna, kadar je skupno število posameznih pakiranj jasno razvidno od zunaj in se jih zlahka prešteje ter kadar je od zunaj zlahka vidna vsaj ena navedba neto količine posameznega pakiranja.
4. Kadar predpakirana enota živila sestoji iz dveh ali več posameznih paketov, ki se ne prodajajo posamezno končnemu potrošniku, se navedeta skupna neto količina in skupno število posameznih pakiranj.
5. Kadar se trdno živilo nahaja v tekočem mediju, mora označba živila vsebovati tudi navedbo odcejene neto količine oziroma neto količino trdnega živila, ki se označi kot neto plod. Kadar je živilo glazirano, navedena neto količina živila ne vključuje glazure.

Za namen te točke „tekoči medij“ pomeni naslednje proizvode, kot mešanice in tudi kadar so zamrznjeni ali hitro zamrznjeni, pod pogojem, da je tekočina le dodatek k osnovnemu živilu in ni odločilen dejavnik za nakup: voda, vodne raztopine soli, slanica, vodne raztopine živilskih kislin, kis, vodne raztopine sladkorjev, vodne raztopine drugih snovi za sladkanje, sadni ali zelenjavni sokovi v primeru sadja ali zelenjave.

PRILOGA X

DATUM MINIMALNE TRAJNOSTI, DATUM UPORABE IN DATUM ZAMRZNITVE

1. Datum minimalne trajnosti se navede, kot sledi:

(a) Pred datumom se navede naslednje besedilo:

- „Uporabno najmanj do ...“, kadar se datum navede z dnevom,
- „Uporabno najmanj do konca ...“ v drugih primerih.

(b) Besedilu iz točke (a) se doda:

- sam datum, ali
- sklic, kje na označbi je naveden datum.

Tem podatkom po potrebi sledi opis pogojev za shranjevanje, ki jih je treba upoštevati, da izdelek obdrži svoje značilne lastnosti do navedenega roka.

(c) Datum je sestavljen iz navedbe dneva, meseca in po možnosti leta, v tem zaporedju in v nekodirani obliki.

Vendar, pri živilih:

- katerih rok uporabnosti je manj kot tri mesece, zadostuje navedba dneva in meseca,
- katerih rok uporabnosti je več kot tri mesece, vendar ne več kot 18 mesecev, zadostuje navedba meseca in leta,
- katerih rok uporabnosti je več kot 18 mesecev, zadostuje navedba leta.

(d) Ob upoštevanju določb Unije, ki določajo druge vrste navedbe datuma, se navedba datuma minimalne trajnosti ne zahteva za:

- sveže sadje in zelenjavo, vključno s krompirjem, ki ni bil olupljen, rezan ali podobno obdelan; to odstopanje pa se ne uporablja za kaleča semena in podobne proizvode, kot so kalčki stročnic,
- vina, likerska vina, peneča vina, aromatizirana vina in podobne proizvode, pridobljene iz sadja, razen grozdja, in za pijače, ki spadajo pod oznako KN 2206 00, pridobljene iz grozdja ali grozdnega mošta,
- pijače, ki vsebujejo 10 volumenskih odstotkov alkohola ali več,
- pekovsko ali slaščičarsko pecivo, ki se glede na vrsto običajno zaužije v 24 urah po izdelavi,
- kis,
- kuhinjsko sol,
- kristalni sladkor,
- slaščičarske izdelke, ki so sestavljeni skoraj samo iz aromatiziranega in/ali obarvanega sladkorja,
- žvečilni gumi in podobne proizvode za žvečenje.

2. „Datum uporabe“ se navede:

(a) Pred datumom se navede besedilo „Porabiti do: ...“.

(b) Besedilu iz točke (a) se doda:

— sam datum, ali

— sklic, kje na označbi je naveden datum.

Tem podatkom sledi opis pogojev za shranjevanje, ki jih je treba upoštevati.

(c) Datum je sestavljen iz navedbe dneva, meseca in po možnosti leta, v tem zaporedju in v nekodirani obliki.

(d) „Datum uporabe“ se navede na vsaki posamezni predpakirani porciji.

3. Datum zamrznitve ali prve zamrznitve, kot je navedeno v točki 6 Priloge III, se označi, kot sledi:

(a) Pred datumom je izraz „zamrznjeno ...“.

(b) Besedilu iz točke (a) se doda:

— sam datum, ali

— sklic, kje na označbi je naveden datum.

(c) Datum je sestavljen iz navedbe dneva, meseca in leta, v tem zaporedju in v nekodirani obliki.

PRILOGA XI

VRSTE MESA, ZA KATERE JE OBVEZNA NAVEDBA DRŽAVE IZVORA ALI KRAJA POREKLA

Oznake KN (kombinirana nomenklatura 2010)	Opis
0203	Prašičje meso, sveže, ohlajeno ali zamrznjeno
0204	Ovčje ali kozje meso, sveže, ohlajeno ali zamrznjeno
Ex 0207	Perutninsko meso iz tarifne številke 0105, sveže, ohlajeno ali zamrznjeno

PRILOGA XII

VSEBNOST ALKOHOLA

Dejanski volumenski odstotek alkohola v pijačah, ki vsebujejo več kot 1,2 volumenskega odstotka alkohola, se označi s številko na največ eno decimalno mesto natančno. Številki sledi simbol „vol. %“, pred njo pa je lahko navedena beseda „alkohol“ ali okrajšava „alk“.

Delež alkohola se določi pri 20 °C.

Pozitivno in negativno dovoljeno odstopanje glede navedbe volumenskega odstotka alkohola, izraženega v absolutnih vrednostih, je navedeno v naslednji tabeli. Uporablja se ne glede na odstopanje, ki izhaja iz analizne metode za določanje deleža alkohola.

Opis pijače	Pozitivno ali negativno odstopanje
1. Pivo pod oznako KN 2203 00 z vsebnostjo alkohola, ki ni večja od 5,5 vol. %; naravne pijače pod oznako KN 2206 00, pridobljene iz grozdja.	0,5 vol. %
2. Pivo z vsebnostjo alkohola, ki je večja od 5,5 vol. %; gazirane pijače pod oznako KN 2206 00, pridobljene iz grozdja, jabolčni in hruškovi mošti, sadno vino in podobno, pridobljeno iz drugega sadja kot grozdja, ki so ali niso polpeneči ali peneči; medica.	1 vol. %
3. Pijače, ki vsebujejo macerirano sadje ali dele rastlin.	1,5 vol. %
4. Vse ostale pijače, ki vsebujejo več kot 1,2 volumenskega odstotka alkohola.	0,3 vol. %

PRILOGA XIII

PRIPOROČENI VNOSI

DEL A – PRIPOROČENI DNEVNI VNOSI VITAMINOV IN MINERALOV (ODRASLI)

1. Vitamini in minerali, ki se lahko navedejo, ter njihovi priporočeni dnevni vnosi (PDV)

Vitamin A (µg)	800	Klorid (mg)	800
Vitamin D (µg)	5	Kalcij (mg)	800
Vitamin E (mg)	12	Fosfor (mg)	700
Vitamin K (µg)	75	Magnezij (mg)	375
Vitamin C (mg)	80	Železo (mg)	14
Tiamin (mg)	1,1	Cink (mg)	10
Riboflavin (mg)	1,4	Baker (mg)	1
Niacin (mg)	16	Mangan (mg)	2
Vitamin B6 (mg)	1,4	Fluorid (mg)	3,5
Folna kislina (µg)	200	Selen (µg)	55
Vitamin B12 (µg)	2,5	Krom (µg)	40
Biotin (µg)	50	Molibden (µg)	50
Pantotenska kislina (mg)	6	Jod (µg)	150
Kalij (mg)	2 000		

2. Znatna količina vitaminov in mineralov

Pri določitvi znatne količine je praviloma treba upoštevati naslednje vrednosti:

- v primeru proizvodov, ki niso pijače, 15 % priporočenih dnevnih vnosov, navedenih v točki 1, na 100 g ali 100 ml,
- v primeru pijač 7,5 % priporočenih dnevnih vnosov, navedenih v točki 1, na 100 g ali 100 ml, ali
- 15 % priporočenih dnevnih vnosov, navedenih v točki 1, na porcijo, če pakiranje vsebuje eno samo porcijo.

DEL B – PRIPOROČENI DNEVNI VNOSI ENERGIJE IN IZBRANIH HRANIL, RAZEN VITAMINOV IN MINERALOV (ODRASLI)

Energijska vrednost ali hranilo	Priporočeni vnos
Energijska vrednost	8 400 kJ/2 000 kcal
Skupne maščobe	70 g
Nasičene maščobe	20 g
Ogljikovi hidrati	260 g
Sladkorji	90 g
Beljakovine	50 g
Sol	6 g

PRILOGA XIV

PRETVORBENI FAKTORJI

PRETVORBENI FAKTORJI ZA IZRAČUN ENERGIJSKE VREDNOSTI

Energijska vrednost, ki se navede, se izračuna z naslednjimi pretvorbenimi faktorji:

— ogljikovi hidrati (razen poliolov)	17 kJ/g – 4 kcal/g
— poliola	10 kJ/g – 2,4 kcal/g
— beljakovine	17 kJ/g – 4 kcal/g
— maščobe	37 kJ/g – 9 kcal/g
— salatri	25 kJ/g – 6 kcal/g
— alkohol (etanol)	29 kJ/g – 7 kcal/g
— organske kisline	13 kJ/g – 3 kcal/g
— prehranske vlaknine	8 kJ/g – 2 kcal/g
— eritritol	0 kJ/g – 0 kcal/g

PRILOGA XV

NAVAJANJE IN PRIKAZ OZNAČBE HRANILNE VREDNOSTI

Merske enote, ki se uporabijo na označbi hranilne vrednosti za energijsko vrednost (kilodžuli (kJ) in kilokalorije (kcal)) in maso (grami (g), miligrami (mg) ali mikrogrami (µg)), ter vrstni red predstavitve informacij so po potrebi naslednji:

energijska vrednost	kJ/kcal
maščobe	g
od tega	
— nasičene maščobe	g
— enkrat nenasičene maščobe	g
— večkrat nenasičene maščobe	g
ogljikovi hidrati	g
od tega	
— sladkorji	g
— poliola	g
— škrob	g
prehranske vlaknine	g
beljakovine	g
sol	g
vitamini in minerali	enote, opredeljene v točki 1 dela A Priloge XIII

DIREKTIVE

DIREKTIVA 2011/83/EU EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 25. oktobra 2011

o pravicah potrošnikov, spremembi Direktive Sveta 93/13/EGS in Direktive 1999/44/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Sveta 85/577/EGS in Direktive 97/7/ES Evropskega parlamenta in Sveta

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽²⁾,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽³⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Direktiva Sveta 85/577/EGS z dne 20. decembra 1985 za varstvo potrošnika v primeru pogodb, sklenjenih zunaj poslovnih prostorov ⁽⁴⁾, in Direktiva 97/7/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 1997 o varstvu potrošnikov glede sklepanja pogodb pri prodaji na daljavo ⁽⁵⁾ določata številne pogodbene pravice za potrošnike.

(2) Navedene direktive so bile pregledane ob upoštevanju izkušenj glede poenostavitve in posodobitve veljavnih

pravil, odstranitve nedoslednosti in zmanjšanja nezaželenih vrzeli v pravilih. Ta pregled je pokazal, da bi bilo navedeni direktivi ustrezno nadomestiti z eno samo direktivo. Zato bi morala ta direktiva določiti standardna pravila za skupne vidike pogodb, sklenjenih na daljavo, in pogodb, sklenjenih zunaj poslovnih prostorov, in se oddaljiti od pristopa minimalnega usklajevanja iz predhodnih direktiv, državam članicam pa dovoliti, da ohranijo ali sprejmejo nacionalna pravila za določene vidike.

(3) Člen 169(1) in točka (a) člena 169(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) predvidevata, da Unija z ukrepi, ki jih sprejme v skladu s členom 114 Pogodbe, prispeva k doseganju visoke ravni varstva potrošnikov.

(4) V skladu s členom 26(2) PDEU notranji trg zajema območje brez notranjih meja, na katerem so zagotovljeni prost pretok blaga, storitev in svoboda ustanavljanja. Uskladitev določenih vidikov potrošniških pogodb, sklenjenih na daljavo ali zunaj poslovnih prostorov, je nujna za spodbujanje dejanskega potrošniškega notranjega trga, na katerem bi vladalo pravo ravnoesje med visoko ravno varstva potrošnikov in konkurenčnostjo podjetij, obenem pa bi bilo zagotovljeno spoštovanje načela subsidiarnosti.

(5) Čezmejne možnosti prodaje na daljavo, ki bi morale biti med glavnimi oprijemljivimi rezultati notranjega trga, niso v celoti izkoriščene. V primerjavi z znatno rastjo domače prodaje na daljavo v zadnjih nekaj letih je bila rast čezmejne prodaje nizka. Ta razlika je zlasti pomembna za spletno prodajo, ki ima velike možnosti za nadaljnjo rast. Možnosti čezmejnih pogodb, sklenjenih zunaj poslovnih prostorov (neposredna prodaja), ovirajo številni dejavniki, vključno z različnimi nacionalnimi pravili za varstvo potrošnikov, ki jih industrija mora upoštevati. V primerjavi z rastjo neposredne prodaje na domačem trgu v zadnjih nekaj letih, zlasti v storitvenem sektorju, na primer v javnih službah, se število potrošnikov, ki čezmejne nakupe opravljajo prek takšnega kanala, ni spremenilo. Mala in srednja podjetja (vključno s posameznimi trgovci) ali zastopniki podjetij za neposredno prodajo bi morali biti v odziv na povečane poslovne priložnosti v številnih državah članicah bolj

⁽¹⁾ UL C 317, 23.12.2009, str. 54.

⁽²⁾ UL C 200, 25.8.2009, str. 76.

⁽³⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 23. junija 2011 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 10. oktobra 2011.

⁽⁴⁾ UL L 372, 31.12.1985, str. 31.

⁽⁵⁾ UL L 144, 4.6.1997, str. 19.

- naklonjeni iskanju poslovnih priložnosti v drugih državah članicah, zlasti na obmejnih območjih. Zato bo popolna uskladitev nekaterih vidikov informiranja potrošnikov in pravice do odstopa pri pogodbah, sklenjenih na daljavo in pogodbah, sklenjenih zunaj poslovnih prostorov, prispevala k visoki ravni varstva potrošnikov in boljšemu delovanju notranjega trga za poslovanje med podjetji in potrošniki.
- (6) Določena razhajanja znatno ovirajo delovanje notranjega trga, kar vpliva na trgovce in potrošnike. Ta razhajanja zvišujejo stroške usklajevanja za trgovce, ki se želijo ukvarjati s čezmejno prodajo blaga ali opravljanjem storitev. Poleg tega nesorazmerna razdrobljenost zmanjšuje zaupanje potrošnikov v notranji trg.
- (7) Popolna uskladitev nekaterih ključnih zakonodajnih vidikov bi morala znatno povečati pravno varnost potrošnikov in trgovcev. Potrošniki in trgovci bi morali imeti možnost zanesti se na enotni zakonodajni okvir, temelječ na jasno opredeljenih pravnih pojmi, ki bodo urejali določene vidike pogodb med podjetji in potrošniki po vsej Uniji. Učinek take uskladitve bi moral biti odprava ovir, ki izhajajo iz razdrobljenosti pravil, in dokončna vzpostavitev notranjega trga na tem področju. Te ovire se lahko odpravijo samo z vzpostavitvijo enotnih pravil na ravni Unije. Potrošniki bi morali poleg tega uživati visoko raven varstva po vsej Uniji.
- (8) Zakonodajni vidiki, ki jih je treba uskladiti, bi morali zadevati le pogodbe, ki jih med sabo sklenejo trgovci in potrošniki. Ta direktiva zato ne bi smela vplivati na nacionalno pravo na področju pogodb o zaposlitvi, pogodb o dednih pravicah, pogodb na področju družinskega prava ter pogodb na področju prava gospodarskih družb.
- (9) Ta direktiva določa pravila o informacijah, ki se zagotavljajo za pogodbe, sklenjene na daljavo, pogodbe, sklenjene zunaj poslovnih prostorov, ter pogodbe, ki niso pogodbe, sklenjene na daljavo ali zunaj poslovnih prostorov. Ta direktiva ureja tudi pravico do odstopa za pogodbe, sklenjene na daljavo, in pogodbe, sklenjene zunaj poslovnih prostorov, in usklajuje določene določbe v zvezi z izpolnitvijo ter drugih vidikov pogodb med podjetji in potrošniki.
- (10) Ta direktiva ne bi smela posegati v Uredbo (ES) št. 593/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o pravu, ki se uporablja za pogodbeno obligacijska razmerja (Rim I) ⁽¹⁾.
- (11) Ta direktiva ne bi smela posegati v predpise Unije glede določenih sektorjev, kot so zdravila za človeško uporabo, medicinski pripomočki, zasebnost in elektronske komunikacije, pravice pacientov v čezmejnem zdravstvenem varstvu, označevanje živil ter notranji trg za električno energijo in zemeljski plin.
- (12) Zahteve po informacijah iz te direktive bi morale dopolnjevati zahteve po informacijah iz Direktive 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o storitvah na notranjem trgu ⁽²⁾ in Direktive 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2000 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, zlasti elektronskega poslovanja na notranjem trgu (Direktiva o elektronskem poslovanju) ⁽³⁾. Države članice bi morale ohraniti možnost uvedbe dodatnih obveznosti glede informacij, ki se uporabljajo za ponudnike storitev s sedežem na njihovem ozemlju.
- (13) Države članice bi morale ohraniti pristojnost v skladu s pravom Unije, da uporabijo določbe te direktive tudi na področjih izven njenega področja uporabe. Tako lahko države članice ohranijo ali uvedejo nacionalno zakonodajo, ki je skladna z določbami te direktive ali določenimi njenimi določbami v zvezi s pogodbami, ki ne spadajo v področje uporabe te direktive. Države članice se lahko na primer odločijo razširiti uporabo pravil te direktive na pravne osebe ali fizične osebe, ki niso potrošniki v smislu te direktive, kot so nevladne organizacije, novo ustanovljena podjetja ali mala in srednja podjetja. Podobno lahko države članice določbe te direktive uporabijo za pogodbe, ki niso pogodbe, sklenjene na daljavo v smislu te direktive, na primer, ker niso sklenjene v okviru organiziranega programa za ponujanje blaga ali storitev na daljavo. Poleg tega lahko države članice tudi ohranijo ali uvedejo nacionalne določbe na področjih, ki jih ta direktiva posebej ne ureja, kot so dodatna pravila glede prodajnih pogodb, vključno v zvezi z dostavo blaga ali obveznosti v zvezi z obveščanjem v času veljavnosti pogodbe.
- (14) Ta direktiva glede elementov pogodbenega prava, ki v njej niso urejeni, ne bi smela vplivati na nacionalno pravo na področju pogodbenega prava. Zato ta direktiva ne bi smela posegati v nacionalno pravo, ki ureja na primer sklenitev ali veljavnost pogodbe (na primer v primeru odsotnosti soglasja). Podobno ta direktiva ne bi smela vplivati na nacionalno pravo v zvezi s splošnimi pogodbenimi pravnimi sredstvi, pravili na področju javne gospodarske ureditve, na primer pravili glede pretiranih ali oderuških cen in pravili glede neetičnih pravnih poslov.

⁽¹⁾ UL L 177, 4.7.2008, str. 6.

⁽²⁾ UL L 376, 27.12.2006, str. 36.

⁽³⁾ UL L 178, 17.7.2000, str. 1.

- (15) Ta direktiva ne bi smela usklajevati jezikovnih zahtev, ki veljajo za potrošniške pogodbe. Države članice lahko zato v nacionalnem pravu ohranijo ali uvedejo jezikovne zahteve v zvezi s pogodbenimi informacijami in pogodbenimi pogoji.
- (16) Ta direktiva ne bi smela vplivati na nacionalno pravo glede pravnega zastopanja, kot so pravila v zvezi z osebo, ki deluje v imenu trgovca ali namesto njega (na primer posrednik ali skrbnik). Države članice bi morale ostati pristojne za to področje. Ta direktiva bi se morala uporabljati za vse trgovce, javne ali zasebne.
- (17) Opredelitev pojma potrošnik bi morala zajeti fizične osebe, ki delujejo zunaj svoje trgovske, poslovne ali obrtne dejavnosti ali poklica. Vendar bi morala v primeru pogodb z dvojnim namenom ta oseba šteti kot potrošnik, kadar je pogodba sklenjena deloma za namene dejavnosti in deloma zunaj okvira trgovske dejavnosti te osebe, namen trgovske dejavnosti pa je tako omejen, da ne prevladuje v celotnem kontekstu pogodbe.
- (18) Ta direktiva ne vpliva na svobodo držav članic, da v skladu s pravom Unije opredelijo, kaj šteje kot storitev splošnega gospodarskega pomena, kako bi morale biti te storitve organizirane in financirane v skladu s pravili o državni pomoči in katere posebne obveznosti bi morale zanje veljati.
- (19) Digitalna vsebina so podatki, ki nastanejo in so posredovani v digitalni obliki, kot so računalniški programi, aplikacije, igrice, glasba, video posnetki ali besedilo, ne glede na to, ali se do njih dostopa s pomočjo prenosa podatkov ali sprotnega predvajanja, iz oprijemljivih medijev ali na kakšen drug način. Pogodbe za dobavo digitalne vsebine bi morale biti znotraj področja uporabe te direktive. Če je digitalna vsebina dobavljena na oprijemljivem mediju, kot je CD ali DVD, bi to moralo šteti kot blago v smislu te direktive. Podobno kot pri pogodbah za dobavo vode, plina ali električne energije, ki niso naprodaj v omejenem obsegu ali določeni količini, ali daljinsko ogrevanje, se za namen te direktive pogodbe za digitalno vsebino, ki se ne dobavi na oprijemljivem mediju, ne bi smele opredeliti niti kot prodajne pogodbe niti kot pogodbe o opravljanju storitev. Za takšne pogodbe bi moral imeti potrošnik pravico do odstopa, razen če je odobril začetek izvajanja pogodbe znotraj odstopnega roka in se zaveda, da bo posledično izgubil pravico do odstopa od pogodbe. Poleg zahtev po splošnih informacijah bi moral trgovec potrošnika obvestiti o funkcionalnosti in ustrezni interoperabilnosti digitalne vsebine. Pojem funkcionalnosti bi se moral nanašati na načine, na katere se digitalna vsebina lahko uporabi, na primer za sledenje vedenja potrošnikov; nanašati bi se moral tudi na odsotnost ali prisotnost kakršnih koli tehničnih omejitev, kot so zaščita prek upravljanja z digitalnimi pravicami ali regijsko kodiranje. Pojem ustrezne interoperabilnosti je namenjen opisu informacij o standardnem strojnem in programskem okolju, s katerim je skladna digitalna vsebina, na primer operacijski sistem, potrebna različica in določene lastnosti strojne opreme. Komisija bi morala v zvezi s tem preučiti potrebo po dodatnem usklajevanju predpisov v zvezi z digitalno vsebino in po potrebi pripraviti zakonodajni predlog v zvezi s tem.
- (20) Opredelitev pojma pogodbe, sklenjene na daljavo, bi morala zajemati vse primere, v katerih se pogodba sklene med trgovcem in potrošnikom na podlagi organiziranega programa za prodajo blaga ali ponujanje storitev na daljavo, z izključno uporabo enega ali več sredstev komuniciranja na daljavo (kot so prodaja po pošti, splet, telefon ali telefaks), vse do in vključno s trenutkom sklenitve pogodbe. Ta opredelitev bi morala zajeti tudi situacije, kadar potrošnik obišče prostore podjetja zgolj za namen zbiranja informacij o blagu ali storitvah in se naknadno pogaja ter sklene pogodbo na daljavo. Nasprotno se pogodba, o kateri se strani pogajata v poslovnih prostorih trgovca in ki je dokončno sklenjena prek sredstev komuniciranja na daljavo, ne bi smela obravnavati kot pogodba, sklenjena na daljavo. Prav tako se pogodba, začeta prek sredstev komuniciranja na daljavo in dokončno sklenjena v poslovnih prostorih trgovca, ne bi smela obravnavati kot pogodba, sklenjena na daljavo. Podobno pojem pogodbe, sklenjene na daljavo, ne bi smel zajemati rezervacij, ki jih opravi potrošnik prek sredstev komuniciranja na daljavo, da zaprosi za storitev strokovnjaka, kot na primer, kadar se potrošnik po telefonu naroči pri frizerju. Pojem organiziranega programa za ponujanje blaga ali storitev na daljavo bi moral vključevati tudi programe, ki jih ponuja tretja stran, ki ni trgovec, vendar jo trgovec uporabi, kot je na primer spletna platforma. Ne bi pa smel vključevati primerov, ko spletna mesta ponujajo zgolj informacije o trgovcu, njegovem blagu in/ali storitvah ter o njegovih kontaktnih podatkih.
- (21) Pogodbo, sklenjeno zunaj poslovnih prostorov, bi bilo treba opredeliti kot pogodbo, ki se sklene ob hkratni fizični navzočnosti trgovca in potrošnika zunaj poslovnih prostorov trgovca, na primer na domu ali delovnem mestu potrošnika. Zunaj poslovnih prostorov je potrošnik potencialno lahko pod psihološkim pritiskom ali se lahko znajde v nepričakovani situaciji, ne glede na to, ali je potrošnik dal pobudo za obisk trgovca ali ne. Opredelitev pogodbe, sklenjene zunaj poslovnih prostorov, bi morala vključevati tudi primere, ko je potrošnik zunaj poslovnih prostorov osebno in individualno obravnavan, pogodba pa je sklenjena nemudoma po tem v poslovnih prostorih trgovca ali prek sredstev komuniciranja na daljavo. Opredelitev pogodbe, sklenjene zunaj poslovnih prostorov, ne bi smela zajemati primerov, ko trgovec najprej pride k potrošniku domov, zgolj zato, da opravi meritve ali oceno brez kakršne koli

obveznosti potrošnika, in je potem pogodba sklenjena naknadno v poslovnih prostorih trgovca ali prek sredstev komuniciranja na daljavo na podlagi trgovčeve ocene. V teh primerih se pogodba ne sme šteti kot sklenjena takoj po tem, ko je trgovec nagovoril potrošnika, če je potrošnik imel čas za razmislek o trgovčevi oceni preden je sklenil pogodbo. Nakupe, opravljene med izletom, ki ga organizira trgovec in med katerim so nabavljeni proizvodi na promociji in ponujeni v prodajo, bi bilo treba obravnavati kot pogodbo, sklenjeno zunaj poslovnih prostorov.

(22) Poslovni prostori bi morali vključevati prostore v kateri koli obliki (na primer trgovine, stojnice ali prikolice), ki jih trgovec uporablja kot stalni ali običajni poslovni obrat. Stojnice na tržnicah in sejmihi bi bilo treba obravnavati kot poslovne prostore, če izpolnjujejo ta pogoji. Maloprodajni prostori, v katerih trgovec sezonsko opravlja svojo dejavnost, na primer v času turistične sezone v smučarskem središču ali na morskem letovišču, bi se morali obravnavati kot poslovni prostori, saj trgovec v navedenih prostorih običajno opravlja svojo dejavnost. Javno dostopni prostori, kot so ceste, nakupovalna središča, plaže, športni objekti in javni prevoz, ki jih trgovec izjemoma uporablja za opravljanje poslovnih dejavnosti, pa tudi zasebni domovi ali delovna mesta se ne bi smeli obravnavati kot poslovni prostori. Poslovne prostore osebe, ki deluje v imenu ali za račun trgovca, kakor je opredeljen v tej direktivi, bi bilo treba obravnavati kot poslovne prostore v smislu te direktive.

(23) Trajnostni nosilci podatkov bi potrošniku morali omogočati shranjevanje informacij dokler je to potrebno za zaščito njegovih interesov, ki izhajajo iz odnosa s trgovcem. Takšni nosilci bi morali vključevati zlasti papir, ključ USB, CD-ROM-e, DVD-je, spominske kartice ali trde diske računalnikov ter e-pošto.

(24) Javna dražba pomeni, da se trgovci in potrošniki udeležijo dražbe ali jim je dana možnost, da se je osebno udeležijo. Trgovec potrošniku ponudi blago ali storitve po ponudbenem postopku, ki je zakonsko dovoljen v nekaterih državah članicah in je namenjen ponujanju blaga ali storitev v javno prodajo. Uspešni ponudnik je zavezan kupiti blago ali storitve. Uporaba spletnih forumov za namene dražbe, ki so na voljo potrošnikom in trgovcem, se ne bi smela obravnavati kot javna dražba v smislu te direktive.

(25) Ta direktiva bi morala zajeti pogodbe o daljinskem ogrevanju, podobno kot pogodbe za dobavo vode, plina ali

električne energije. Daljinsko ogrevanje pomeni dobavo toplote, med drugim v obliki pare ali vroče vode, iz osrednjega vira proizvodnje prek prenosnega in distribucijskega sistema v več stavb z namenom ogrevanja.

(26) V zvezi s pogodbami glede prenosa nepremičnin ali pravic na nepremičnini ali zagotavljanja ali pridobivanja takšnih nepremičnin ali pravic, pogodbami za izgradnjo novih stavb ali bistveno spremembo obstoječih stavb ter pogodbami za najem stanovanjskega objekta za bivalne namene se že uporabljajo številne posebne zahteve nacionalne zakonodaje. Te pogodbe vključujejo na primer prodajo še nezgrajene nepremičnine in nakup s posojilom. Določbe te direktive niso ustrezne za te pogodbe, ki bi zato morale biti izvezte iz njenega področja uporabe. Bistvena sprememba je sprememba, ki jo je mogoče primerjati z izgradnjo nove stavbe, na primer, kadar se ohrani le pročelje stare stavbe. Pogodbe o opravljanju storitev, zlasti tiste, ki se nanašajo zlasti na izgradnjo prizidkov k stavbam (na primer garaže ali verande) in tiste, ki se nanašajo na popravilo in prenovu stavb, ki ne vključuje bistvene spremembe, bi morale spadati v področje uporabe te direktive, tako kot pogodbe v zvezi s storitvami nepremičninskega agenta in pogodbe o najemu stanovanjskega objekta za druge namene kot za bivanje.

(27) Storitve prevoza zajemajo prevoz potnikov in prevoz blaga. Prevoz potnikov ne bi smel spadati v področje uporabe te direktive, saj je urejen z drugo zakonodajo Unije, ali, v primeru javnega prometa in taksijev z zakonodajo na nacionalni ravni. Vendar pa bi se morale določbe te direktive za zaščito potrošnikov pred prekomernimi pristojbinami za uporabo načina plačila ali pred skritimi stroški uporabljati tudi za pogodbe na področju prevoza potnikov. Pri prevozu blaga in najemu avtomobila, v kolikor veljata za storitvi, bi morali biti potrošniki deležni varstva v skladu s to direktivo, z izjemo pravice do odstopa od pogodbe.

(28) Da bi se izognile nalaganju upravnega bremena na trgovce, lahko države članice sklenejo, da te direktive ne bodo uporabljale za prodajo blaga ali storitev manjše vrednosti zunaj poslovnih prostorov. Denarno mejno vrednost bi bilo treba določiti dovolj nizko, da bi izključili le nakupe majhnega pomena. Državam članicam bi moralo biti dovoljeno, da to vrednost določijo v svojih nacionalnih zakonodajah, pod pogojem, da ne presega 50 EUR. Če potrošnik hkrati sklene dve ali več pogodb s povezano vsebino, bi moral biti skupni strošek le-teh upoštevan pri izračunu te mejne vrednosti.

- (29) Socialne storitve imajo bistveno drugačne značilnosti, kar se odraža tudi v zakonodaji tega sektorja, deloma na ravni Unije in deloma na nacionalni ravni. Socialne storitve zajemajo na eni strani storitve za posebej prikrajšane osebe ali osebe z nizkimi dohodki ter storitve za osebe in družine, ki potrebujejo pomoč pri opravljanju vsakodnevnih rutinskih opravil, na drugi strani pa storitve za vse osebe s posebnimi potrebami do pomoči, podpore, varstva ali spodbude v določenem življenjskem obdobju. Socialne storitve med drugim zajemajo tudi storitve za otroke in mlade, storitve pomoči družinam, starše samohranilce in starejše osebe ter storitve za migrante. Socialne storitve zajemajo tako storitve kratkotrajne kot dolgotrajne nege, na primer storitve opravljene s strani služb za oskrbo na domu, ali opravljene v okviru centrov, ki zagotavljajo pogoje za samostojno življenje, in stanovanjskih domovih ali namestitvenih objektih („domovi za bolniško nego“). Socialne storitve ne zajemajo le storitev, ki jih zagotavlja država na nacionalni, regionalni ali lokalni ravni, prek ponudnikov, pooblaščenih s strani države, ali dobrodelnih organizacij, ki jih država priznava, temveč tudi storitve zasebnih ponudnikov. Določbe te direktive niso ustrezne za socialne storitve, ki bi zato morale biti izključene iz njenega področja uporabe.
- (30) Zdravstveno varstvo zahteva posebno ureditev zaradi tehnične zapletenosti, pomena, ki ga ima kot storitev splošnega interesa in zaradi obsežnega financiranja iz javnih sredstev. Zdravstveno varstvo je v Direktivi 2011/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2011 o uveljavljanju pravic pacientov pri čezmejnem zdravstvenem varstvu⁽¹⁾ opredeljeno kot „zdravstvene storitve, ki jih za paciente opravljajo zdravstveni delavci, da bi ocenili, ohranili ali obnovili njihovo zdravstveno stanje, vključno z izdajo in zagotovitvijo zdravil in medicinskih pripomočkov ter izdajanjem receptov zanje“. Zdravstveni delavec je v navedeni direktivi opredeljen kot zdravnik, medicinski tehnik, pristojen za splošno oskrbo, zobozdravnik, babica ali farmacevt v smislu Direktive 2005/36/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. septembra 2005 o priznavanju poklicnih kvalifikacij⁽²⁾ ali drug strokovnjak, ki izvaja dejavnosti v sektorju zdravstvenega varstva, omejene na regulirane poklice, kakor je določeno v točki (a) člena 3(1) Direktive 2005/36/ES, ali oseba, ki velja za zdravstvenega delavca v skladu z zakonodajo države članice zdravljenja. Določbe te direktive niso ustrezne za področje zdravstvenega varstva, zato bi bilo treba ta sektor izključiti iz njenega področja uporabe.
- (31) Igre na srečo bi morale biti izključene iz področja uporabe te direktive. Dejavnosti iger na srečo so tiste, pri katerih gre za denarne vloške, vključno z loterijo, igralništvom v kazinojih in stavami. Državam članicam bi moralo biti dovoljeno, da v zvezi s temi dejavnostmi sprejmejo druge, tudi strožje ukrepe za varstvo potrošnikov.
- (32) Obstoječa zakonodaja Unije, med drugim o finančnih storitvah, paketnih potovanjih in uporabi nepremičnin na podlagi časovnega zakupa vsebuje številna pravila o varstvu potrošnikov. Ta direktiva se zato ne bi smela uporabljati za pogodbe na teh področjih. V zvezi s finančnimi storitvami bi morali spodbujati države članice, da se pri sprejemanju zakonov na področjih, ki niso urejena na ravni Unije, zgledujejo po obstoječi zakonodaji Unije na tem področju tako, da se zagotovijo enaki konkurenčni pogoji za vse potrošnike in vse pogodbe v zvezi s finančnimi storitvami.
- (33) Trгоvec bi moral biti zavezan, da potrošnika vnaprej obvesti o morebitni ureditvi, zaradi katere mora potrošnik trgovcu plačati polog, vključno z ureditvijo, po kateri se blokira neki znesek na potrošnikovi kreditni ali bančni plačilni kartici.
- (34) Trгоvec bi moral potrošniku dati jasne in razumljive informacije, preden potrošnika zavezuje pogodba, sklenjena na daljavo ali pogodba, sklenjena zunaj poslovnih prostorov, pogodba, ki ni pogodba, sklenjena na daljavo ali zunaj poslovnih prostorov, ali vsaka druga ustrezna ponudba. Pri zagotavljanju teh informacij bi moral trgovec upoštevati posebne potrebe potrošnikov, ki so posebej ranljivi zaradi svoje duševne, fizične ali psihološke hibe, starosti ali lahkovernosti na način, ki ga trgovec lahko razumno predvidi. Vendar upoštevanje takih posebnih potreb ne bi smelo privedi do različnih ravni varstva potrošnikov.
- (35) Informacije, ki jih potrošniku zagotovi trgovec, bi morale biti obvezne in se jih ne bi smelo spreminjati. Kljub temu bi morali imeti pogodbeni stranki možnost, da se izrecno dogovorita o spremembi vsebine naknadno sklenjene pogodbe, na primer glede dostave.
- (36) Pri pogodbah, sklenjenih na daljavo, bi bilo treba zahteve po informiranju prilagoditi tako, da upoštevajo tehnične omejitve nekaterih medijev, kot so omejitve števila znakov na zaslonih nekaterih mobilnih telefonov ali časovno omejitve prodajnih oglasov na televiziji. V teh primerih mora trgovec izpolnjevati minimalni sklop zahtev po informacijah in potrošnika napotiti k drugemu viru informacij, na primer z zagotovitvijo brezplačne telefonske številke ali povezave na spletno stran trgovca, na kateri so ustrezne informacije neposredno in preprosto dostopne. Kar zadeva zahtevo o obveščanju potrošnika o stroških vračila blaga, ki ga zaradi njegove narave ni mogoče vrniti na običajen način po pošti, se bo štel, da je izpolnjena, če na primer trgovec določi enega prevoznika (na primer tistega, ki ga je izbral za dostavo blaga) in eno ceno za vračilo stroškov blaga. Kadar

⁽¹⁾ UL L 88, 4.4.2011, str. 45.

⁽²⁾ UL L 255, 30.9.2005, str. 22.

trговец ne more vnaprej na razumen način izračunati stroškov vračila blaga, na primer, ker trговец sam ne ponuja organizacije vračila blaga, bi moral trговец podati izjavo, da bo te stroške treba plačati in da bodo morda visoki, skupaj z razumno oceno najvišjih stroškov, ki bi lahko temeljila na stroških dostave potrošniku.

potrošnik več kosov blaga naroči z enkratnim naročilom, vendar se blago dostavi ločeno, bi se odstopni rok moral izteči 14 dni od dneva, ko potrošnik pridobi fizično materialno posest zadnjega kosa blaga. Kadar se blago dostavi v več pošiljkah ali kosih, bi se moral odstopni rok izteči 14 dni od dneva, ko potrošnik pridobi fizično posest na zadnji pošiljki ali kosu.

(37) Potrošnik pri prodaji na daljavo ne more videti blaga pred sklenitvijo pogodbe, zato bi moral imeti pravico do odstopa od pogodbe. Iz istega razloga bi moral imeti potrošnik možnost, da kolikor je potrebno preskusi in pregleda blago, ki ga je kupil, da se prepriča o naravi, lastnostih in delovanju blaga. V primeru pogodb, sklenjenih zunaj poslovnih prostorov, bi potrošnik moral imeti pravico do odstopa od pogodbe zaradi morebitnega elementa presenečenja in/ali psihološkega pritiska. Z odstopom od pogodbe bi morala prenehati veljati obveznost pogodbenih strank glede izpolnitve pogodbe.

(41) Da se zagotovi pravna varnost, je primerno, da bi se Uredba Sveta (EGS, Euratom) št. 1182/71 z dne 3. junija 1971 o določitvi pravil glede rokov, datumov in iztekov rokov ⁽¹⁾ uporabljala pri izračunu rokov iz te direktive. Zato bi bilo treba šteti, da so vsi roki v tej direktivi izraženi v koledarskih dnevih. Če se šteje, da rok, izražen v dnevih, začne teči v trenutku, ko se zgodi neki dogodek ali se izvrši neko dejanje, se dan, ko se ta dogodek zgodi ali ko se to dejanje izvrši, pri računanju zadevnega roka ne bi smel upoštevati.

(38) Spletna mesta bi morala pri poslovanju najpozneje na začetku postopka naročanja jasno in čitljivo navesti, ali obstajajo kakršne koli omejitve za dostavo in katere oblike plačila se sprejemajo.

(42) Določbe o pravici do odstopa ne bi smele posegati v zakonodajo in predpise držav članic v zvezi z odpovedjo ali neizvršljivostjo pogodbe niti v potrošnikovo pravico, da svoje pogodbene obveznosti izpolni pred rokom, določenim v pogodbi.

(39) Pomembno je zagotoviti, da lahko pri pogodbah, sklenjenih na daljavo, in ki so sklenjene prek spletne strani, potrošnik v celoti prebere in razume glavne elemente pogodbe, preden odda naročilo. V ta namen bi morala imeti ta direktiva določbo, po kateri bi morali ti elementi biti vidni blizu mesta potrditve oddaje naročila. Treba je tudi zagotoviti, da v teh primerih potrošnik lahko ugotovi, v katerem trenutku prevzame obveznost plačila trgovcu. Zato bi bilo treba potrošnikovo pozornost z nedvoumno formulacijo usmeriti predvsem k dejstvu, da oddaja naročila zajema obveznost plačila trgovcu.

(43) Če pred sklenitvijo pogodbe, sklenjene na daljavo ali zunaj poslovnih prostorov, potrošnik od trgovca ni prejel ustreznih informacij, bi bilo treba odstopni rok podaljšati. Vendar pa bi bilo treba zaradi zagotavljanja pravne varnosti, kar zadeva dolžino odstopnega roka, uvesti dvanajstmesečni zastaralni rok.

(40) Dolžina sedanjih odstopnih rokov se razlikuje med državami članicami ter med pogodbami, sklenjenimi na daljavo, in pogodbami, sklenjenimi zunaj poslovnih prostorov, kar povzroča pravno negotovost in stroške usklajevanja. Za vse pogodbe, sklenjene na daljavo, in pogodbe, sklenjene zunaj poslovnih prostorov, bi bilo treba uporabljati enak odstopni rok. V primeru pogodb o opravljanju storitev bi se moral odstopni rok izteči 14 dni po sklenitvi pogodbe. V primeru prodajnih pogodb bi se moral odstopni rok izteči 14 dni po dnevu, ko potrošnik ali tretja stran, ki ni ponudnik poštinih storitev in ga imenuje potrošnik, pridobi fizično posest na blagu. Poleg tega bi moral potrošnik imeti možnost odstopa od pogodbe pred pridobitvijo fizične posesti na blagu. Če

(44) Različni načini uveljavljanja pravice do odstopa od pogodbe v državah članicah povzročajo stroške trgovcem, ki se ukvarjajo s čezmejno prodajo. Z uvedbo usklajenega vzorčnega odstopnega obrazca, ki ga lahko uporabi potrošnik, bi morali poenostaviti odstopni postopek in zagotoviti pravno varnost. Zato bi se morale države članice vzdržati dodajanja kakršnih koli predstavitvenih zahtev vzorčnemu obrazcu Unije, na primer glede velikosti pisave. Potrošnik bi moral ohraniti možnost, da prostovoljno odstopi od pogodbe na podlagi lastne izjave trgovcu, pod pogojem, da je izjava, iz katere izhaja odločitev o odstopu od pogodbe, nedvoumna. Tej zahtevi bi lahko ustrezalo pismo, telefonski klic ali vračilo blaga z jasno izjavo, vendar pa bi dokazno breme glede odstopa od pogodbe v rokih, določenih s to direktivo, moralo biti na strani potrošnika. Prav zato je v interesu potrošnika, da trgovcu sporoči odstop od pogodbe na trajnem nosilcu podatkov.

⁽¹⁾ UL L 124, 8.6.1971, str. 1.

- (45) Izkušnje kažejo, da številni potrošniki in trgovci raje komunicirajo prek spletne strani trgovca, zato bi moral imeti trgovec možnost, da potrošniku da na voljo možnost izpolnjevanja odstopnega obrazca na spletu. V tem primeru mora trgovec na primer po e-pošti nemudoma poslati potrdilo o prejemu.
- (46) V primeru odstopa od pogodbe bi moral trgovec povrniti vsa plačila, ki jih je prejel od potrošnika, tudi tista za kritje izdatkov, ki jih ima trgovec v zvezi z dostavo blaga potrošniku. Povračilo se ne bi smelo izplačati v obliki bona, razen če je potrošnik že prvotno transakcijo izvedel z boni ali jih je izrecno sprejel. Če potrošnik izrecno izbere določeno vrsto dostave (na primer hitro dostavo v 24 urah), čeprav je trgovec ponudil običajen in splošno sprejemljiv način dostave, ki bi povzročil nižje stroške, bi moral potrošnik plačati razliko v stroških med tema dvema načinoma dostave.
- (47) Nekateri potrošniki uveljavljajo svojo pravico do odstopa od pogodbe po tem, ko so uporabljali blago več, kot je potrebno za ugotavljanje narave, lastnosti in delovanja blaga. V takem primeru potrošnik ne bi smel izgubiti pravice do odstopa od pogodbe, moral pa bi biti odgovoren za kakršno koli zmanjšano vrednost blaga. Za namen ugotavljanja narave, lastnosti in delovanja blaga bi potrošnik moral z njim ravnati in ga pregledati samo na način, ki je dovoljen tudi v trgovini. Na primer, potrošnik bi lahko samo pomeril oblačilo, ne bi ga pa smel nositi. Potrošnik bi zato moral v odstopnem roku z blagom ravnati skrbno in ga tako tudi pregledati. Obveznosti v primeru odstopa od pogodbe potrošnika ne bi smele omejevati, da uveljavi svoje pravice do odstopa od pogodbe.
- (48) Od potrošnika bi se moralo zahtevati, da blago vrne najpozneje v 14 dneh po tem, ko je trgovca obvestil o svoji odločitvi, da odstopi od pogodbe. V primerih, ko trgovec ali potrošnik ne izpolnjujeta obveznosti v zvezi z uveljavljanjem pravice do odstopa od pogodbe, bi se morale uporabiti kazni, predvidene v nacionalni zakonodaji v skladu s to direktivo, ter predpisi pogodbenega prava.
- (49) Obstajati bi morale določene izjeme od pravice do odstopa, tako za pogodbe, sklenjene na daljavo, kot za pogodbe, sklenjene zunaj poslovnih prostorov. Pravica do odstopa od pogodbe bi lahko bila neprimerna na primer zaradi narave zadevnega blaga ali storitev. To velja na primer za vino, dobavljeno dolgo po sklenitvi pogodbe
- špekulativne narave, kjer je vrednost odvisna od tržnih nihanj („*vin en primeur*“). Uveljavljanje pravice do odstopa od pogodbe se ne bi smelo uporabljati niti za blago, ki je izdelano po potrošnikovih zahtevah ali ki mu je očitno prilagojeno, kot so zavesa, narejene po meri, niti za dobavo goriva, ki velja za blago, ki je po dostavi zaradi svoje narave neločljivo pomešano z drugimi predmeti. Odobritev pravice do odstopa od pogodbe potrošniku bi lahko bila tudi neustrezna v primeru določenih storitev, za katere sklenitev pogodbe pomeni rezervacijo zmogljivosti, ki jih lahko trgovec le stežka zapolni, če bi se uveljavljala pravica do odstopa. Takšen primer bi lahko bila rezervacija hotela ali počitniške hiše ali kulturnega ali športnega dogodka.
- (50) Potrošnik bi moral po eni strani imeti pravico do odstopa od pogodbe tudi, če je zaprosil za opravilo storitev pred koncem odstopnega roka. Če pa potrošnik po drugi strani uveljavlja pravico do odstopa od pogodbe, pa bi moralo biti trgovcu zagotovljeno, da prejme ustrezno plačilo za že opravljene storitve. Sorazmerni znesek bi moral biti izračunan na podlagi cene iz pogodbe, razen če potrošnik dokaže, da je sama skupna cena nesorazmerna; v tem primeru se znesek, ki se plača, izračuna na podlagi tržne vrednosti opravljenih storitev. Tržna vrednost bi morala biti določena glede na ceno enakovrednih storitev, ki so jih v času sklenitve pogodbe izvedli drugi trgovci. Potrošnik bi moral zato zahtevati izvedbo storitev pred koncem odstopnega roka s podajo izrecne zahteve, v primeru pogodbe, sklenjene zunaj poslovnih prostorov, pa na trajnem nosilcu podatkov. Podobno bi trgovec moral potrošnika prek trajnega nosilca podatkov obvestiti o kakršnih koli obveznostih glede plačila sorazmernih stroškov za že opravljene storitve. Za pogodbe, katerih predmet so tako blago kot storitve, bi morala pravila iz te direktive o vračilu blaga veljati za vidike v zvezi z blagom, za vidike v zvezi s storitvami pa bi moral veljati sistem odškodnin za storitve.
- (51) Glavne težave, s katerimi se srečujejo potrošniki, in eden izmed glavnih virov sporov s trgovci se nanašajo na dostavo blaga, vključno z blagom, ki se med prevozom izgubi ali poškoduje, ter dostave z zamudo ali delne dostave. Zato je primerno pojasniti in uskladiti nacionalna pravila o tem, kdaj bi se dostava morala izvesti. Kraj in način dostave ter pravila o določitvi pogojev glede prenosa lastništva nad blagom in trenutka tega prenosa bi morala ostati predmet nacionalnega prava, zato ta direktiva nanje ne bi smela vplivati. Pravila o dostavi iz te direktive bi morala vključevati možnost, da potrošnik tretji osebi dovoli, da v njegovem imenu fizično prevzame blago ali nadzor nad njim. Za potrošnika bi moralo veljati, da ima nadzor nad blagom, kadar ima on sam ali tretja oseba, ki jo imenuje, do blaga dostop, ki mu zagotavlja uporabo kot lastniku, ali možnost da blago ponovno proda (na primer ko prejme ključ ali pridobi posest nad dokumenti).

- (52) V primeru prodajnih pogodb je blago lahko dostavljeno na različne načine, bodisi takoj bodisi na kasnejši datum. Če se pogodbeni stranki ne dogovorita o točnem datumu dostave, bi moral trgovec dostavo blaga opraviti čim prej, vsekakor pa najpozneje v 30 dneh po dnevu sklenitve pogodbe. Pravila glede dostave z zamudo bi morala upoštevati tudi blago, ki je proizvedeno ali nabavljeno posebej za potrošnika in ga trgovec ne more ponovno uporabiti brez znatne škode. Zato bi moralo biti v tej direktivi pravilo, ki trgovcu v nekaterih okoliščinah zagotavlja dodaten razumen rok. Če trgovec blaga ni dostavil znotraj roka, ki je bil dogovorjen s potrošnikom, bi moral potrošnik, preden je možno, da odpove pogodbo, trgovca opozoriti, da blago dostavi v dodatnem razumnem roku, in imeti pravico do odpovedi pogodbe, če trgovec niti v tem dodatnem roku ne zagotovi dostave blaga. Vendar pa se to pravilo ne bi smelo uporabiti, če trgovec odkloni dostavo blaga z nedvoumno izjavo. Ne bi se smelo uporabiti v določenih okoliščinah, kadar je dostavni rok bistven, kot je na primer v primeru poročne obleke, ki bi morala biti dostavljena pred poroko. Prav tako se ne bi smelo uporabiti v okoliščinah, kadar potrošnik trgovca obvesti, da je dostava na določen dan bistvenega pomena. Za ta namen lahko potrošnik uporabi kontaktne podatke trgovca, dane v skladu s to direktivo. Če trgovec v teh posebnih primerih blaga ne dostavi pravočasno, bi moral biti potrošnik upravičen do odstopa od pogodbe takoj po izteku prvotno dogovorjenega dostavnega roka. Ta direktiva ne bi smela posegati v nacionalne določbe glede načina, v skladu s katerim bi potrošnik trgovca moral obvestiti o nameri, da od pogodbe odstopa.
- (53) Poleg pravice potrošnika po tej direktivi, da odstopi od pogodbe, če trgovec ni izpolnil svojih obveznosti glede dostave blaga v skladu s to direktivo, lahko potrošnik v skladu z veljavnim nacionalnim pravom uporabi tudi druga pravna sredstva, kot so odobritev dodatnega časovnega obdobja za dostavo trgovcu, zahteva za izpolnitev pogodbe, zadržanje plačila in povrnitev škode.
- (54) V skladu s členom 52(3) Direktive 2007/64/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra 2007 o plačilnih storitvah na notranjem trgu ⁽¹⁾ bi morale imeti države članice možnost, da ob upoštevanju potrebe po spodbujanju konkurenčnosti in uporabe učinkovitih plačilnih instrumentov trgovcem prepovedo ali omejijo pravico do zaračunavanja nadomestil potrošnikom. Trgovcem bi moralo biti v vsakem primeru prepovedano, da potrošnikom zaračunavajo stroške, ki presegajo stroške, ki jih trgovec nosi za uporabo določenega načina plačila.
- (55) Kadar trgovec potrošniku odpremi blago, lahko, v primeru izgube ali poškodbe blaga, pride do sporov glede trenutka prenosa tveganja. Zato bi morala ta direktiva zagotavljati varstvo potrošnika pred vsakršnim tveganjem izgube ali poškodbe blaga, preden nad njim pridobi fizično posest. Varstvo potrošnika bi moralo biti zagotovljeno med prevozom, ki ga organizira ali izvede trgovec, tudi če potrošnik med možnostmi, ki jih je ponudil trgovec, izbere poseben način dostave blaga. Vendar se ta določba ne bi smela uporabljati za pogodbe, ki določajo, da potrošnik sam prevzame dostavo blaga ali zanjo zaprosi prevoznika. V zvezi s trenutkom prenosa tveganja bi za potrošnika moralo veljati, da je nad blagom pridobil fizično posest, ko ga prevzame.
- (56) Osebe ali organizacije, ki imajo po nacionalnem pravu pravni interes, da varujejo pogodbene pravice potrošnikov, bi morale imeti na voljo pravna sredstva za začetek postopka bodisi pred sodiščem bodisi pri upravnem organu, ki je pristojen za odločanje o pritožbah ali za začetek ustreznih pravnih postopkov.
- (57) Države članice morajo določiti kazni za kršitve te direktive in zagotoviti, da se izvršujejo. Kazni bi morale biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne.
- (58) Potrošnik ne bi smel biti prikrajšan za varstvo, ki ga zagotavlja ta direktiva. Kadar se za pogodbo uporablja pravo tretje države, bi bilo treba uporabiti Uredbo (ES) št. 593/2008, da se ugotovi, ali potrošnik ohranja varstvo v skladu s to direktivo.
- (59) Komisija bi morala po posvetovanju z državami članicami in zainteresiranimi stranmi preučiti najprimernejši način za zagotovitev, da so vsi potrošniki seznanjeni s svojimi pravicami na prodajnem mestu.
- (60) Ker so bili z Direktivo 2005/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. maja 2005 o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov na notranjem trgu (Direktiva o nepoštenih poslovnih praksah) ⁽²⁾ prepovedani nenaročeno blago ali storitve, sestavljeni iz nenaročene dobave blaga ali opravljanja storitev potrošnikom, vendar v zvezi s tem v direktivi ni bilo predpisano nobeno pogodbeno pravno sredstvo, je treba v to direktivo vnesti pogodbeno pravno sredstvo za oprostitev potrošnika obveznosti kakršnega koli plačila za takšno dobavo nenaročenega blaga ali izvedbo nenaročenih storitev.

⁽¹⁾ UL L 319, 5.12.2007, str. 1.

⁽²⁾ UL L 149, 11.6.2005, str. 22.

- (61) Direktiva 2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. julija 2002 o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah) ⁽¹⁾ že ureja nepovabljeni sporočila in zagotavlja visoko raven varstva potrošnikov. Zadevne določbe s tega področja iz Direktive 97/7/ES torej niso potrebne.
- (62) Primerno je, da Komisija to direktivo pregleda, če se ugotovijo nekatere ovire za notranji trg. Komisija bi morala pri svojem pregledu posebno pozornost nameniti možnosti, na podlagi katerih lahko države članice ohranijo ali uvedejo posebne nacionalne določbe, tudi za posebna področja Direktive Sveta 93/13/EGS z dne 5. aprila 1993 o nedovoljenih pogojih v potrošniških pogodbah ⁽²⁾ in Direktive 1999/44/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. maja 1999 o nekaterih vidikih prodaje potrošniškega blaga in z njim povezanih garancij ⁽³⁾. Ta pregled bi lahko privedel do predloga Komisije za spremembo te direktive; ta predlog lahko vsebuje spremembe druge zakonodaje za varstvo potrošnikov kot odraz zavezanosti Komisije strategiji potrošniške politike, da pregleda pravni red Unije, da bi se dosegla visoka skupna raven varstva potrošnikov.
- (63) Direktivi 93/13/EGS in 1999/44/ES bi bilo treba spremeniti tako, da bi od držav članic zahtevali, da Komisijo obvestijo o sprejetju posebnih nacionalnih določb za določena področja.
- (64) Direktivi 85/577/EGS in 97/7/ES bi bilo treba razveljaviti.
- (65) Ker cilja te direktive, in sicer prispevati k ustreznemu delovanju notranjega trga z doseganjem visoke ravni varstva potrošnikov, države članice ne morejo zadovoljivo doseči in ker se ta cilj lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.
- (66) Ta direktiva spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, ki so priznana zlasti v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah.
- (67) V skladu s točko 34 Medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje ⁽⁴⁾ se države članice poziva, da

za lastne potrebe in v interesu Unije pripravijo tabele, ki naj kar najbolj nazorno prikazujejo korelacijo med to direktivo in ukrepi za prenos, ter da te tabele objavijo –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

POGLAVJE I

PREDMET, OPREDELITEV POJMOV IN PODROČJE UPORABE

Člen 1

Predmet urejanja

Namen te direktive je z doseganjem visoke ravni varstva potrošnikov prispevati k pravilnemu delovanju notranjega trga, in sicer s približevanjem nekaterih vidikov zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi s pogodbami, sklenjenimi med potrošniki in trgovci.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

1. „potrošnik“ pomeni vsako fizično osebo, ki v pogodbah, zajetih s to direktivo, deluje za namene, ki so zunaj njene trgovske, poslovne, obrtne ali poklicne dejavnosti;
2. „trgovec“ pomeni vsako fizično osebo ali vsako pravno osebo, ne glede na to, ali je v javni ali zasebni lasti, ki deluje za namene v zvezi s trgovsko, poslovno, obrtno dejavnostjo ali poklicno dejavnostjo v povezavi s pogodbami, zajetimi s to direktivo, tudi če deluje prek osebe, ki nastopa v njegovem imenu ali po njegovem naročilu;
3. „blago“ pomeni vse premične in otipljive predmete, razen predmetov, prodanih v okviru izvršbe ali drugih sodnih ukrepov; za blago v smislu te direktive veljajo tudi voda, plin in električna energija, če se prodajajo v omejeni prostornini ali določeni količini;
4. „blago, izdelano po podrobnem opisu potrošnika“ pomeni blago, ki ni bilo predizdelano, temveč je bilo izdelano na podlagi individualne izbire ali odločitve potrošnika;
5. „prodajna pogodba“ pomeni vsako pogodbo, v skladu s katero trgovec prenese ali se zaveže, da bo prenesel lastništvo nad blagom na potrošnika, potrošnik pa plača ali se zaveže, da bo plačal ceno blaga, vključno s kakršno koli pogodbo, katere predmet so blago in storitve;

⁽¹⁾ UL L 201, 31.7.2002, str. 37.

⁽²⁾ UL L 95, 21.4.1993, str. 29.

⁽³⁾ UL L 171, 7.7.1999, str. 12.

⁽⁴⁾ UL C 321, 31.12.2003, str. 1.

6. „pogodba o opravljanju storitev“ pomeni vsako pogodbo razen prodajne pogodbe, na podlagi katere trgovec opravi storitev za potrošnika ali se temu zaveže, potrošnik pa za to plača ceno ali se temu zaveže;
7. „pogodba, sklenjena na daljavo“, pomeni vsako pogodbo, sklenjeno med trgovcem ali potrošnikom v okviru organizirane prodaje na daljavo ali sistema izvajanja storitev brez hkratne fizične navzočnosti trgovca in potrošnika ter z izključno uporabo enega ali več sredstev za komuniciranje na daljavo do trenutka sklenitve pogodbe in vključno z njim;
8. „pogodba, sklenjena zunaj poslovnih prostorov“, pomeni vsako pogodbo med trgovcem in potrošnikom:
- (a) ki se sklene ob hkratni fizični navzočnosti trgovca in potrošnika zunaj poslovnih prostorov potrošnika;
 - (b) za katero je dal potrošnik ponudbo v enakih okoliščinah, kakor so omenjene v točki (a);
 - (c) ki je bila sklenjena v poslovnih prostorih trgovca ali z uporabo sredstev komuniciranja na daljavo takoj zatem, ko je bil potrošnik osebno in individualno obravnavan v prostorih, ki niso poslovni prostori trgovca, ob hkratni fizični navzočnosti trgovca in potrošnika, ali
 - (d) ki se sklene med izletom, ki ga je organiziral trgovec z namenom ali učinkom promocije in prodaje blaga ali storitev potrošniku;
9. „poslovni prostori“ pomenijo:
- (a) katere koli nepremične maloprodajne prostore v katerih trgovec stalno izvaja svojo dejavnost, ali
 - (b) katere koli premične maloprodajne prostore v katerih trgovec običajno izvaja svojo dejavnost;
10. „trajni nosilec podatkov“ pomeni vsak instrument, ki potrošniku ali trgovcu omogoča, da njemu osebno namenjene informacije shrani tako, da so mu dostopne za prihodnje potrebe za obdobje, ki je ustrezno za namene informiranja, in ki omogoča nespremenjeno reprodukcijo shranjenih informacij;
11. „digitalna vsebina“ pomeni podatke, ki nastanejo in so posredovani v digitalni obliki;
12. „finančna storitev“ pomeni vsako storitev bančne, kreditne, zavarovalne, pokojninske, naložbene ali plačilne narave;
13. „javna dražba“ pomeni način prodaje, pri kateri trgovec ponudi blago ali storitve potrošnikom, ki se dražbe udeležijo ali imajo možnost, da se je osebno udeležijo, in sicer po preglednem postopku konkurenčnih ponudb, ki ga vodi dražitelj in pri katerem je uspešen ponudnik zavezan kupiti blago ali storitve;
14. „tržna garancija“ pomeni katero koli zavezo trgovca ali proizvajalca („garanta“) potrošniku – poleg njegovih zakonskih obveznosti v zvezi z jamstvom o skladnosti – da bo na kateri koli način povrnil plačano ceno ali zamenjal, popravil ali servisiral blago, če ne izpolnjuje specifikacij ali katerih koli drugih zahtev, ki niso povezane s skladnostjo iz garancijske izjave ali ustreznega oglasa, ki je na voljo ob sklenitvi pogodbe ali pred tem;
15. „pomožna pogodba“ pomeni pogodbo, po kateri potrošnik pridobi blago ali storitve, povezane s pogodbo, sklenjeno na daljavo, ali pogodbo, sklenjeno zunaj poslovnih prostorov, to blago pa dobavi ali storitve zagotovi trgovec ali tretja oseba na podlagi dogovora med to tretjo osebo in trgovcem.

Člen 3

Področje uporabe

1. Ta direktiva se uporablja za kakršno koli pogodbo, sklenjeno med trgovcem in potrošnikom, pod pogoji in v obsegu, določenimi v njenih določbah. Uporablja se tudi za pogodbe za dobavo vode, plina, električne energije ali daljinskega ogrevanja, vključno s strani javnih ponudnikov, kadar ta dobava poteka na pogodbeni podlagi.
2. Če so določbe te direktive v navzkrižju z določbami drugega akta Unije, ki ureja posebni sektor, veljajo določbe tega drugega akta Unije in se uporabljajo za ta posebni sektor.
3. Ta direktiva se ne uporablja za pogodbe:
- (a) za socialne storitve, med njimi socialna stanovanja, otroško varstvo in podporo za družine in osebe, ki potrebujejo trajno ali začasno pomoč, vključno z dolgotrajno oskrbo;
 - (b) za zdravstvene storitve, opredeljene v točki (a) člena 3 Direktive 2011/24/EU, ne glede na to, ali se izvajajo v zdravstvenih objektih ali ne;
 - (c) za dejavnosti iger na srečo, pri katerih gre za denarne vloške, vključno z loterijo, igrami v kazinojih in stavami;

- (d) za finančne storitve;
- (e) za izgradnjo, pridobitev ali prenos nepremičnine ali pravic na nepremičnini;
- (f) za izgradnjo novih stavb, bistveno spremembo namembnosti obstoječih stavb in najem stanovanjskega objekta za bivalne namene;
- (g) ki spadajo v področje uporabe Direktive Sveta 90/314/EGS z dne 13. junija 1990 o paketnem potovanju, organiziranih počitnicah in izletih ⁽¹⁾;
- (h) ki spadajo v področje uporabe Direktive 2008/122/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. januarja 2009 o varstvu potrošnikov v zvezi z nekaterimi vidiki pogodb časovnega zakupa, dolgoročnih počitniških proizvodov, nadaljnje prodaje in zamenjave ⁽²⁾;
- (i) ki so v skladu s pravom držav članic sklenjene v sodelovanju z javnim uslužbencem, ki ga pravo zavezuje k neodvisnosti in nepristranskosti ter ki z izčrpnimi pravnimi informacijami zagotovi, da potrošnik pogodbo sklene le na podlagi temeljitega premisleka o pravnih posledicah in ob seznanjenosti z njenim pravnim obsegom;
- (j) za dobavo živil, pijač ali drugega blaga, ki je namenjeno tekoči potrošnji v gospodinjstvu in ki ga trgovec pogosto in redno fizično dostavlja na potrošnikov dom, prebivališče ali delovno mesto;
- (k) za storitve potniškega prevoza, z izjemo člena 8(2) ter členov 19 in 22;
- (l) ki so sklenjene z uporabo prodajnih avtomatov ali v trgovskih lokalih, opremljenih z avtomati;
- (m) ki so sklenjene s telekomunikacijskimi operaterji prek javnih telefonskih govorilnic za njihovo uporabo ali za uporabo ene same povezave, ki jo potrošnik vzpostavi po telefonu, internetu ali telefaksu.

4. Države članice se lahko odločijo, da za pogodbe, sklenjene zunaj poslovnih prostorov, za katere plačilo potrošnika ne presega 50 EUR, ne bodo uporabljale te direktive ali ne bodo ohranile ali uvedle ustreznih nacionalnih določb. Države članice lahko v nacionalni zakonodaji določijo nižjo vrednost.

⁽¹⁾ UL L 158, 23.6.1990, str. 59.

⁽²⁾ UL L 33, 3.2.2009, str. 10.

5. Ta direktiva ne vpliva na nacionalno splošno pogodbeno pravo, kot so pravila o veljavnosti, obličnosti ali učinku pogodbe, v kolikor vidiki splošnega pogodbenega prava niso urejeni s to direktivo.

6. Ta direktiva trgovcem ne preprečuje, da potrošnikom ponudijo pogodbene dogovore, ki presegajo raven varstva, zagotovljenega s to direktivo.

Člen 4

Raven uskladitve

Države članice v svojem nacionalnem pravu ne ohranijo ali uvedejo določb, ki se razlikujejo od določb iz te direktive, vključno z bolj ali manj strogimi določbami za zagotavljanje različne ravni varstva potrošnikov, razen če v tej direktivi ni določeno drugače.

POGLAVJE II

INFORMACIJE ZA POTROŠNIKE PRI POGODBAH, KI NISO POGODBE, SKLENJENE NA DALJAVO ALI ZUNAJ POSLOVNIH PROSTOROV

Člen 5

Obveznosti glede informacij pri pogodbah, ki niso pogodbe, sklenjene na daljavo ali zunaj poslovnih prostorov

1. Preden se potrošnik zaveže s pogodbo, ki ni pogodba, sklenjena na daljavo ali zunaj poslovnih prostorov, ali kakršno koli drugo podobno ponudbo, trgovec potrošniku na jasn in razumljiv način zagotovi naslednje informacije, če te informacije že niso jasne iz okoliščin:

- (a) glavne značilnosti blaga ali storitev v obsegu, ki ustreza nosilcu podatkov in blagu ali storitvam;
- (b) identiteto trgovca, kot na primer njegovo trgovsko ime, fizični naslov, na katerem ima sedež, in njegovo telefonsko številko;
- (c) končno ceno blaga ali storitev, vključno z davki, ali kadar je cena zaradi narave blaga ali storitev taka, da jo je nemogoče razumno izračunati vnaprej, način, na katerega se cena izračuna, če je potrebno pa tudi dodatne prevozne, dostavne ali poštno stroške, ali kadar teh stroškov ni mogoče razumno izračunati vnaprej, dejstvo, da bo take dodatne stroške morda treba plačati;
- (d) kadar je to primerno, plačilne pogoje ter pogoje dostave in izvedbe, časovni rok, v katerem se trgovec zaveže, da bo dostavil blago ali opravil storitev, ter postopek pri trgovcu glede obravnavanja pritožb;

- (e) poleg možnosti zakonskega jamstva o skladnosti blaga tudi možnost in pogoje poprodajnih storitev in tržnih garancij, kadar je to primerno;
- (f) trajanje pogodbe, kadar je to primerno, ali če gre za pogodbo za nedoločen čas ali pogodbo, ki se samodejno podaljšuje, pogoje za odpoved pogodbe;
- (g) kadar je to primerno, funkcionalnost, vključno z veljavnimi ukrepi za tehnično zaščito digitalne vsebine;
- (h) kadar je to primerno, vsako pomembno medsebojno povezljivost digitalne vsebine s strojno in programsko opremo, s katero je trgovec seznanjen ali bi z njo razumno moral biti seznanjen.
2. Odstavek 1 se uporablja tudi za pogodbe za dobavo vode, plina ali električne energije, če se ti ne prodajajo v omejeni prostornini ali določeni količini, daljinskega ogrevanja ali digitalne vsebine, ki ni zapisana na otipljivem nosilcu podatkov.
3. Države članice odstavka 1 ne bodo dolžne uporabljati za pogodbe, ki zajemajo vsakodnevne transakcije in ki se izvedejo takoj ob sklenitvi pogodbe.
4. Države članice lahko za pogodbe, za katere se uporablja ta člen, sprejmejo ali ohranijo dodatne obveznosti glede predpogodbenih informacij.
- (d) fizični naslov sedeža podjetja trgovca, če se razlikuje od naslova, podanega v skladu s točko (c), in, kadar je to primerno, trgovca, v imenu katerega deluje, na katerega lahko potrošnik naslovi morebitne pritožbe;
- (e) celotno ceno blaga ali storitev, vključno z davki, ali kadar je cena zaradi narave blaga ali storitev taka, da jo je nemogoče razumno izračunati vnaprej, način, na katerega se cena izračuna, po potrebi vključno z dodatnimi prevoznimi, dostavnimi ali poštnimi stroški in vsemi drugimi stroški, ali kadar teh stroškov ni mogoče razumno izračunati vnaprej, dejstvo, da bo take dodatne stroške morda treba plačati. V primeru pogodbe za nedoločen čas ali pogodbe, ki vsebuje naročnino, skupna cena vključuje skupne stroške za obračunsko obdobje. Kadar se takšne pogodbe zaračunavajo po nespremenljivi obrestni meri, skupna cena pomeni tudi skupne mesečne stroške. Kadar skupnih stroškov iz razumnih razlogov ni mogoče izračunati vnaprej, se navede način, na katerega se cena izračuna;
- (f) stroške uporabe sredstev za komuniciranje na daljavo pri sklenitvi pogodbe, če ti stroški niso izračunani po osnovni tarifi;
- (g) plačilne pogoje ter pogoje dostave in izvedbe, časovni rok, v katerem se trgovec zaveže, da bo dostavil blago ali opravil storitve, ter, kadar je to primerno, postopek pri trgovcu glede obravnavanja pritožb;

POGLAVJE III

INFORMACIJE ZA POTROŠNIKE IN PRAVICA DO ODSTOPA ZA POGODBE, SKLENJENE NA DALJAVO, TER POGODBE, SKLENJENE ZUNAJ POSLOVNIH PROSTOROV

Člen 6

Obveznosti glede informacij v zvezi s pogodbami, sklenjenimi na daljavo ali zunaj poslovnih prostorov

1. Preden pogodba, sklenjena na daljavo ali zunaj poslovnih prostorov, ali kaka druga podobna ponudba, potrošnika zavezuje, trgovec potrošniku na jasn in razumljiv način zagotovi naslednje informacije:

- (a) glavne značilnosti blaga ali storitev v obsegu, ki ustreza nosilcu podatkov in blagu ali storitvam;
- (b) identiteto trgovca, kot na primer njegovo poslovno ime;
- (c) fizični naslov sedeža podjetja trgovca, njegovo telefonsko številko, številko faksa in elektronski naslov, kadar so na voljo, da bi lahko potrošnik hitro stopil v stik s trgovcem in učinkovito komuniciral z njim, po potrebi pa tudi fizični naslov in identiteto trgovca, v imenu katerega deluje;
- (h) kadar obstaja pravica do odstopa od pogodbe, pogoje, rok in postopke za uveljavljanje te pravice v skladu s členom 11(1) ter vzorčni odstopni obrazec iz Priloge I(B);
- (i) kadar je to primerno, navedbo, da je potrošnik dolžan kriti stroške vračila blaga v primeru odstopa od pogodbe, in pri pogodbah, sklenjenih na daljavo, stroške vrnitve blaga, če ga zaradi njegove narave ni mogoče vrniti na običajen način po pošti;
- (j) če potrošnik uveljavlja pravico do odstopa od pogodbe po tem, ko je vložil zahtevo v skladu s členom 7(3) ali členom 8(8), potrošnik trgovcu plača razumne stroške v skladu s členom 14(3);
- (k) kadar pravica do odstopa od pogodbe v skladu s členom 16 ni predvidena, informacije o tem, da potrošnik ne bo imel pravice do odstopa od pogodbe ali, kadar je to primerno, okoliščine, v katerih potrošnik izgubi pravico do odstopa od pogodbe;

- (l) opozorilo o obstoju zakonskega jamstva o skladnosti blaga;
- (m) kadar je to primerno, obstoj in pogoje poprodajne pomoči potrošnikom, poprodajnih storitev in tržnih garancij;
- (n) obstoj ustreznih kodeksov ravnanja, kakor so opredeljeni v točki (f) člena 2 Direktive 2005/29/ES, in kako se lahko pridobijo njihovi izvodi;
- (o) trajanje pogodbe, kadar je to primerno, ali če gre za pogodbo za nedoločen čas ali pogodbo, ki se samodejno podaljšuje, pogoje za odpoved pogodbe;
- (p) kadar je to primerno, minimalno trajanje obveznosti potrošnika na podlagi pogodbe;
- (q) kadar je to primerno, obstoj pologov ali drugih finančnih garancij in pogoje v zvezi z njimi, ki jih mora plačati ali zagotoviti potrošnik na zahtevo trgovca;
- (r) kadar je to primerno, funkcionalnost, vključno z veljavnimi ukrepi za tehnično zaščito digitalne vsebine;
- (s) kadar je to primerno, vsako pomembno interoperabilnost digitalne vsebine s strojno in programsko opremo, ki je poznana trgovcu ali se lahko razumno pričakuje, da bi mu morala biti poznana;
- (t) kadar je to primerno, možnost izvensodnega reševanja pritožbe in drugih pravnih sredstev, ki se uporabljajo za trgovce, ter način dostopanja do le-teh.

2. Odstavek 1 se uporablja tudi za pogodbe za dobavo vode, plina ali električne energije, če se ti ne prodajajo v omejeni prostornini ali določeni količini, daljinskega ogrevanja ali digitalne vsebine, ki ni zapisana na otipljivem nosilcu podatkov.

3. V primeru javne dražbe se lahko informacije iz točk (b), (c) in (d) odstavka 1 nadomestijo z enakovrednimi podatki dražitelja.

4. Informacije iz točk (h), (i) in (j) odstavka 1 se lahko zagotovijo na vzorčnem obrazcu za informacije o pravici do odstopa iz Priloge I(A). Trgovec izpolni obveznosti glede informacij, določenih v točkah (h), (i) in (j) odstavka 1, če je ustrezno izpolnil ta obrazec z informacijami ter jih posredoval potrošniku.

5. Informacije iz odstavka 1 so sestavni del pogodbe, sklenjene na daljavo ali zunaj poslovnih prostorov, in se ne spreminjajo, razen če se pogodbeni stranki izrecno ne dogovorita drugače.

6. Če trgovec ni izpolnil obveznosti glede informacij o dodatnih stroških ali drugih stroških iz točke (e) odstavka 1 ali o stroških vračila blaga iz točke (i) odstavka 1, potrošnik ne plača teh stroškov.

7. Države članice lahko v svojem nacionalnem pravu ohranijo ali uvedejo jezikovne zahteve v zvezi s pogodbenimi informacijami, da bi potrošniku zagotovile lažje razumevanje teh informacij.

8. Obveznosti glede informacij, določene v tej direktivi, dopolnjujejo obveznosti glede informacij iz direktiv 2006/123/ES in 2000/31/ES ter državam članicam ne preprečujejo uvedbe dodatnih obveznosti glede informacij v skladu z navedenima direktivama.

Če je določba direktiv 2006/123/ES in 2000/31/ES glede vsebine in načina zagotovitve informacij v navzkrižju z določbo te direktive, se brez poseganja v prvi pododstavek uporabi določba te direktive.

9. Kar zadeva izpolnjevanje obveznosti glede informacij, določenih v tem poglavju, dokazno breme nosi trgovec.

Člen 7

Formalne zahteve za pogodbe, sklenjene zunaj poslovnih prostorov

1. Pri pogodbah, sklenjenih zunaj poslovnih prostorov, trgovec potrošniku zagotovi informacije iz člena 6(1) na papirju ali, če se potrošnik strinja, na kakem drugem trajnem nosilcu podatkov. Informacije so podane v razumljivem in preprostem jeziku ter so čitljive.

2. Trgovec potrošniku posreduje izvod podpisane pogodbe ali potrdilo o pogodbi na papirju ali, če se potrošnik strinja, na drugem trajnem nosilcu podatkov, vključno s potrdilom o predhodnem izrecnem soglasju in strinjanju potrošnika v skladu s točko (m) člena 16, kadar je primerno.

3. Kadar potrošnik želi, da se opravljanje storitev ali dobava vode, plina ali električne energije, če se ti ne prodajajo v omejeni prostornini ali določeni količini, ali daljinskega ogrevanja, začne v odstopnem roku iz člena 9(2), trgovec zahteva, da potrošnik za to izrecno zaprosi na trajnem nosilcu podatkov.

4. Pri pogodbah, sklenjenih zunaj poslovnih prostorov, pri katerih je potrošnik od trgovca izrecno zahteval storitve popravila ali vzdrževanja, za katera trgovec in potrošnik nemudoma izpolnita svoje pogodbene obveznosti in plačilo, ki ga mora izvršiti potrošnik, ne presega 200 EUR:

(a) trgovec potrošniku na papirju ali, če se potrošnik s tem strinja, na drugem trajnem nosilcu podatkov posreduje informacije iz točk (b) in (c) člena 6(1) in informacije o ceni in načinu izračuna cene, skupaj z oceno skupne cene. Trgovec posreduje informacije iz točk (a), (h) in (k) člena 6(1), vendar lahko izbere, da jih ne posreduje na papirju ali drugem trajnem nosilcu podatkov, če se potrošnik s tem izrecno strinja;

(b) potrdilo o pogodbi, posredovano v skladu z odstavkom 2 tega člena, vsebuje informacije, predpisane v členu 6(1).

Države članice se lahko odločijo, da tega odstavka ne bodo uporabljale.

5. Države članice ne uvedejo nobenih dodatnih formalnih zahtev za izpolnjevanje obveznosti glede predpogodbenih informacij iz te direktive.

Člen 8

Formalne zahteve za pogodbe, sklenjene na daljavo

1. Pri pogodbah, sklenjenih na daljavo, trgovec potrošniku na način, primeren za uporabljeno sredstvo za komuniciranje na daljavo, zagotovi ali da na voljo informacije iz člena 6(1), ki so napisane v preprostem in razumljivem jeziku. V kolikor so te informacije zagotovljene na trajnem nosilcu podatkov, morajo biti čitljive.

2. Če pogodba, sklenjena na daljavo, ki naj bi bila sklenjena z uporabo elektronskih sredstev, potrošnika obvezuje k plačilu, trgovec potrošnika neposredno preden potrošnik odda svoje naročilo jasno in v vidni obliki opozori na informacije iz točk (a), (e), (o) in (p) člena 6(1).

Trgovec zagotovi, da potrošnik ob oddaji svojega naročila izrecno potrdi, da je z oddajo naročila povezana obveznost plačila. Če je treba za oddajo naročila pritisniti na gumb ali aktivirati drugo podobno funkcijo, morata biti gumb oziroma podobna funkcija preprosto označena z besedami „naročilo z obveznostjo plačila“ ali z drugo ustrezno nedvoumno izjavo, s katero se pojasni, da je z oddajo naročila povezana obveznost plačila trgovcu. Če trgovec ne upošteva tega pododstavka, potrošnik ni vezan na pogodbo ali naročilo.

3. Spletna mesta za poslovanje najpozneje na začetku postopka naročanja jasno in razločno navajajo, ali obstajajo kakršne koli omejitve za dostavo in katere so sprejete oblike plačila.

4. Če se pogodba sklene prek sredstva komuniciranja na daljavo z omejenim prostorom ali časom za prikaz informacij, trgovec pred sklenitvijo take pogodbe na tem sredstvu zagotovi najmanj predpogodbene informacije v zvezi z glavnimi značilnostmi blaga ali storitev, identiteto trgovca, končno ceno, pravico do odstopa od pogodbe, trajanjem pogodbe, v primeru pogodbe za nedoločen čas pa tudi v zvezi s pogoji za odpoved pogodbe, v skladu s točkami (a), (b), (e), (h) in (o) člena 6(1). Trgovec potrošniku zagotovi druge informacije iz člena 6(1) na ustrezen način v skladu z odstavkom 1 tega člena.

5. Brez poseganja v odstavke 4 velja, da trgovec v primeru telefonskega komuniciranja s potrošnikom z namenom sklenitve pogodbe na daljavo na začetku pogovora potrošniku predstavi svojo identiteto, po potrebi pa tudi identiteto osebe, v imenu katere telefonira, in komercialni namen klica.

6. V primeru sklenitve pogodbe na daljavo preko telefonskega komuniciranja, lahko države članice določijo, da mora trgovec potrditi ponudbo potrošniku, ki pa je zanj zavezujoča šele po tem, ko jo podpiše ali zanj pošlje svoje pisno soglasje. Države članice lahko tudi določijo, da morajo biti takšne potrditve posredovane na trajnem nosilcu podatkov.

7. Trgovec potrošniku zagotovi potrdilo o sklenjeni pogodbi na trajnem nosilcu podatkov, v razumnem času po sklenitvi pogodbe na daljavo in najpozneje ob dostavi blaga ali preden se začne izvajati storitev. To potrdilo vsebuje:

(a) vse informacije iz člena 6(1), razen če je trgovec potrošniku že zagotovil te informacije, predložene na trajnem nosilcu podatkov pred sklenitvijo pogodbe na daljavo, in

(b) potrošnikovo potrditev izrecnega predhodnega soglasja v skladu s točko (m) člena 16, kjer je to potrebno.

8. Kadar potrošnik želi, da se opravljanje storitev ali dobava vode, plina ali električne energije, če se ti ne prodajajo v omejeni prostornini ali določeni količini, ali daljinskega ogrevanja, začne v odstopnem roku iz člena 9(2), trgovec zahteva, da potrošnik za to izrecno zaprosi.

9. Ta člen ne posega v določbe o sklepanju e-pogodb in dajanju e-naročil iz členov 9 in 11 Direktive 2000/31/ES.

10. Države članice ne uvedejo nobenih dodatnih formalnih zahtev za izpolnjevanje obveznosti glede predpogodbenih informacij iz te direktive.

Člen 9

Pravica do odstopa od pogodbe

1. Razen kadar se uporabljajo izjeme iz člena 16, ima potrošnik na voljo 14 dni, da brez obrazložitve odstopi od pogodbe, sklenjene na daljavo ali zunaj poslovnih prostorov, ne da bi imel zaradi tega poleg stroškov iz člena 13(2) in člena 14 še druge stroške.

2. Brez poseganja v člen 10 se odstopni rok iz odstavka 1 tega člena izteče po 14 dneh:

(a) pri pogodbah o opravljanju storitev, od dneva sklenitve pogodbe;

(b) pri prodajnih pogodbah, od dneva, ko potrošnik ali tretja oseba, ki ni prevoznik in jo imenuje potrošnik, pridobi fizično posest nad blagom, ali:

(i) pri pogodbah v zvezi z več kosi blaga, ki jih potrošnik naroči z enim naročilom in so dostavljeni ločeno, od dneva, ko potrošnik ali tretja oseba, ki ni prevoznik in jo imenuje potrošnik, pridobi fizično posest nad zadnjim kosom blaga;

(ii) pri dostavi blaga, ki sestoji iz več pošiljk ali kosov, od dneva, ko potrošnik ali tretja oseba, ki ni prevoznik in jo imenuje potrošnik, pridobi fizično posest nad zadnjo pošiljko ali kosom blaga;

(iii) pri pogodbah za redno dostavo blaga v določenem časovnem obdobju, od dneva, ko potrošnik ali tretja oseba, ki ni prevoznik in jo imenuje potrošnik, pridobi fizično posest nad prvim kosom blaga;

(c) pri pogodbah o dobavi vode, plina ali električne energije, če se ti ne prodajajo v omejeni prostornini ali določeni količini, daljinskega ogrevanja ali digitalne vsebine, ki se ne dostavi na ogrevalnem nosilcu podatkov, od dneva sklenitve pogodbe.

3. Države članice pogodbenim strankam ne smejo prepovedati izvajanja njihovih pogodbenih obveznosti v času

odstopnega roka. Vendar lahko za pogodbe, sklenjene zunaj poslovnih prostorov, ohranijo obstoječo nacionalno zakonodajo, ki trgovcem prepoveduje izterjavo plačila od potrošnika v danem obdobju po sklenitvi pogodbe.

Člen 10

Opustitev informiranja o pravici do odstopa od pogodbe

1. Če trgovec potrošniku ni predložil informacij o pravici do odstopa od pogodbe, kakor zahteva točka (h) člena 6(1), se odstopni rok izteče 12 mesecev po začetnem odstopnem roku, določenem v skladu s členom 9(2).

2. Če je trgovec potrošniku informacije iz odstavka 1 tega člena zagotovil v 12 mesecih od dneva iz člena 9(2), se odstopni rok izteče 14 dni od dneva, ko potrošnik prejme te informacije.

Člen 11

Uveljavljanje pravice do odstopa od pogodbe

1. Potrošnik pred iztekom odstopnega roka trgovca obvesti o svoji odločitvi, da odstopa od pogodbe. V ta namen lahko:

(a) uporabi vzorčni odstopni obrazec iz Priloge I(B) ali

(b) poda katero koli drugo nedvoumno izjavo, v kateri navede svojo odločitev o odstopu od pogodbe.

Države članice ne določijo nobenih drugih formalnih zahtev glede vzorčnega odstopnega obrazca, kot so tisti iz Priloge I(B).

2. Potrošnik svojo pravico do odstopa od pogodbe uveljavi v odstopnem roku iz člena 9(2) in člena 10, če potrošnik obvestilo v zvezi z uveljavljanjem pravice do odstopa od pogodbe pošlje pred iztekom tega roka.

3. Trgovec lahko poleg možnosti iz odstavka 1 potrošniku ponudi tudi možnost, da elektronsko izpolni in predloži vzorčni odstopni obrazec iz Priloge I(B) ali katero koli drugo nedvoumno izjavo na spletni strani trgovca. V teh primerih trgovec potrošniku nemudoma na trajnem nosilcu podatkov sporoči potrditev prejema takega obvestila o odstopu od pogodbe.

4. Dokazno breme v zvezi z uveljavljanjem pravice do odstopa od pogodbe je v skladu s tem členom na potrošniku.

Člen 12

Učinki odstopa od pogodbe

Z uveljavitvijo pravice do odstopa od pogodbe prenehajo obveznosti pogodbenih strank:

- (a) izvajanje pogodbe, sklenjene na daljavo ali zunaj poslovnih prostorov, ali
- (b) sklenitev pogodbe na daljavo ali zunaj poslovnih prostorov, kadar je ponudbo dal potrošnik.

Člen 13

Obveznosti trgovca v primeru odstopa od pogodbe

1. Trgovec vsa izplačila, če je to potrebno pa tudi stroške dostave, ki jih je prejel od potrošnika, povrne nemudoma in najpozneje v 14 dneh od dneva, ko je bil v skladu s členom 11 obveščen o odločitvi potrošnika, da odstopa od pogodbe.

Trgovec povračilo iz prvega pododstavka izvrši z uporabo enakega plačilnega sredstva kot potrošnik ob izvedbi prvotne transakcije, razen če je potrošnik izrecno zahteval drugačno metodo plačila in pod pogojem, da potrošnik zaradi takšnega povračila ne nosi nobenih stroškov.

2. Ne glede na odstavek 1 se od trgovca ne sme zahtevati povrnitev dodatnih stroškov, če se je potrošnik izrecno odločil za drugo vrsto pošiljke kot je cenovno najugodnejša standardna pošiljka, ki jo ponuja trgovec.

3. Pri prodajnih pogodbah lahko trgovec plačilo zadrži, dokler ne prevzame vrnjenega blaga ali dokler potrošnik ne predloži dokaza, da je blago poslal nazaj, odvisno od tega, kateri dogodek se je zgodil prej, razen če trgovec ponudi, da bo vrnjeno blago prevzel sam.

Člen 14

Obveznosti potrošnika v primeru odstopa od pogodbe

1. Potrošnik blago vrne ali izroči trgovcu ali osebi, ki jo trgovec za prevzem blaga pooblasti, nemudoma in vsekakor najpozneje v 14 dneh od dneva, ko je trgovca v skladu s členom 11 obvestil o svoji odločitvi, da odstopa od pogodbe, razen če trgovec ponudi, da bo vrnjeno blago prevzel sam. Za rok velja, da je bil upoštevan, če potrošnik blago pošlje nazaj preden se rok 14 dni izteče.

Potrošnik krije samo neposredne stroške vračila blaga, razen če se trgovec strinja, da jih bo kril sam, ali če trgovec potrošnika predhodno ni obvestil, da te stroške krije potrošnik.

Pri pogodbah, sklenjenih zunaj poslovnih prostorov, kjer je bilo blago dostavljeno potrošniku na dom ob sklenitvi pogodbe, trgovec to blago prevzame na lastne stroške, če ga zaradi njegove narave ni mogoče vrniti na običajen način po pošti.

2. Potrošnik je odgovoren samo za zmanjšano vrednost blaga, ki je posledica ravnanja z blagom, ki ni nujno potrebno za določanje narave, lastnosti in delovanja blaga. Potrošnik nikakor ni odgovoren za zmanjšano vrednost blaga, če mu trgovec ni predložil obvestila o pravici do odstopa od pogodbe v skladu s točko (h) člena 6(1).

3. Če potrošnik uveljavlja pravico do odstopa od pogodbe po tem, ko je vložil zahtevo v skladu s členom 7(3) ali členom 8(8), trgovcu plača znesek, ki je sorazmeren s storitvami, opravljenimi do trenutka, ko je potrošnik trgovca obvestil, da uveljavlja navedeno pravico, v primerjavi s celotnim obsegom pogodbe. Sorazmerni znesek, ki ga mora potrošnik plačati trgovcu, se izračuna na podlagi skupne cene, dogovorjene v pogodbi. Če je skupna cena pretirana, se na podlagi tržne vrednosti opravljenih storitev izračuna sorazmerni znesek.

4. Potrošnik ne nosi nobenih stroškov za:

(a) izvedbo storitev, dobavo vode, plina ali električne energije, če se ti ne prodajajo v omejeni prostornini ali določeni količini, ali daljinskega ogrevanja, ki so delno ali v celoti izvedene v odstopnem roku, kadar:

(i) trgovec ni zagotovil informacij v skladu s točkama (h) ali (j) člena 6(1), ali

(ii) potrošnik ni izrecno zahteval, da se opravljanje storitve začne v odstopnem roku v skladu s členom 7(3) in členom 8(8), ali

(b) celotno ali delno dobavo digitalne vsebine, ki se ne dostavi na otipljivem nosilcu podatkov, kadar:

(i) potrošnik ni podal izrecnega predhodnega soglasja, da se izvajanje storitve začne pred iztekom 14-dnevnega roka iz člena 9, ali

(ii) potrošnik ni potrdil, da s soglasjem izgubi pravico do odstopa od pogodbe, ali

(iii) trgovec ni zagotovil potrdila v skladu s členom 7(2) ali členom 8(7).

5. Z izjemo tega, kar je določeno v členu 13(2) in v tem členu, potrošnik z uveljavljanjem pravice do odstopa od pogodbe ne prevzema nobenih obveznosti.

Člen 15

Učinki uveljavljanja pravice do odstopa od pomožne pogodbe

1. Brez poseganja v člen 15 Direktive 2008/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2008 o potrošniških kreditnih pogodbah⁽¹⁾, če potrošnik uveljavi svojo pravico do odstopa od pogodbe, sklenjene na daljavo ali zunaj poslovnih prostorov, v skladu s členi 9 do 14 te direktive, kakršne koli pomožne pogodbe samodejno prenehajo veljati brez kakršnih koli stroškov za potrošnika, z izjemo tega, kar je določeno v členih 13(2) in 14 te direktive.

2. Države članice določijo podrobna pravila o prenehanju veljavnosti takih pogodb.

Člen 16

Izjeme od pravice do odstopa od pogodbe

Države članice ne zagotovijo pravice do odstopa od pogodbe iz členov 9 do 15 pri pogodbah, sklenjenih na daljavo ali zunaj poslovnih prostorov, kar zadeva:

- (a) pogodbe o opravljanju storitev po celotni izvedbi storitve, če se je izvajanje začelo z izrecnim predhodnim soglasjem potrošnika in privolitvijo, da bo izgubil pravico do odstopa od pogodbe, ko bo trgovec pogodbo v celoti izpolnil;
- (b) dobavo blaga ali izvedbo storitev, katerih cena je odvisna od nihanj na finančnem trgu, nad katerimi trgovec nima nobenega nadzora, in ki se lahko pojavijo v odstopnem roku;
- (c) dobavo blaga ali izvedbe storitev, narejenih po podrobnem opisu ali osebnih željah potrošnika;
- (d) dobavo blaga, ki se lahko hitro pokvari ali mu hitro poteče rok uporabe;
- (e) dobavo zapečatenega blaga, ki ni primerno za vračanje zaradi varovanja zdravja ali iz higienskih razlogov in je bilo po dostavi odpečateno;
- (f) dobavo blaga, ki je po dostavi zaradi njegove narave neločljivo pomešano z drugimi predmeti;
- (g) dobavo alkoholnih pijač, za katere je bila cena dogovorjena ob sklenitvi prodajne pogodbe, ki se lahko dostavijo šele po 30 dneh in katerih dejanska vrednost je odvisna od tržnih nihanj, nad katerimi trgovec nima nadzora;
- (h) pogodbe, v katerih je potrošnik izrecno zahteval obisk trgovca zaradi izvedbe nujnega popravila ali vzdrževanja. Če ob priložnosti takega obiska trgovec opravi dodatne storitve poleg tistih, ki jih je potrošnik izrecno zahteval, ali zagotovi blago, ki ne predstavlja nadomestnih delov, ki so nujno potrebni za izvedbo vzdrževalnih del ali popravila, se pravica do odstopa od pogodbe uporablja za navedene dodatne storitve ali blago;
- (i) dobavo zapečatenih zvočnih ali zapečatenih vizualnih posnetkov ali računalniških programov, ki so bili po dostavi odpečateni;
- (j) dobavo časopisov, periodičnega tiska ali revij, razen kadar gre za naročniške pogodbe za dobavo takih publikacij;
- (k) pogodbe, sklenjene na javni dražbi;
- (l) zagotavljanje nastanitve, ki ni za bivalne namene, opravljanje prevoza blaga, storitev najema avtomobilov, priprave in dostave hrane ali storitev v povezavi z dejavnostmi za prosti čas, če je v pogodbi predviden določen datum ali čas izvedbe;
- (m) dobavo digitalne vsebine, ki se ne dostavi na otipljivem nosilcu podatkov, če se je izvajanje storitve začelo na podlagi izrecnega predhodnega soglasja potrošnika in z njegovo privolitvijo, da s tem izgubi pravico do odstopa od pogodbe.

POGLAVJE IV

DRUGE PRAVICE POTROŠNIKOV

Člen 17

Področje uporabe

1. Člena 18 in 20 se uporabljata za prodajne pogodbe. Ta člena se ne uporabljata za pogodbe o dobavi vode, plina ali električne energije, če se ti ne prodajajo v omejeni prostornini ali določeni količini, daljinskega ogrevanja ali dobavi digitalne vsebine, ki ni dobavljena na otipljivem nosilcu podatkov.

2. Členi 19, 21 in 22 se uporabljajo za prodajne pogodbe in pogodbe o opravljanju storitev ter za pogodbe o dobavi vode, plina, električne energije, daljinskega ogrevanja ali digitalne vsebine.

⁽¹⁾ UL L 133, 22.5.2008, str. 66.

Člen 18**Dostava**

1. Razen če se pogodbeni stranki glede časa dostave ne dogovorita drugače, trgovec brez odlašanja, najpozneje pa v 30 dneh po sklenitvi pogodbe, dostavi blago s prenosom fizične posesti blaga ali nadzora nad blagom na potrošnika.

2. Če trgovec ne izpolni obveznosti glede pravočasne dostave blaga v skladu z dogovorom s potrošnikom ali v roku iz odstavka 1, ga potrošnik opozori, naj dostavo izvede v okoliščinam primernem dodatnem roku. Če trgovec blaga ne dostavi v navedenem dodatnem roku, ima potrošnik pravico do odpovedi pogodbe.

Prvi pododstavek se ne uporablja za prodajne pogodbe, kadar trgovec zavrne dostavo blaga ali kadar je dostava v dogovorjenem dostavnem roku bistvenega pomena, upošteva vse okoliščine ob sklenitvi pogodbe, ali če potrošnik pred sklenitvijo pogodbe trgovca obvesti, da je dostava do navedenega datuma ali na navedeni datum bistvenega pomena. V teh primerih ima potrošnik pravico, da pogodbo nemudoma odpove, če trgovec blaga ne dostavi v času, ki ga je določil skupaj s potrošnikom, ali v roku iz odstavka 1.

3. Trgovec ob odpovedi pogodbe brez odlašanja povrne vse zneske, plačane v skladu s pogodbo.

4. Potrošnik lahko poleg odpovedi pogodbe v skladu z odstavkom 2 uporabi tudi druga pravna sredstva, zagotovljena z nacionalnim pravom.

Člen 19**Stroški uporabe plačilnih sredstev**

Države članice trgovcem prepovedo, da bi potrošnikom v zvezi z uporabo določene oblike plačilnega sredstva zaračunavali nadomestila, ki presegajo stroške, ki jih ima trgovec za uporabo take oblike plačilnega sredstva.

Člen 20**Prenos tveganja**

V pogodbah, po katerih trgovec odpremi blago potrošniku, se tveganje izgube ali poškodovanja blaga prenese na potrošnika, ko potrošnik ali tretja oseba, ki ni prevoznik in jo v ta namen imenuje potrošnik, blago fizično prevzame. Vendar se tveganje ob dostavi blaga prevozniku prenese na potrošnika, če je potrošnik pri prevozniku naročil prevoz in trgovec izbranega prevoznika ni ponudil, brez poseganja v pravico potrošnika v zvezi s prevoznikom.

Člen 21**Telefonsko komuniciranje**

Države članice zagotovijo, da potrošnik v primeru klica na telefonsko številko, ki jo vzpostavi trgovec za namene komuniciranja s potrošnikom v zvezi s sklenjeno pogodbo prek telefona, plača le osnovno ceno telefonskega pogovora.

Prvi pododstavek ne posega v pravico operaterjev telekomunikacijskih storitev do zaračunavanja stroškov takšnih klicev.

Člen 22**Dodatna plačila**

Preden se potrošnik zaveže s pogodbo ali ponudbo, trgovec od potrošnika pridobi izrecno soglasje za kakršno koli dodatno plačilo poleg plačila, dogovorjenega za glavno pogodbeno obveznost trgovca. Če trgovec od potrošnika ne pridobi izrecnega soglasja, ampak njegovo soglasje pridobi z uporabo privzetih možnosti, ki jih mora potrošnik zavrniti, da se izogne dodatnemu plačilu, je potrošnik upravičen do vračila tega plačila.

POGLAVJE V**SPLOŠNE DOLOČBE****Člen 23****Izvrševanje**

1. Države članice zagotovijo, da obstajajo ustrezna in učinkovita sredstva za zagotavljanje skladnosti s to direktivo.

2. Sredstva iz odstavka 1 vključujejo predpise, po katerih lahko eden ali več naslednjih organov, določenih v skladu z nacionalnim pravom, začne postopek po nacionalnem pravu pred sodiščem ali pred pristojnimi upravnimi organi, da se zagotovi uporaba nacionalnih predpisov za prenos te direktive:

(a) javni organi ali njihovi zastopniki;

(b) potrošniške organizacije, ki imajo pravni interes za varstvo potrošnikov;

(c) poklicna združenja, ki imajo pravni interes za začetek postopka.

Člen 24**Kazni**

1. Države članice določijo pravila o kaznih, ki se uporabljajo pri kršitvah nacionalnih določb, sprejetih v skladu s to direktivo, in sprejmejo vse ukrepe, ki so potrebni za zagotovitev njihovega izvajanja. Predpisane kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

2. Države članice o teh določbah uradno obvestijo Komisijo do 13. decembra 2013, nemudoma pa jo uradno obvestijo tudi o kakršnih koli naknadnih spremembah, ki vplivajo nanje.

Člen 25

Obvezna narava direktive

Če se za pogodbo uporablja pravo države članice, se potrošniki ne smejo odpovedati pravicam, ki so jim dodeljene z nacionalnimi ukrepi za prenos te direktive.

Kakršni koli pogodbeni pogoji, s katerimi se neposredno ali posredno odpovedo ali omejijo pravice, ki izhajajo iz te direktive, za potrošnika niso zavezujoči.

Člen 26

Obveščanje

Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe za obveščanje potrošnikov in trgovcev o nacionalnih predpisih za prenos te direktive, in, kadar je to primerno, spodbujajo trgovce in tvorce kodeksov, kakor so opredeljeni v točki (g) člena 2 Direktive 2005/29/ES, da potrošnike obveščajo o njihovih kodeksih ravnanja.

Člen 27

Nenaročeno blago ali storitve

Potrošnik je oproščen obveznosti zagotoviti kakršno koli plačilo v primeru nenaročene dobave blaga, vode, plina, električne energije, daljinskega ogrevanja ali digitalne vsebine ali nenaročene izvedbe storitev, prepovedane v skladu s členom 5(5) in točko 29 Priloge I k Direktivi 2005/29/ES. Če se v takšnih primerih potrošnik na takšno nenaročeno dobavo blaga ali nenaročeno izvedbo storitev ne odzove, to ne pomeni, da je vanjo privolil.

Člen 28

Prenos

1. Države članice do 13. decembra 2013 sprejmejo in objavijo zakone in druge predpise, potrebne za usklajitev s to direktivo. Komisiji nemudoma sporočijo besedilo navedenih ukrepov v obliki dokumentov. Komisija te dokumente uporabi za namene poročila iz člena 30.

Države članice se v sprejetih ukrepih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Določbe te direktive se uporabljajo za pogodbe, sklenjene po 13. juniju 2014.

Člen 29

Obveznosti poročanja

1. Država članica do 13. decembra 2013 obvesti Komisijo, če uporabi eno od regulativnih možnosti iz člena 3(4), člena 6(7), člena 6(8), člena 7(4), člena 8(6) in člena 9(3), ter o kakršnih koli naknadnih spremembah.

2. Komisija zagotovi, da so informacije iz odstavka 1 potrošnikom in trgovcem lahko dostopne, med drugim prek določene spletnega mesta.

3. Komisija informacije iz odstavka 1 posreduje drugim državam članicam in Evropskemu parlamentu. Komisija se z zainteresiranimi stranmi posvetuje o teh informacijah.

Člen 30

Poročanje in pregled Komisije

Komisija do 13. decembra 2016 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o izvajanju te direktive. To poročilo vsebuje zlasti oceno določb te direktive o digitalni vsebini, vključno s pravico o odstopu od pogodbe. Po potrebi so poročilu priloženi zakonodajni predlogi za prilagoditev te direktive razvoju na področju pravic potrošnikov.

POGLAVJE VI

KONČNE DOLOČBE

Člen 31

Razveljavitve

Direktiva 85/577/EGS in Direktiva 97/7/ES, kakor sta bili spremenjeni z Direktivo 2002/65/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. septembra 2002 o trženju finančnih storitev potrošnikom na daljavo⁽¹⁾ ter direktivama 2005/29/ES in 2007/64/ES, se razveljavita od 13. junija 2014.

Sklici na razveljavljeni direktivi se štejejo za sklice na to direktivo in se berejo v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge II.

Člen 32

Sprememba Direktive 93/13/EGS

V Direktivo 93/13/EGS se vstavi naslednji člen:

„Člen 8a

1. Če država članica sprejme določbe v skladu s členom 8, o tem in o kakršnih koli naknadnih spremembah obvesti Komisijo, zlasti kadar te določbe:

— ugotavljanje nepoštenosti razširijo na individualno dogovorjene pogodbene pogoje, ali na ustreznost, cene ali plačila, ali

— vsebujejo sezname pogodbenih pogojev, ki štejejo za nepošteno.

2. Komisija zagotovi, da so informacije iz odstavka 1 potrošnikom in trgovcem lahko dostopne, med drugim prek določenega spletnega mesta.

3. Komisija informacije iz odstavka 1 posreduje drugim državam članicam in Evropskemu parlamentu. Komisija se z zainteresiranimi stranmi posvetuje o teh informacijah.“

Člen 33

Sprememba Direktive 1999/44/ES

V Direktivo 1999/44/ES se vstavi naslednji člen:

„Člen 8a

Obveznosti poročanja

1. Če država članica v skladu s členom 8(2) sprejme strožje določbe na področju varstva potrošnikov od tistih iz

člena 5(1) do (3) in člena 7(1), o tem in o naknadnih spremembah obvesti Komisijo.

2. Komisija zagotovi, da so informacije iz odstavka 1 potrošnikom in trgovcem lahko dostopne, med drugim prek določenega spletnega mesta.

3. Komisija informacije iz odstavka 1 posreduje drugim državam članicam in Evropskemu parlamentu. Komisija se z zainteresiranimi stranmi posvetuje o teh informacijah.“

Člen 34

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 35

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Strasbourg, 25. oktobra 2011

Za Evropski parlament

Predsednik

J. BUZEK

Za Svet

Predsednik

M. DOWGIELEWICZ

PRILOGA I

Informacije v zvezi z uveljavljanjem pravice do odstopa od pogodbe**A. Vzorčna navodila za odstop od pogodbe**

Pravica do odstopa od pogodbe

Imate pravico, da brez navedbe razlogov v 14 dneh odstopite od te pogodbe.

Odstopni rok poteče v 14 dneh od dne [1].

Za uveljavitev pravice do odstopa nas [2] morate o svoji odločitvi o odstopu od te pogodbe obvestiti z nedvoumno izjavo (npr. s pismom, poslanim po pošti, po telefaksu ali po elektronski pošti). V ta namen lahko uporabite priloženi vzorčni odstopni obrazec, vendar to ni obvezno. [3]

Da bi se rok za odstop od pogodbe upošteval, zadošča, da je obvestilo v zvezi z uveljavljanjem vaše pravice do odstopa od pogodbe poslano pred iztekom odstopnega roka od te pogodbe.

Učinki odstopa od pogodbe

Če odstopite od te pogodbe, vam brez nepotrebnega odlašanja in v vsakem primeru najpozneje v 14 dneh od dneva prejetja obvestila o vaši odločitvi o odstopu od te pogodbe, povrnemo vsa z vaše strani prejeta plačila, vključno s stroški dostave (razen dodatnih stroškov zaradi izbire vrste dostave, ki ni z naše strani ponujena cenovno najugodnejša standardna oblika dostave). Takšno povračilo bomo izvršili z enakim plačilnim sredstvom, ki ste ga uporabili sami pri izvedbi prvotne transakcije, razen če ste se izrecno dogovorili drugače; v nobenem primeru zaradi takšnega povračila ne boste imeli kakršnih koli stroškov. [4]

[5]

[6]

Navodila za izpolnjevanje:

[1] Vstavite eno od naslednjih besedil v navednicah:

- (a) v primeru pogodbe o opravljanju storitev ali pogodbe o dobavi vode, plina ali električne energije, če se ti ne prodajajo v omejeni prostornini ali določeni količini, daljinskega ogrevanja ali digitalne vsebine, ki se ne dostavi na otipljivem nosilcu podatkov: „sklenitve pogodbe.“;
- (b) v primeru prodajne pogodbe: „ko pridobite fizično posest na blagu ali jo pridobi namesto vas tretja oseba, ki ni prevoznik, in jo v ta namen določite vi.“;
- (c) v primeru pogodbe v zvezi z več kosi blaga, ki jih potrošnik naroči z enim naročilom in so dostavljeni ločeno: „ko pridobite fizično posest na zadnjem kosu blaga ali jo pridobi namesto vas tretja oseba, ki ni prevoznik, in jo v ta namen določite vi.“;
- (d) v primeru pogodbe v zvezi z dostavo blaga, ki sestoji iz več pošiljk ali kosov: „ko pridobite fizično posest na zadnji pošiljki ali kosu blaga ali jo pridobi namesto vas tretja oseba, ki ni prevoznik, in jo v ta namen določite vi.“;
- (e) v primeru pogodbe za redno dostavo blaga v določenem časovnem obdobju: „ko pridobite fizično posest na prvem kosu blaga ali jo pridobi namesto vas tretja oseba, ki ni prevoznik, in jo v ta namen določite vi.“

[2] Vstavite vaše ime, fizični naslov ter, če je to mogoče, vašo telefonsko številko, številko telefaksa in elektronski naslov.

[3] Če potrošniku nudite možnost, da elektronsko izpolni in predloži informacije v zvezi s svojim odstopom od pogodbe na vašem spletnem mestu, vstavite naslednje: „Elektronsko lahko izpolnite in predložite tudi vzorčni odstopni obrazec ali katero koli drugo nedvoumno izjavo na naši spletni strani [vstavite spletni naslov]. Če se odločite za to možnost, vam bomo (na primer po elektronski pošti) nemudoma poslali potrdilo o prejemu takšnega odstopnega obrazca na trajnem nosilcu podatkov.“

[4] V primeru prodajnih pogodb, pri katerih v primeru odstopa od pogodbe niste ponudili lastnega prevzema blaga, vstavite naslednje: „Plačilo lahko zadržimo, dokler ne prejmemo vrnjenega blaga ali dokler nam ne posredujete dokaza, da ste blago poslali nazaj, odvisno od tega, kateri dogodek se zgodi prej.“

5 Če je potrošnik prejel blago v zvezi s pogodbo:

(a) vstavite:

— „Blago bomo prevzeli sami.“ ali

— „Blago nam vrnite ali izročite ... [po potrebi vstavite ime in fizični naslov osebe, ki ste jo pooblastili za prevzem blaga] brez nepotrebne odlašanja in v vsakem primeru najpozneje v 14 dneh od dneva, na katerega ste nas obvestili o vašem odstopu od te pogodbe. Rok se upošteva, če nam blago pošljete nazaj pred iztekom roka 14 dni.“;

(b) vstavite:

— „Blago nam vrnite na naše stroške.“,

— „Neposredne stroške vračila blaga nosite vi.“,

— če pri pogodbah, sklenjenih na daljavo, ne ponudite, da boste krili stroške vrnitve blaga, in če ga zaradi njegove narave ni mogoče vrniti na običajen način po pošti: „Neposredne stroške vračila blaga, ... EUR [vstavite znesek], nosite vi.“; ali, če stroška vračila blaga ni mogoče razumno izračunati vnaprej: „Neposredne stroške vračila blaga nosite vi. Strošek vračila blaga predvidoma ne presega ... EUR [vstavite znesek].“, ali

— če pri pogodbi, sklenjeni zunaj poslovnih prostorov, blaga zaradi njegove narave ni mogoče na običajen način vrniti po pošti in je bilo potrošniku dostavljeno na dom v času sklenitve pogodbe: „Blago bomo prevzeli na lastne stroške.“, in

(c) vstavite „Odgovorni ste samo za zmanjšano vrednost blaga, ki je posledica ravnanja z blagom, ki ni nujno potrebno za določanje narave, lastnosti in delovanja blaga.“

6 Pri pogodbah o opravljanju storitev ali pogodbah o dobavi vode, plina ali električne energije, če se ti ne prodajajo v omejeni prostornini ali določeni količini, ali daljinskega ogrevanja, vstavite naslednje: „Če ste zahtevali, da se izvedba storitev ali dobava vode/plina/električne energije/daljinskega ogrevanja [neustrezno črtajte] začne v odstopnem roku, ste nam dolžni plačati znesek, ki je sorazmeren s storitvami, opravljenimi do trenutka, ko ste nas obvestili o vašem odstopu od te pogodbe, v primerjavi s celotnim obsegom pogodbe.“

B. Vzorčni odstopni obrazec

(ta obrazec izpolnite in pošljite samo, če želite odstopiti od pogodbe)

— [tukaj trgovec vstavi svoje ime, fizični naslov ter po možnosti številko telefaksa in elektronski naslov]:

— Obveščam/Obveščamo (*) vas, da odstopam/odstopamo (*) od pogodbe za prodajo naslednjega blaga (*)/za zagotovitev naslednje storitve (*)

— Naročeno dne (*)/prejeto dne (*)

— Ime potrošnika(-ov)

— Naslov potrošnika(-ov)

— Podpis potrošnika(-ov) (samo če se obrazec pošlje na papirju)

— Datum

(*) Po potrebi črtajte.

PRILOGA II

Korelacijska tabela

Direktiva 85/577/EGS	Direktiva 97/7/ES	Ta direktiva
Člen 1		Člen 3 se bere v povezavi s členom 2, točkama 8 in 9, ter členom 16, točko h
	Člen 1	Člen 1 se bere v povezavi s členom 2, točko 7
Člen 2		Člen 2, točki 1 in 2
	Člen 2, točka 1	Člen 2, točka 7
	Člen 2, točka 2	Člen 2, točka 1
	Člen 2, točka 3	Člen 2, točka 2
	Člen 2, točka 4, prvi stavek	Člen 2, točka 7
	Člen 2, točka 4, drugi stavek	—
	Člen 2, točka 5	—
Člen 3(1)		Člen 3(4)
Člen 3(2), točka a		Člen 3(3), točki e in f
Člen 3(2), točka b		Člen 3(3), točka j
Člen 3(2), točka c		—
Člen 3(2), točka d		Člen 3(3), točka d
Člen 3(2), točka e		Člen 3(3), točka d
Člen 3(3)		—
	Člen 3(1), prva alineja	Člen 3(3), točka d
	Člen 3(1), druga alineja	Člen 3(3), točka l
	Člen 3(1), tretja alineja	Člen 3(3), točka m
	Člen 3(1), četrta alineja	Člen 3(3), točki e in f
	Člen 3(1), peta alineja	Člen 6(3) in člen 16, točka k, se bereta v povezavi s členom 2, točko 13
	Člen 3(2), prva alineja	Člen 3(3), točka j
	Člen 3(2), druga alineja	Člen 3(3), točka f (za najem stanovanjskega objekta za bivalne namene), točka g (za paketno potovanje), točka h (za časovni zakup), točka k (za potniški prevoz z nekaterimi izjemami) in člen 16, točka l (izjeme od pravice do odstopa)
Člen 4, prvi stavek		Člen 6(1), točke b, c in h, ter člen 7(1) in (2)
Člen 4, drugi stavek		Člen 6(1), točka a, in člen 7(1)
Člen 4, tretji stavek		Člen 6(1)
Člen 4, četrti stavek		Člen 10
	Člen 4(1), točka a	Člen 6(1), točki b in c
	Člen 4(1), točka b	Člen 6(1), točka a

Direktiva 85/577/EGS	Direktiva 97/7/ES	Ta direktiva
	Člen 4(1), točka c	Člen 6(1), točka e
	Člen 4(1), točka d	Člen 6(1), točka e
	Člen 4(1), točka e	Člen 6(1), točka g
	Člen 4(1), točka f	Člen 6(1), točka h
	Člen 4(1), točka g	Člen 6(1), točka f
	Člen 4(1), točka h	—
	Člen 4(1), točka i	Člen 6(1), točki o in p
	Člen 4(2)	Člen 6 (1) se bere v povezavi s členom 8(1), (2) in (4)
	Člen 4(3)	Člen 8(5)
	Člen 5(1)	Člen 8(7)
	Člen 5(2)	Člen 3(3), točka m
	Člen 6(1)	Člen 9(1) in (2), člen 10, člen 13(2), člen 14
	Člen 6(2)	Člen 13 in člen 14(1), drugi in tretji pododstavek
	Člen 6(3), prva alinea	Člen 16, točka a
	Člen 6(3), druga alinea	Člen 16, točka b
	Člen 6(3), tretja alinea	Člen 16, točki c in d
	Člen 6(3), četrta alinea	Člen 16, točka i
	Člen 6(3), peta alinea	Člen 16, točka j
	Člen 6(3), šesta alinea	Člen 3(3), točka c
	Člen 6(4)	Člen 15
	Člen 7(1)	Člen 18(1) (za prodajne pogodbe)
	Člen 7(2)	Člen 18(2), (3) in (4)
	Člen 7(3)	—
	Člen 8	—
	Člen 9	Člen 27
	Člen 10	— (vendar glej člen 13 Direktive 2002/58/ES)
	Člen 11(1)	Člen 23(1)
	Člen 11(2)	Člen 23(2)
	Člen 11(3), točka a	Člen 6(9) za dokazno breme glede predpogodbenih informacij; za ostalo: —
	Člen 11(3), točka b	Člen 24(1)
	Člen 11(4)	—
	Člen 12(1)	Člen 25
	Člen 12(2)	—
	Člen 13	Člen 3(2)
	Člen 14	Člen 4

Direktiva 85/577/EGS	Direktiva 97/7/ES	Ta direktiva
	Člen 15(1)	Člen 28(1)
	Člen 15(2)	Člen 28(1)
	Člen 15(3)	Člen 28(1)
	Člen 15(4)	Člen 30
	Člen 16	Člen 26
	Člen 17	—
	Člen 18	Člen 34
	Člen 19	Člen 35
Člen 5(1)		Člena 9 in 11
Člen 5(2)		Člen 12
Člen 6		Člen 25
Člen 7		Členi 13, 14 in 15
Člen 8		Člen 4

Priloga k Uredbi (ES) št. 2006/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. oktobra 2004 o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov (Uredba o sodelovanju na področju varstva potrošnikov) ⁽¹⁾	Se bere kot sklicevanje na
Odstavka 2 in 11	to direktivo

⁽¹⁾ UL L 364, 9.12.2004, str. 1.

Cena naročnine 2011 (brez DDV, skupaj s stroški pošiljanja z navadno pošto)

Uradni list EU, seriji L + C, samo papirna različica	22 uradnih jezikov EU	1 100 EUR na leto
Uradni list EU, seriji L + C, papirna različica + letni DVD	22 uradnih jezikov EU	1 200 EUR na leto
Uradni list EU, serija L, samo papirna različica	22 uradnih jezikov EU	770 EUR na leto
Uradni list EU, seriji L + C, mesečni zbirni DVD	22 uradnih jezikov EU	400 EUR na leto
Dopolnilo k Uradnemu listu (serija S – razpisi za javna naročila), DVD, ena izdaja na teden	Večjezično: 23 uradnih jezikov EU	300 EUR na leto
Uradni list EU, serija C – natečaji	Jezik(-i) v skladu z natečajem(-i)	50 EUR na leto

Naročilo na *Uradni list Evropske unije*, ki izhaja v uradnih jezikih Evropske unije, je na voljo v 22 jezikovnih različicah. Uradni list je sestavljen iz serije L (Zakonodaja) in serije C (Informacije in objave).

Na vsako jezikovno različico se je treba naročiti posebej.

V skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 920/2005, objavljeno v Uradnem listu L 156 z dne 18. junija 2005, institucije Evropske unije začasno niso obvezane sestavljati in objavljati vseh pravnih aktov v irščini, zato se Uradni list v irskem jeziku prodaja posebej.

Naročilo na Dopolnilo k Uradnemu listu (serija S – razpisi za javna naročila) zajema vseh 23 uradnih jezikovnih različic na enem večjezičnem DVD-ju.

Na zahtevo nudi naročilo na *Uradni list Evropske unije* pravico do prejemanja različnih prilog k Uradnemu listu. Naročniki so o objavi prilog obveščeni v „Obvestilu bralcu“, vstavljenem v *Uradni list Evropske unije*.

Prodaja in naročila

Naročilo na razne plačljive periodične publikacije, kot je naročilo na *Uradni list Evropske unije*, je možno pri naših komercialnih distributerjih. Seznam komercialnih distributerjev je na spletnem naslovu:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_sl.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) nudi neposreden in brezplačen dostop do prava Evropske unije. To spletišče omogoča pregled *Uradnega lista Evropske unije*, zajema pa tudi pogodbe, zakonodajo, sodno prakso in pripravljalne akte za zakonodajo.

Za boljše poznavanje Evropske unije preglejte spletišče <http://europa.eu>

Urad za publikacije Evropske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

SL